

Ital.

114^m 4°

Chartarium

<36601924470019

<36601924470019

Bayer. Staatsbibliothek

Hal. 114^m

40

CHARTARIUM
DERTONENSE.

CHARTARIVM DERTONENSE

NVNC PRIMVM EDITVM

E CODICE REGIAE TAVRINENSIS BIBLIOTHECAE

AB

LVDOVICO COSTA.

Idem praefationem, chartarum argumenta fecit, et indices.

AVGVSTAE TAVRINORVM M. D. CCC. XIII.

APVD VIDVAM POMBAM ET FILIOS.

BIBLIOTHECA REGIA MONACENSIS

11

ADOLPHO COSTA

ADOLPHO COSTA

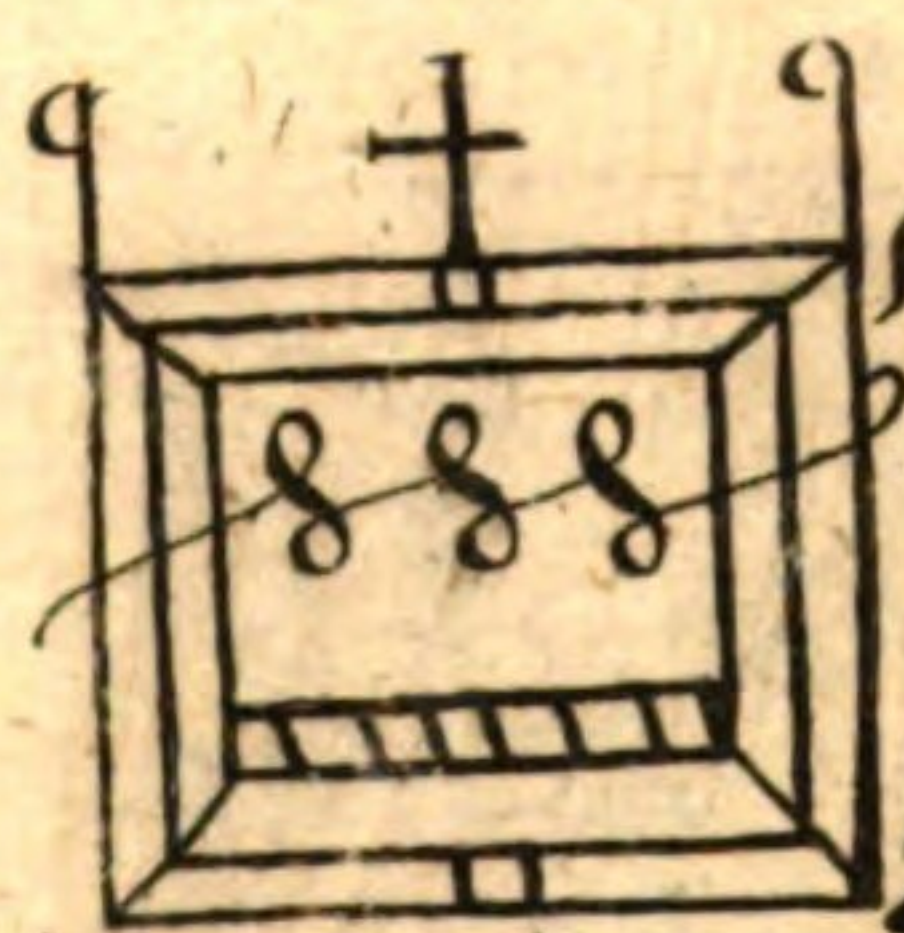
ADOLPHO COSTA

INSTITUTIONES CHIRURGICAE
L. X. DE PERSONA

De personis in quibus
chirurgia fieri debet
et in quibus non
de personis in quibus
chirurgia fieri debet
et in quibus non
de personis in quibus
chirurgia fieri debet
et in quibus non

De personis in quibus
chirurgia fieri debet
et in quibus non

Anno dñi incarnationis
millesimo. centesimo octu
agesimo quinto indictione ter
cia. die septēbris. Cum consules ter
done leuarent grondonam dñi om̃s
de grondona. uidelicet guilm^{us}
pauesius. et guido fr̃ ei et māfredus fi
lius oberti. et gualterius filius fulco
ni.

AMPLISSIMO ORDINI
CIVITATIS DERTONAE

MARCHIONI AEMILIO SIGNORIS BVRVNTIO BVSSETI

CAROLO VBALDO TEDESCHI

DVVMVIRIS

BARONI PETRO ANTONIO

CAVALCHINIO GAROFOLI

EQVITI PETRO FRASCAROLI

CAIETANO BRENASI, *doctori*

LA VRENTIO VACCHINI, *doctori*

et archiatro

IOANNI BAPTISTAE FERRARI

FRANCISCO MOLINELLI *iuriscons.*

BENEDICIO PEDEMONTI

CAESARI LEARDI

DECVRIONIBVS

IOANNE BAPTISTA SIGNORIO *ab actis*

LYDOVICVS COSTA

Cum primum Augustae Taurinorum
iuri operam darem, felici plane,
fortunatoque eventu effectum est,

ut virum tum doctrina, cum humanitate praeclarum invenerim, qui me proclivum Diplomaticae, Palaeographiae, ac Antiquitatis studiis cernens gressus meos dirigere caepit. Quot auxilia, quot commoda, quot consilia suppeditaverit non ita facile dicere queam. Tanta enim erat viri egregii in me sollicitudo, ut vel deambulantem doceret. Optimorum librorum lectionem suadebat; quod industrie adeo agebat, ut avide legentem quae proponebat, alterius libri, quem a me legendum constituerat, laudibus alliceret.

Hisce sollicitudinibus ardens Patriae Historiae amor, in me excitatus est:

quare statim laboribus vigiliisque meis
eamdem pro viribus illustrare constitui.
Itaque Dertonense Chartarium descri-
psi, quod nunc, AMPLISSIMI VIRI, Vestro
Nomine insignitum publicam lucem
adspicit. Et revera nemini magis quam
Vobis illustria haec antiqui Urbis
Dertonae splendoris ac potentiae tes-
timonia erant nuncupanda. Igitur qui
iucundis hisce studiis delectantur multa
hinc haurire possunt, quae ad rerum
Patriarum notitiam assequendam plu-
rimum iuvant; hinc praeterea tum
sacra, cum profana Antiquitas novam
lucem adipiscitur.

Quamobrem id a Vobis, AMPLISSIMI
VIRI, etiam atque etiam peto, uti

summae erga Vos observantiae signi-
ficationem, benigne hoc munus ex-
cipiatis : cuius in me beneficii ea
erit vis, ut ad novos suscipiendos
huiusmodi labores veluti stimulis in-
citatus animum adiungam.

Augustae Taurinorum. Kal. Novembris. MDCCCXIV.

PRAEFATIO.

Tribus ab hinc annis de Chartario Dertonensi edendo cogitaveram: fuit enim et mea in antiquitatibus mediæ ævi exercitatio prima, et ad difficiliora quidam quasi apparatus. Sed placuit expectare dum pluscula alia in commentarios referrem. Chartas omnes, una excepta, continet codex membra-

naceus . qui est in Regia publica
Bibliotheca Taurinensi. Dixi , una
excepta , nam quae ultimum editio-
nis tenet locum , eam ex membrana
authentica , uti titulus admonet, descri-
psit V. C. Iosephus Vernazza Baro de
Freney , idem ipse quem et in epistola
ad Duumviros et Decuriones Dertonen-
ses indigitavi , et hic honoris causa
nomino. Ea vero apud me est , dono
data ab Iosepho Antonio Bottazzio ,
qui optime iam de patria urbe meritus
est librum edens cui titulus **Le Antichità**
di Tortona. Illam porro labori meo
adnectere iuvit , tum uti reverentiam
praeceptori adhiberem ; deinde ut rem
Bottazzio meo gratam facerem ; po-

stremo ut Chartarium in monumento historiae Dertonensis sane praeclaro desineret.

Nulla est in codice charta saeculo undecimo vetustior, nulla decimotertio recentior. Codex autem saeculo XIV exaratus videtur. Characteris addidi specimen, ut si meae quis de codicis aetate sententiae non faveat, ipse pro lubitu iudicium ferre queat. Me nempe illorum in numero haud esse profiteor, qui primo codicis alicuius adspectu, eiusdem aetatem repente definire paesumunt: quae quidem res difficilis admodum, ne dicam impossibilis est: quique faciliorem praedicant, ii rerum antiquarum scientia plerumque minus callent. Tanta

enim in unius saeculi curriculo scripturae differentia cernitur, ut ex eadem vix aliquid certi statui posse videatur. Hinc eos pseudosapientes irrideo, qui veteres scripturas non modo quo saeculo, sed quo fere anno sint excaratae se nosse iactitant: quos hariolos quidem aptius quam palaeographos vocari posse, nemo prudens negaverit.

Nullum sibi librarius in membranaceo codice ordinem proposuit. Singulas, prout ad manus quaeque erat, chartas descripsit. Ego vero librarii veteris consilio neglecto, chartas omnes iuxta seriem temporum collocavi: iis ad calcem reiectis, quibus nec dies, nec annus esset appositus. Nam qui

Vlciensis Ecclesiae Chartarium publici iuris fecerunt, quum chartas ita uti stabant in apographo unam post aliam rescripsissent, incommode plane fecisse dicendi sunt. Rationem autem scribendi, eam ipsam quae est in codice, servavi adamussim; doctorum virorum diligentiam imitatus, qui ne unam quidem in antiquis monumentis describendis litterulam patiuntur immutari. Celebre satis est LITERVLAE MVNVSCVLVM quod Ciampinius vir apprime eruditus anno mdcxciii Erasmo Gattolae misit: illud erat vocis unius correctio in sermone vii sancti Leonis Magni de nativitate Domini. Quamobrem satius duxi cum autographo

errare, quam elegantiae studio veritati nocere.

Saepe factum est ut membrana codicis pura sit. Id nempe aut prioribus exemplaribus, quorum verba forte aliquot situs absumpsit, est tribuendum; aut eiusdem librarii modestiae, qui loca obscura et difficiliora omittere maluit, quam pro ingenio et licenter supplere. Et esset revera optandum, ut omnes qui antiquis scripturis describendis operam navant, librarii nostri temperantiam sequerentur. Loca membranae purae indicata sunt in mea editione siglis m. p. l.

Singulis chartis earum argumenta praeposui. Indicem praeterea confeci,

nominibus personarum, a nominibus locorum varietate characterum discretis.

Non deerunt fortasse qui optavissent ut notis et animadversionibus illustratum prodiret chartarium: sed a vulgari consuetudine abire ideo visum est, ne res iam cognitae chartis illustrandis adhibeam; quum potius hae ipsae chartae rebus nondum cognitae probandis adiumento esse debeant: quamobrem quum agri Dertonensis historiam fusiori calamo conscriptam praelo committam, eadem supellectile uti licebit.

Editus a me codex olim in patrio Tabulario exstabat: neque scriniis Bibliothecae Taurinensis prius accessit, quam Iulia Augusta Dertona in

Sardiniae Regum potestatem veniret.

De praestantia chartarum quae in hoc codice continentur, nihil est quod praedicam. Quantam patriae historiae lucem afferant, viri docti per se videbunt; pro indoctis autem scribere minime vacat.

CHARTARVM ARGVMENTA.

Earum aliquas, sunt autem septem solae, Moriondus in rudem illam et indigestam molem inseruit, cui monumenta Aquensia prodige nomen fecit. Quae quales sint, littera maiuscula M in argumenti margine praemonstrabit.

Charta
I

MLXXXI

Pagina
I

indictione III. Ita nempe scriptum probabiliter fuit in autographo. At librarius in codice totis litteris descripsit tercia.

die xviii martii

Actum infra castro Precipiani.

M Guido marchio, clericus, filius quondam Alberti, accepisse fatetur *argentum denariorum bonorum libras sexcentas*, a Giruino subdiacono, cui vendit medietatem castrorum quattuor in comitatu Dertonensi. Haec sunt: Grondona, Catorba, Mons morixinus, Nazanum.

Notarius: Gualfredus iudex sacri palatii.

II

MCXXII

4

indictione xv, die xxx augusti.

In palacio sancte Terdonensis ecclesie.

Petrus episcopus Dertonae cedit Consulibus eiusdem civitatis beneficium *montis Arimanorum cum castro super se habente*. In ima huius montis parte oppidum

C

est quod Serravalle nuncupatur. Nomina Consulum : Opizo de Mediolano , Lanfrancus Vicecomes , Obertus ludex , et Saboridus. Pretium : *librae LX denariorum bonorum papiensium*. Ea lege cessio facta fuit, uti episcopo ac suis successoribus liceat eodem monte et castro potiri, si quod contra ipsos oriatur bellum. Hoc autem composito, populo Dertonensi montem et castrum recipiendi ius esto. Si Dertonenses sint a rerum cesarum possessione turbati, episcopus solvat *centum libras argenti puri*.

Notarius : Petrus.

indictione XI, die XXIII aprilis.

Dies iste erat dominicus. Id. notandum censeo, si qui forte in librarii scriptione lateat error. Nam indictio anni MCXLIX erat XII.

Actum in loco Cassiani

Anselmus, Crivellarius, Petrus, Mainfredus, Oglerius germani, filii quondam Ansaldi, et eorum mater Richelda, alterius quondam Ansaldi filia, donant civitati Dertonae *castrum et burgum et curtem Cassiani, et montem et curtem Briontis*. Donationem acceptant Consules Dertonae, scilicet Conradus de Mediolano, Petrus Borellus, Guido Capellus, Nicolaus et Rubaldus de Carlaxe, Albertus de Falavello, et Anricus.

Notarius : Guilelmus.

Indictione v, die vii novembris.

In ciuitate Terdone in episcopali caminata.

Donatio montis legalis qui olim *de la furca* appellabatur; quam faciunt Marinarius filius quondam Didonis *de Vico peculo*, eius nepos Bonifatius filius quondam Vernacii proprio et suorum fratrum nomine, Obertus Episcopus *de Monte morixino*, Tedixius *de Colombax*, Rubaldus, et Henricus filius quondam Teti, favore Oberti Dertonensis Episcopi et comitis, ac *tocius terre presidis*, et Consulum Dertonae. Montis possessionem Episcopus et Consules adprehendunt; et eiusdem investituram donatoribus concedunt. Hi iuramentum fidelitatis praestant. Dertonensium Consules: Gualterius *de Mediolano*, Obertus *de Carlaxe*, Guido Falavellus et Nicolaus Iudex.

Notarius: Nicolaus.

Indictione viii (vii scribendum fuerat)

Die xvi novembris, qui dies erat sabbati.

In loco de Menconico in caminata marchionum.

Conradus *da Milano*, Ydo Iudex, et Dolius consules Dertonenses quum duos mansos *de terra in Bozoleto* Opizoni marchioni iamdiu dedissent, eidem se daturos promittunt ad proximum Paschatis festum, molendinum apud Dertonam, domum et furnum. Viceversa Opizo

promittit Consulibus, se vineam prope Dertonam empturum arbitrio Sigebaldi de Pontecorione, et Sigebaldi de Sarzano.

Notarius : Ioannes Rubeus.

VI

Exemplar est concordiae praecedentis.

15

VII

MCLXXVIII.

18

Indictione xi, die xv septembris.

In Terdona in communi consilio ad schillam sonatam.

Domini de Montaldo, quorum nomina non produntur, Consulibus Dertonae Sigebaldo de Sarzano, Oberto, Caguetio de *Buxedo* et Bernardo de Abel tradunt *Castrum Montaldi*. At Consules iisdem dominis castrum ipsum in feudum reddunt.

Notarius : Georgius.

VIII

MCLXXIX.

22

Indictione xii, die xxviii iulii.

In Ciuitate Terdone.

Petrus Trovamalum, Potestas Dertonae, et Buscus, Aribertus Falavellus, Arilonus et Aldricus Rovedus eiusdem civitatis Consules, solvunt Hospinello de Arquada *tres centum viginti libras et duos denarios* : et idem Hospinellus Potestati et Consulibus tradit *Castrum montilarii* : declarans velle, se et suos descendentes esse Cives Dertonae.

Notarius : Georgius.

IX

MCLXXXI

24

Indictione xiv, die xii aprilis.

Ima instrumenti verba desunt. A summis haec habentur.

Albertum Lecum, Cunradum, Albertum et Guilelmum Papiensem dominos Grondonae se se subiecisse Potestati et Consulibus Dertonae, et habuisse ab iisdem quemdam montem qui Grondona nova, olim Axerellum vocabatur. Potestas erat Lanfrancus de Beccaria: Consules autem Obertus Episcopus, Arverius de *Buxedo*, Gandulfus Musus, Obertus de Carlasio, Bernardus Pesatus, et Malpaxutus.

X

MCLXXXI.

25

Indictione xv (*immo* xiv) die x septembris.*Actum in Terdona*

Albertus *Vescouus*, Guilelmus, Tedixius, Bonacursus et Resonatus tradunt Lanfranco Beccaria, qui Potestas erat Dertonae, et Gandulfo Musso, Oberto de *Carlaxio* et Malpaxuto, qui Consules erant Dertonensium, possessionem Castri *Montis Morixini*.

Notarius: Georgius.

XI

MCLXXXIII.

28

Indict. 1. *Dies non est adiectus, qui fuit iv februarii.**Priuilegium domini Frederici Imperatoris.*

Acta pacis inter Dertonenses et Fridericum Aenobarbum in hac charta continentur; quae Damilanius, et

Muratorius , et Bottazzius ediderunt.

Praecipuae pacis conditiones hae sunt. Imperator se amplius non destructurum urbem Dertonam spondet. Deinde promittit se a Dertonensibus maiora tributa non exacturum quam quae a Papiensibus solvuntur. Reddit denique Dertonensibus Villas et Castra quae quoquo modo distraxerat.

Sequitur sacramentum fidelitatis a Dertonensibus praestitum ipsimet Friderico , eius filio Romanorum Regi Henrico, ac Beatrici Augustae.

XII

MCLXXXIV.

33

Indictione II , die XII martii.

Duae factiones erant Dertonae : Vna Anfusii et Accatapani : altera Pasturelli. Arverius *de Buxedo* , eiusdem filius Guilelmus , et Bernardus *de Guidobono* Anfusii partes amplectabantur. Partibus Pasturelli accedebant Corolii et Pascemasnati. Ex parte Anfusii quidam vulnerati , et interfecti fuerunt. Dissidiis huiuscemodi Guarnerius , et Salinguerra Consules Papienses , atque Gualterius *de Milano* , Ioannes Iudex , Caxanus et Bulgarus Dertonensium Consules hoc modo finem imponunt. Iubent in primis Anfusio , Accatapano et eiusdem filio , eorumque sectatoribus ut a Dertona et eiusdem districtu discedant ; neque Anfusio , Accatapano et filio liceat reverti per spatium annorum sex ; sectatoribus vero usque ad proximam Dominicam Palmarum. Prohibent praeterea Arillono et eiusdem filio , ne habitent in

quadam domo quae fuerat *de Baltegazuviis*, et ne aedificent *betefredum*, uel *bertiscam* et *turrim*. Quorundam armorum usu sectatoribus Anfusii et Accatapani interdicunt. Poena solidorum quinque constituta, qua mulctentur legem violantes. Praecipiant demum ut fenestrae domus Anfusii calce claudantur.

Notarius: Guilelmus.

XIII

MCLXXXV.

37

Indictione III, die VII aprilis.

In palacio sancti saluatoris Papie

Erant dissidia inter Dertonenses et Marchiones *de Gauio*. Vt illis finis imponeretur, Fridericus Imperator litis arbitrium in semetipsum transtulit. Ydo imperialis aulae iudex, Albertus Barata, et Clapucius *de Carlaxio* Consules Dertonensium atque Guilelmus Marchio *de Gauio* spondent se Imperatoris sententiae assensuros. Hinc Imperator iubet Dertonensibus reddi praedam quam fecerunt (Marchiones *de Gauio*) *in strata uallis syrpie*, et ut negotiatoribus Italiae liberum iter sit per viam qua Gavium versus itur.

Notarius: Arverius.

XIV

MCLXXXV

39

Indictione III, die XV iulii.

Actum in Terdona.

Lanfrancus Turcus, Bernardus *de Abel*, Azo Salvaticus, Albertus Barata, *de Carlaxio* Consules Dertonen-

sium, Mediolanenses in agro Dertonensi iter agentes se protecturos promittunt. Item si aliquod damnum euntibus et redeuntibus Mediolanensibus illatum sit id a Dertonensibus sarciendum esse constituunt.

Notarius : Guilelmus.

Indictione III, die III septembris.

Actum in Terdona.

Guilielmus Pavesius, Guido frater eius, Manfredus filius Oberti, Gualterius filius Fulconis, et Albertus, castrum Grondonae possidebant, fidelitate marchionibus de Gavio debita. At nunc Guilielmus Marchio de Gavio, et Guido Guilielminepos, dominis de Grondona praecipunt uti castrum illud Consulibus Dertonae tradant. Cautum tamen, ne de loco Grondonae bellum fiat contra marchiones Gavii.

Notarius : Iohannes.

Indictione IX (*Scribendum VIII.*) die XXV maii.

In Castro nouo intus plebem.

Lanfrancus de Montemerlo, Guido Curolus, Rodolphus Falauellus, et Bensus Crexentius Consules Dertonae vetant hominibus Copariae, ne quid agant cum Papiensibus, quod Castrum, vel Villam Copariae respiciat, nisi auctorantibus Consulibus sub poena *ducentarum librarum papiensium.*

Notarius: Petrus.

XVII

MCLXXX.

47

Indictione Die xxi maii.

Actum in Terdona.

Caldelarius *de Serrauallo* declarat Ioanni Iudici, Bulgaro, Arverio et Remusso Consulibus Dertonae terram et vineam a semetipso venditam Bastardo *de Serraualle* esse comprehensam in feudo Serravallis, et vineam cohaerere communi Dertonae, et terram Creco cuidam et Iohanni.

Notarius : Rufinus.

XVIII

MCLXXXII.

48

Indictione x, die xxi maii.

Promissio quam plures Castellani faciunt intermedian-
tibus Marchionibus *de Palodio et de Gauio* de paren-
do Potestati et Consulibus Dertonae.

Notarius : Iohannes.

XIX

MCLXXXII.

51

Indictione x, die xxix maii.

Actum in Terdona.

M Manfredus Scaciga, Marescotus, Iacobus de Gonella,
Bellengerius de Cauanna, et Obertus Blancus Consules
Novarum patrocinium tutelam, et auxilium Dertonen-
sibus promittunt. In huius promissionis praemium Con-
sules et Potestas Dertonae liberant Novenses ab obliga-
tione *habitaculi* civitatis, qua adstringebantur erga
Dertonenses.

Notarius : Georgius.

D

XX

MCLXXXII.

55

Indictione x, die ix augusti.

Actum in Terdona.

Arlinus de Montaldo tradit titulo donationis Thomae Potestati Dertonae et eiusdem civitatis Consulibus quamdam domum quam possidebat *intra castellarium de Serrauallo*. Idem Arlinus promittit se effecturum ut eius uxor donationem ratam habeat.

XXI

MCLXXXVI.

56

Indictione xiv, die xxix octobris.

Actum in Terdona

Obertus et Manfredus filii quondam Simeonis de Moniardino tradunt Alberico Suavi, Guidoni Curolo, Guasconi Falavello, Iohanni Iudici, Petro Gallo, Rubaldo Malpaxuto, et Aimerico Ambrosii Consulibus Dertonensium possessionem castri Montis iardini, *cum omni honore et districtu*. In huius traditionis remunerationem accipiunt praedicti fratres a communitate Dertonae ducentum *libras denariorum bonorum papiensium*.

Notarius: Sigebaldus.

XXII

MCLXXXVII.

59

Indictione xv, die xvii maii.

In Castronovo in ecclesia sancti Petri.

Oglerius de Castronovo Consul Dertonae vetat Thedixio de Bagnaria et eius fratri Sigebaldo sub poena *ducentarum librarum papiensium* ne aliquam inve-

stituturam nec datum faciant de carariis de Coparia alicui homini de Papia.

Notarius: Petrus.

xxiii

MCLXXXVII.

61

Indictione xv, die xxviii iunii.

In loco Varcii.

Quidam homines de curia domini Alberti Marchionis Malespine et nepotum, et plures de Valde Trebia promittunt servare pacem initam inter iam dictos Marchiones et Dertonenses: quae pax respiciebat Montem iardinum, et Vallem de Bolberia.

Notarius: Sigebaldus.

xxiv

MCLXXXVII.

66

Indictione xv, die iii iulii.

Actum in Terdona.

Otto Dertonensis Episcopus et Comes recipit a Guilelmo de Moniardino et ab eiusdem filiis castrum Montis iardini et curtem, et districtum, atque pro dimidia parte eiusdem castri facit investituram favore Alberti Marchionis Malaspinæ et Nepotum, pro altera dimidia favore communis Dertonæ.

Notarius: Sigebaldus.

Huius chartae meminit Vghellius. Ital. Sac. Tom. IV col. 636.

xxv

MCLXXXVII.

72

Indictione xv, die xix septembris.

Actum in Terdona

Anselmus de Tignoso promittit redire Dertonæ pro

obside quancumque iubebitur. Promisso non adim-
pleto solvet quatuor centum *libras*. Plures in charta
memorantur qui fideiussores accesserunt.

Notarius: Bazacus.

xxv

MCLXXXVIII.

74

Indictione i, die xx decembris.

Remussus et Guido Curolus Consules Dertonae faciunt
favore *illorum de Giugnano et de Gatorba* investituram
sediminum *quae iacent in* mercadili Serravallis.

Notarius: Rolandus.

xxvii

MCLXXXIX.

77

Indictione ii, a die xxix aprilis, ad diem v maii.

Iohanne Iudice, Guasco Fallavello, Oberto Scopello,
Burgaro Suavi, Guidone Curolo, Arverio de Ausona,
Iohanne Pascemasnata, Remusso de Buxedo et Lan-
franco de Rovedo Consulibus Dertonae; Opizo Sigebal-
di, Nicolaus, et Iacobus eiusdem filii, Norandus filius
quondam Litulphi, Candelarius, Vgo, et Arlotus eiusdem
filii veneno necare conati sunt *Turrexanum et servientes*
Castri Serravallis, ut Castrum illud Dertonensibus
auferrent. Ob hoc crimen mortem oppetere debebant,
at per intercessionem Ottonis Episcopi Dertonae, Abbatis
Ripaltae, et Abbatis de Lucedio capitalis poena com-
mutata fuit cum cessione omnium iurium quae predic-
tis delinquentibus competebant in castro Serravallis,
et cum *dato de universo alodio quod habent in quo-*

cumque loco. Consules Dertonenses praeterea concedunt iam dicto Opizoni Sigebaldi, et eius heredibus in feudum bona omnia alodialia quae ab hominibus Montiscaprarii iampridem cessa Dertonensibus fuerunt.

Omnes vero delinquentes promittunt obedientiam Consulibus Dertonensibus, atque promissum iuramento firmant, stipulata etiam, accedentibus fideiussoribus, poena *tercentarum librarum denariorum bonorum papiensium* si aliquid contra promissa agerent.

Notarius: Arverius.

xxviii

MCC.

86

Indictione iii, die xx maii.

Actum subter S. Mariam de Puzolo in Prato.

M

Albertus Marchio Malaspina et eius nepotes conveniunt cum Guilelmo Devoto, et Alberto de Ecclesia Consulibus Dertonae de simul tenendo *consortile de Castro Moniardini, et de tota val de Bolberia.*

Notarius: Rufinus.

xxix

MCCIII.

88

Indictione vi, die xxviii martii.

In Alexandria in Palatio Consulum

Nicolaus de Fore, Conradus de Ocimiano, Paganus de Puteo, Obertus Nata, Vbertus de Fore, Iohannes Gratonus, Mussus de Sambuello, Balduinus de la Torre, Rufinus de Bellono Guido de Plovera, Iacobus de Tebaldonis, Guilelmus de Pelatis, Buca Fura, Man-

Opizone de Pocasal, Potestatis Dertonae vicem sustinente se se subiiciunt Potestati et Consulibus Dertonensibus. Hoc idem agunt Consules Castri Darnisii, et quidam alii de Darnisio.

Notarius: Odo.

xxxv

MCCVII.

107

Indictione x, die 1 iunii.

Actum in Terdona

Sacramentum fidelitatis quod Dertonensibus faciunt Caput vitelli de Savegnono, Girardus et Ogerius pro quodam feudo.

Notarius: Rainerius.

xxxvi

MCCX.

108

Indictione xiii, die 1 augusti.

Actum in Terdona

Asallitus de Moniardino coram Ottone de Mandello Potestate Dertonae tradit Dertonensibus partem castri Montis iardini quae ad eum spectabat Hac traditione fit ut quibus delictis erga Dertonenses reus erat Asallitus, iisdem absolvatur; quin imo vicissim sibi promittunt mutuum auxilium.

Notarius: Iohannes

xxxvii

MCCX.

114

Indictione xiii, die xi augusti.

Actum in Terdona

Opizo de Belforte, et Rufinus eius consanguineus se

se adstringunt ad cedendum infra unum mensem Dertonensibus castra quae possidebant, et ad auxilium Dertonensibus suppeditandum, et hoc sub poena *librarum* sexcentum. Eadem obligatio iniungitur Bernardo de Belforte, sub poena librarum centum.

Notarius : Iohannes.

XXXVIII

MCCX.

117

Indictione XIII, die XII augusti.

In Garbanea

Caput vitelli de Savegnono, Ogerius et Guilelmus promittunt se assensuros sententiae quam pronuntiabit Otto de Mandello Potestas Dertonae, quoad quasdam iniurias ab iisdem in Dertonenses perpetratas.

Notarius : Iohannes de Bronio.

XXXIX

MCCX.

118

Indictione XIII, die XXIX augusti.

Actum iuxta castrum moniardini

Quidam homines de Moniardino se se subiiciunt Ottoni de Mandello Potestati Dertonae uti iam fecerat Asallitus de Moniardino.

Notarius : Rufinus.

XL

MCCX.

120

Indictione XIII, die I septembris.

Actum in Terdona

Girardus et Corbellus de Savegnono se se subiiciunt

E

Ottoni de Mandello Potestati Dertonae.

Notarius : Albertus.

XLI

MCCX.

121

Indictione xiii, die xvii septembris.

Actum in peradiso ante Ecclesiam maiorem

Simon de Moniardino promittit parere sententiae Ottonis de Mandello Potestatis Dertonae quam pronuntiabit de quibusdam iniuriis perpetratis in Dertonensibus.

Notarius : Vescontus.

XLII

MCCX.

123

Indictione xiii, die i novembris.

Actum in Terdona

M

Civitas Dertonensis emit ab Ottone Marchio de Bosco villam et castrum Puteoli pro pretio centum *librarum denariorum bonorum papiensium*, quas Otto praedictus fatetur se recepisse ab Ottone de Mandello Potestate Dertonae.

Notarius : Sigebaldus.

XLIII

MCCX.

126

Indictione xiii, die ii novembris.

In loco Puzoli

Otto Marchio de Bosco tradit Guidoni Ranfo, vicem Potestatis Dertonae sustinenti, possessionem Villae et Castri Puteoli.

Notarius : Sigebaldus.

XLIV

MCCX.

127

Indictione xiii, die viii novembris.

Actum in Terdona

M Tureus et Albertus filii Ottonis Marchionis de Bosco
venditionem a patre Civitati Dertonaë factam Villae et
Castri Puteoli ratam habent.

Notarius : Sigebaldus.

MCCX.

128

XLV

Indictione xiii.

In glaria iuxta Belegnanum

Obertus de Darnisio et eius frater Vbaldus iurant
sequimentum Potestatis Dertonaë.

Notarius : Sigebaldus.

XLVI

MCCX.

130

Indictione xiii, die xxvii novembris.

In glaria iuxta Belegnanum

Conradus Marchio Malaspina tradit Thedisio de
Monteacuto, et Oberto de Darnisio, eiusque fratri
Vbaldo quidquid adquisivit in *Monteacuto*, in *Grimiasco*,
et in *Darnisio*.

Notarius : Sigebaldus.

XLVII

MCCX.

132

Indictione xiii, die xxviii novembris.

Actum in Terdona

Obertus de Darnisio et Vbaldus eius frater promittunt

acquiescere sententiae quam de quibusdam iniuriis erga Dertonensibus ab ipsis perpetratis tulerit Otto de Mandello Potestas Dertonae.

Notarius : Sigebaldus.

XLVIII

MCCX.

133

Indictione xiii, die xxx novembris.

Actum in Terdona.

Quam de quibusdam iniuris factis Dertonensibus sententiam tulerit Otto de Mandello Potestas Dertonae illam executioni mandare iuravit Thedisius de Monteacuto

Notarius : Sigebaldus.

XLIX

MCCX.

134

Indictione xiii, die xiii decembris.

Actum in Terdona.

Asallitus de Moniardino pactum init cum Ottone de Mandello Potestate Dertonensium de non turbanda Civitate Dertonae in possessione rerum ab ipsa Civitate in castro Moniardini detentarum. Promittit praeterea praedictus Asallitus quod sinet Castellanum Dertonae habitare in caminata Castri Moniardini per spatium unius anni.

Notarius : Sigebaldus.

L

MCCX.

136

Indictione xiii.

Actum in Terdona.

Lanfrancus de Clapa relinquit definiendam arbitro

Ottonis de Mandello quaestionem ortam ex eo quod ipse Lanfrancus tempore belli ingressus fuerat castrum Darnisii.

Notarius: Sigebaldus.

LI

MCCXI

137

Indictione xiv, die v ianuarii.

Actum in Terdona.

Arverius Consul Dertonae formam sacramenti praestandi a Castellanis Serravallis Alberto Notario scribendam committit, qui demandatum sibi negotium gerit.

Notarius: Albertus.

LII

MCCXI.

140

Indictione xiv, die xiii ianuarii.

In loco Puzoli.

Praesentibus Arverio de Ausona, et Bernardo de Guidobono Consulibus Dertonensium, atque Allegro de Milano legato civitatis Dertonae homines de Puteolo declarant singuli singuli quot *Albergarias* annuatim debeant Civitati Dertonae.

Notarius: Henricus.

LIII

MCCXI.

146

Indictione xiv, die vi septembris.

In Castro Grondone

Thebaldus Cagna, Guilelmus Ventriculus, Henricus Pavesius, Boquesanus, Manfredus Bastardus, Rufinus

et Albertus iurant parere sententiae quam pronuntiabunt
Arverius de Ausona et Azo Rovedus circa dissidium,
et quaestionem quae eos inter extabat et dominos
Arquatae.

Notarius: Beltramus.

LIV

MCCXI.

148

Indictione xiv, die vi septembris.

In Alexandria.

M

Drudus Potestas Alexandriae promittit Oberto de
Casellis quod vetabit extractionem e districtu Alexandriae
omnium victualium quousque iis egebit Civitas Dertonae.

Notarius: Iacobus.

LV

MCCXI.

150

Indictione xiv, die xxx decembris.

Actum in Terdona.

Sigebaldus de Bagnaria, Thedisius de Monte Acuto,
Obertus de Darnisio et eius frater Vbaldus se subiiciunt
Potestati et Consulibus Dertonae.

Notarius: Iohannes.

LVI

MCCXIII.

152

Indictione i, die xii aprilis.

In Terdona in maiori Ecclesia.

Promissio Spini de Suresina Potestatis Dertonae an-
nuentibus Guidone bono, Carena, et Opizello eiusdem
Ciuitatis Consulibus facta Falcono Scacabarotio, et

Guilfredo Pictori legatis mercatorum Mediolani, de
sarciendis damnis quae negotiatoribus Mediolani illata
erunt transeundo per agrum Dertonensem.

Notarius: Iacobus.

LVII Deest huic chartae indicatio anni, mensis et diei 154
quibus conscripta fuit. Continet vero acta pacis initae
inter Dertonenses et Papienses.

LVIII et LIX Sunt fragnenta duarum chartarum.

157
et
158

LX

MCCCXL.

159

Indictione viii, die martis iii iunii.

In loco Praecipiani.

Populus Dertonae scindebatur in factiones duas.
Earum altera vocabatur superior, altera inferior, sive
soptana. At principes factionis superioris quum exacti
urbe fuissent, se ad vicanos vici Praecipiani receperunt.
Itaque foedere cum his icto, auxilia mutua paciscuntur
ad factionem adversariorum debellandam, atque Der-
tonam vi occupandam. Pacem porro Dertonensibus ac
Regi Roberto utrique negabunt et inducias neutri da-
bunt, nisi communi consensione.

Notarius: Antonius Ratus de Opizonibus.

of the ...
...
...

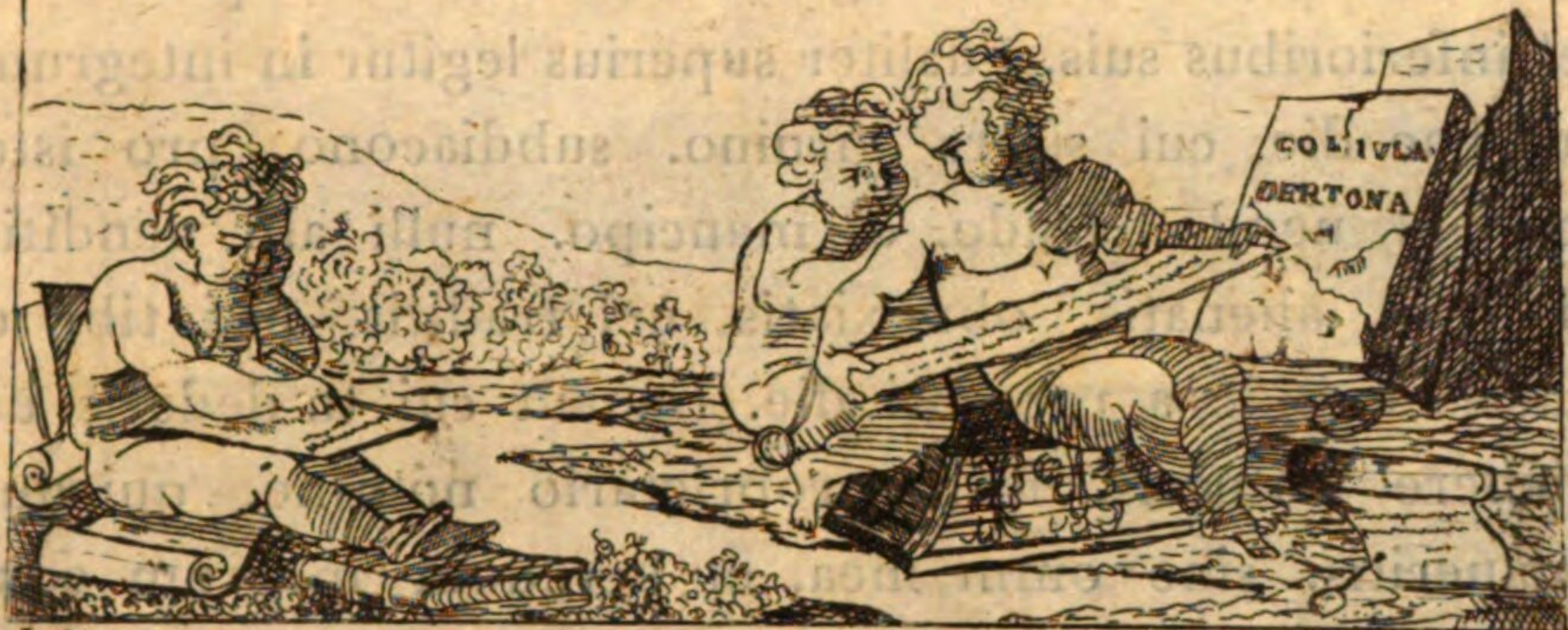
...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

...

Anno ab incarnatione domini nostri iesu christi
millesimo octuagesimo primo. Quinto decimo die
kalendarum aprilis. Indicione tertia: Constat me
guidonem marchionem clericum. filium condam alberti
marchionis. qui professus sum. ex natione mea lege
longobardorum accepisse sicut et in presentia
testium accepi. a te giruino subdiacono filio condam
argentum denariorum bonorum libras sex- *m. p. l.*
centum. finito precio. pro mea porcione que est me-
dietas de castri. iiii. cum turris et muris. cum fossatis
et limo et cum omnibus rebus tam deintus *m. p. l.*
quamque et deforis. ad ipsam medietatem pertinentibus
iuris mei: quae castra habere uisus sum. infra commi-
tatum terdonensem: Haec sunt grondona. Catorba:
monte morixino. Nazano. cum omnibus rebus et cum
omni iure. et redditu ad ipsam medietatem pertinentibus.

omnia ex omnibus. in integrum: quam autem istam. medietatem de istis. castris iuris mei superius dicta. una cum accessibus et ingressibus seu cum superioribus et inferioribus suis. qualiter superius legitur in integrum. ab hac die. cui supra giruino. subdiacono. pro isto. precio. uendo. trado. et mancipo. nulli alii uenditis. donatis. alienatis. obnoxatis. uel traditis. nisi tibi. et facias exinde a presenti die. tu. aut cui tu dederis. uel habere statueris. iure proprietario nomine. quicquit uolueritis. sine omni mea. et heredum meorum contradictione. quidem respondeo. atque promitto. me. ego qui supra guido marchio. et una cum meis heredibus tibi cui supra geruino. aut cui tu dederis. uel habere statueris. istam. uendicionem. qualiter. superius legitur. in integrum. ab omni homine defensare. quod

m. p. l. si defendere. non potuerimus. aut si no exinde aliquod per quoduis ingenium subtrahere quiesierimus. tunc in duplum eandem uendicionem. ut supra legitur uobis restituamus sicut pro tempore fuerint meliorate aut ualuerint sub exstimatione in consimilibus locis. et nec liceat michi ullo tempore nolle quod uolui sed quod a me semel factum uel cum scriptum est. inuiolabiter conseruare promitto. cum stipulacione subnixa. et nihil michi ex ipso precio. aliquid dare debere dico: Actum infra castro precipiani; feliciter.

s. m. l. * Ego guido. suprascriptus Signum

manuum. guidonis. seu teizo. atque idonis. testes. Si-
 gnum. manuum. rubaldi. atque gasonis. testes. s. m. l.

Ego Gualfredus notarius. et iudex sacri pallacii. Scriptor
 huius cartule uendicionis. post traditam compleui. et
 dedi.

Ego

Die mercurii qui est tercio kalendarum septembris. In palacio sancte terdonensis ecclesie presentia bonorum hominum quorum nomina subtus leguntur. per lignum quod in sua tenebat manu. donnus petrus episcopus. inuestiuit consules terdonensium. qui in illo tempore erant uice tocius populi. terdonensis. uidelicet. opizonem de mediolano. et lanfrancum uice comitem. et obertum iudicem. et saboridum. nominatiue de monte arimano- rum cum castro super se habente. cum districto et placito. albergariis condicionibus. curadiis. cum omni beneficio quod nunc habet. et quod in futuro tempore habebit. et totum quod pertinet ad istum episcopum ex parte sancti marciiani. in iam dicto monte et castro. in causa beneficii. ad communem utilitatem. et honorem et proficuum tocius populi terdone ciuitatis. et suburbii. ad defendendum episcopatum. Pro precio sexaginta librarum. denariorum bonorum papiensium. tali uero tenore. ut predictus populus terdone ciuitatis. et suburbii. habeant teneant possideant predictum montem cum castro super habente sine molestacione et condictione. et omni remota occasione predicti donni petri episcopi et successorum eius. si euenerit quod

predictus donnus petrus episcopus uel successores eius guerram facere alicui homini magno uel paruo. inuadenti. et male tractanti beneficium et honorem tocius episcopatus. tunc habeant potestatem cum consensu iam dicti populi facere guerram inimicis ecclesie cum iam dicto monte et castro. donec ad pacem conuenerint. saluo et conseruato iam dicto monte cum castro ad honorem predicti populi. post pacem uero predictus populus. redeat in beneficium montis et castri. insuper uero predictus donnus petrus episcopus. pro se et successoribus suis. terdonensi populo penam posuit. centum libras argenti puri. si unquam in aliquo tempore aliquo malo ingenio uel occasione predictum montem cum castro predicto populo tollere uoluerint. predictus populus habeat supra scriptam penam cum duplicato beneficio montis et castri.

Factum est hoc. Anno dominice incarnationis millesimo. centesimo. uigesimo secundo. isto. die indictione. quinta decima.

✠ Ego petrus episcopus

Interfuerunt ibi testes. Ubaldus uice dominus. Henricus de cafara. Homobonus. Rubaldus faxolus. Guido de osona. odo uice comes. Azolaborans. Gezo de ualedo. Malmantellus. Gaidalus de agolasca. Vbertus de figlino. Albertus de carlasi . Bellonus de uigueria. Guilielmus aldradi.

Ego petrus notarius. sacri palatii. interfui et hoc breue scripsi.

Opizo de mediolano. Vbaldus uice dominus. Enricus de cafara. Homobonus. Saboritus. Rubaldus faxiolo. Guido de osona. Odo uice comes. Azolaborans. Gezo de ualedo. Lanfrancus uice comes. Malmantellus. Gaidaldus de aulasca. Vbertus de figlino. Albertus de carlasi. Bellomus de uiqueria. Guielmus aldradi.

Die mercurii. qui est tercio kalendarum septembris. in palacio sancte terdonensis ecclesie. per lignum. donnus petrus episcopus. Inuestiuit populum terdone de monte arimanore ubi castrum edificatum est. unde ipse episcopus accepit a predicto populo. sexaginta libras. Tali tenore ut iam dictus populus habeant et teneant predictum montem et castrum. per beneficium ex parte predicti episcopi. ad defendendum episcopatum. et si opus euenerit predicti episcopi guerras faciendas ad suos inimicos. qui de terra episcopatus tollere uoluerint debent facere guerram cum predicto castro. Penam in duplum restituere. et insuper penam. centum libras argenti puri.

Cartula de casiano.

Anno ab incarnatione domini nostri iesu christi. millesimo centesimo quadragesimo nono. octauo kalendarum madii. Indicione undecima. Nos richelda filia quondam ansaldi. et anselmus. et crivellarius. et petrus. et mainfredus et oglerius germani. mater et filii atque filii condam ansaldi. Cartulam donacionis facimus communi terdone per conradum de mediolano. et petrum borellum. et guidonem capellum. et nicholaum. et rubaldum de carlaxe. et albertum de falauello. et anricum consules communis terdone. nominative de castro et burgo et curte casiani. et monte et curte briontis. cum omnibus honoribus districtis. albergariis. placitis. pensionibus condicionibus omnibusque rebus cultis et incultis. que ad ipsum castrum et burgum et curtes pertinere uidentur. preter hoc quod extra fossata nomine feudi ex parte episcopi uel ab aliquibus tenemus. Quod autem suprascriptum castrum et burgum et montem. et curtes. et omnes honores. districta. albergarias. placita. pensiones. condiciones. omnes res. cultas et incultas. superius dictas. una cum accessionibus et ingressionibus seu cum superioribus et inferioribus suis qualiter legitur supra in

integrum. Ab hac die communi terdone. donamus cedimus. conferimus. et per presentem cartulam donacionis habendum confirmamus. faciendum exinde a presenti die communis terdone. et cui dederit quicquit uoluerit sine omni nostra et heredum nostrorum contradictione. Et quidem spondimus atque promittimus nos qui supra matrem et filios una cum nostris heredibus communi terdone et cui dederit suprascriptam donacionem qualiter supra legitur. in integrum. Ab omni homine defensare quod si defendere non potuerimus aut si uobis exinde aliquod per quoduis ingenium subtrahere quesierimus tunc in duplum suprascriptam donacionem ut supra legitur uobis restituamus sicut pro tempore fuerit meliorata: aut ualuerit per extimacionem in consimilibus locis: Et nec nobis liceat ullo tempore nolle quod uolumus. Sed quod a nobis semel factum uel scriptum est inuiolabiter conseruare promittimus. cum stipulacione subnixa: Actum in loco casiani feliciter.

s. m. l. Signa manuum istorum. matris et filiorum. qui hanc cartulam donacionis fieri rogauerunt ut supra.

s. m. l. Signum manuum montenarii et nantelmi et ugonis barate. et petri solingni. et falauelli et arueri de osona. et ugonis capelli et rufini coroli: et famuli. et guidonis. de lauagna et alii quam plures. testium

Ego guilielmus notarius. sacri palacii scriptor huius cartule donacionis post traditam compleui et dedi.

Carta de monte legali.

Anno dominice incarnationis. millesimo. centesimo. septuagesimo secundo. Indicione quinta: Septimo die nouembris: In ciuitate terdone in episcopali caminata presentia testium quorum nomina subtus leguntur. marinarus filius quondam didonis de uico peculo. cum nepote suo bonifacio filio quondam uernacii pro se et pro aliis fratribus suis. filiis eiusdem uernacii. et obertus episcopus de monte morisino. et dominus theodisius de columbax. atque rubaldus. atque henricus filii quondam theti fecerunt datum tradicionem et alienacionem seu donacionem in manibus donni oberti terdonensis episcopi et comitis ac tocius terre presidis. Nec non in manibus domini gualterii de mediolano. et oberti de carlax. et guidonis de falauello. et nicholai iudicis. qui in illo tempore erant terdonensium consules. Nominative de monte de Lafurca qui hodie mons legalis appellatur. Eatenus uidelicet de ipso monte quatenus ex eo opus fuerit. ad castrum et uillam edificandam. cum fossatis et municionibus ipsius castri atque uille. Eo ordine ut castrum et uilla que in eo fuerint cum omnibus ut dictum est municionibus earum et cum omni montis summitate. sit ammodo terdonensis eccle-

sie. et communis terdone. ad faciendum quicquit don-
 nus terdonensis episcopus. et consules qui modo sunt.
 et per tempora fuerint uoluerint et ordinauerint : Et
 ut ista tradicio firma foret. et ad perfectum perueniret.
 Corporaliter ipsum donnum episcopum terdonensem.
 et eiusdem ciuitatis consules in possessionem miserunt.
 et uacantem possessionem eis tradauerunt. Ibique ipse
 donnus obertus terdonensis episcopus et comes et
 eiusdem ciuitatis prenominati consules. nomine feudi
 fecerunt inuestituram in ipsum obertum episcopum de
 monte morisino. et marinarium atque nepotes. nec
 non in dominum theodixium de columbax. et eius
 nepotes Nominatiue de ipso monte montis legalis. qui
 olim furca appellabatur. ad castrum et uillam hedifi-
 candum : Eo ordine ut per feudum ammodo ipsum
 castrum et uillam. a donno terdonensi episcopo. qui
 modo est. et qui per tempora in terdonensi ecclesia
 fuerit. et a commune terdone habeant teneant. ac
 possideant : Ibique ipsi omnes. obertus episcopus de
 monte morisino. marinarius. bonifacius. teodisius. Ru-
 baldus et henricus. unusquisque propriis manibus iu-
 rauerunt per sancta dei euuangelia fidelitatem donno
 terdonensi episcopo et eiusdem ciuitatis communi. de
 ipso castello montis legalis contra omnes alios homines.
 sicuti castellani qui castella a dominis tenent consueti
 sunt facere. Videlicet quod guerram debent ex eo ca-
 stro facere hominibus omnibus quibus donnus terdo-
 nensis episcopus. et consules terdone qui modo sunt

uel qui per tempora fuerint preceperint: et quod ipsum
castellum in nullo tempore debent uetare uel contrariare.
donno terdonensi episcopo. et consulibus terdone siue
sint guarniti siue scariti. et alia omnia que in sacra-
mento fidelitatis continentur. iurauerunt et fecerunt:

Interfuerunt hii testes: Conradus de mediolano. Aruerius
de buxedo. Ingelerius. buscus. Rubaldus de carena.
Andreas de aicardus. Teodisius. Odo ferarius. Iohannes
de curiono. Bregonzinus.

Ego nicholaus sacri pallacii notarius hanc cartam
tradidi et scripsi:

Conuentum marchionis malespine.

Die sabati qui est sestus decimus dies nouembris in
m. p. l. Lo de menconico in caminata marchionum in
 presentia et in testificacione hominum nomina quorum
 inferius leguntur. In christi nomine. Talis concordia fuit
 inter dominum opizonem marchionem et filios eius. et
 consules terdone scilicet. cunradus de mediolano. Vdonem
 iudicem et dolium promiserunt enim iam dicti consules
 ex parte communis terdone et iurauerunt ad sancta dei
 euangelia dare isto. marchioni et filiis. usque ad pro-
 ximum festum pasce de resurrectione domini molendi-
 num unum apud terdonam et casam unam et furnum
 unum in terdona et quod ipsi eis emere et dare ha-
 beant uineam unam. prope terdonam in qua uinea
 dabunt tantum precium quantum sigebaldus de pon-
 tecorione et sigebaldus de sarzano dicere uoluerint in
 eorum arbitrio. et quod ipsi terdones. saluare et cus-
 todire habeant iam dictum marchionem et filios. in
 rebus et personis. et quod ipsi bona fide eum adiu-
 uabunt et filios eius per totam eorum terram et pedaium.
 quod habet terdone bona fide debent eius manutene-
 re et defendere ad suam utilitatem et si ipse colligere
 iam dictum pedaium in loco de seraualle debent ei

permittere et debent facere iurare hominibus de seraualle istum marchionem saluare et custodire et adiuuare bona fide salua fidelitate terdonensium et quod ipsi facient hoc iuramentum facere aliis consulibus terdone nouis et ueteribus et omibus terdone hominibus. et quod ipsi semper erunt tenuti iam dicto marchioni et filiis. sicut alie ciuitates. que sunt de illa societate et quod ipsi omni anno facient hoc iuramentum facere consulibus terdone quando renouabuntur. et hec omnia ut supra scripta sunt adtendere et obseruare habeant bona fide usque ad predictum terminum. nisi per parabolam iam dicti marchionis uel filiorum aut sui certi nuntii remanserit et secundum quod parabola data fuerit. adtendere et adimplere bona fide et sine fraude. ad terminos et ad terminum se scientibus si deus illos adiuuet et illa sancta dei euangelia: Item isti consules fuerunt manifesti se antea dedisse isto marchioni duo manso de terra in bozoledo. que similiter firmauerunt in isto pacto. Item infrascriptus marchio iurauit omnes terdonenses saluare et custodire in rebus et personis et bona fide eos adiuuare per totum eorum commitatum et episcopatum. et per totam suam terram et nominatim homines de seraualle adiuuare et custodire in rebus et personis.

Inde factum est hoc anno dominice incarnationis. millesimo. centesimo septuagesimo quarto. isto. die. indicione octaua.

Interfuerunt rogati testes. Girardus. de sancta mar-

garita. Tedixius de ponte coriono. Sigebaldus filius
eius. Sigebaldus da Sarzano. Vuastauinus baldus. Ugo
sicus : Tebaldus comes de laugna.

Ego iohannes rubeus notarius sacri pallacii. Ad hoc
totum interfui et hoc breue ex mandato infrascripti
marchionis. et consulum. dedi. et Scripsi.

*Carta concordie facte inter dominum
Opizonem marchionem et commune terdone.*

Die sabati qui est sextus decimus dies nouembris.
In loco de menconico in caminata marchionum. in pre-
sentia et intestificatione hominum quorum nomina sub-
ter leguntur. In nomine christi. Talis concordia fuit
inter dominum Opizonem marchionem et filios eius et
consules terdone. silicet. Cunradum de mediolano et
Vdonem. iudicem et dolium. Promiserunt enim iam di-
cti consules ex parte communis terdone et iurauerunt
ad sancta Dei evangelia dare isto marchioni et filiis
usque ad proximum festum pasce resurrectionis domini
molendinum unum apud terdonam. et casam unam. et
furnum unum. et quod ipsi eis emere et dare habeant
uineam unam prope terdonam in qua uinea dabunt
tantum pretium quantum Sigebaldus de pontecoriono.
et Sigebaldus de sarzano dicere uoluerin in eorum ar-
bitrio. et quod ipsi terdonenses saluare et custodire
habeant iam dictum marchionem et filios in rebus et
in personis. et quod ipsi bona fide eum adiuuabunt.
et filios eius per totam eorum terram et pedagium
quod habent terdone bona fide debent eis manutenere
et defendere ad suam utilitatem. et si ipse colligere

uoluerit iam dictum pedagium in loco serauallis. debent ei permittere. et debent facere iurare homines de seraualle istum marchionem saluare et custodire. et adiuuare bona fide salua fidelitate terdonensium. et quod ipsi facient hoc iuramentum facere aliis consulibus terdone. nouis et ueteribus et omnibus hominibus terdone. et quod ipsi semper erunt tenuti iam dicto marchioni et filiis sicut alie ciuitates que sunt de illa societate. et quod ipsi omni anno facient hoc sacramentum facere consulibus terdone quando renouabuntur. et hec omnia ut scripta sunt attendere et obseruare habeant bona fide usque ad predictum terminum nisi per parabolam iam dicti marchionis uel filiorum aut sui certi nuntii remanserit et secundum quod parabola data fuerit. attendere et adimplere bona fide et sine fraude. ad terminum et ad terminos se scientibus si deus illos adiuuet et illa sancta dei euangelia. Item isti consules fuerunt manifesti se antea dedisse suprascripto marchioni. duo mansa de terra in bozoledo quam similiter firmauerunt ei in isto pacto.

Item suprascriptus marchio iurauit saluare et custodire omnes terdones in rebus et in personis et bona fide eos adiuuare per totum eorum comittatum et episcopatum. et per totam suam terram et et nominatim homines de serrauallo adiuuare et custodire in rebus et personis.

Inde factum est hoc. Anno dominice incarnationis millesimo. centesimo septuagesimo quarto. supra scripto

die indicione octaua.

Interfuerunt testes rogati. Girardus de sancta margarita. Thedisius de pontecoriono. Sigebaldus filius eius. Sigebaldus de Sarzano. Vuastauinus balbus. Vgo siccus Thebaldus comes de lauagna.

Ego iohannes notarius sacri palatii ad hoc totum interfui et hoc breue ex mandato infrascripti marchionis et consulum scripsi et dedi.

Anno dominice incarnationis. millesimo centesimo septuagesimo octauo. Quinto die septembris: Indicione undecima: Cum essent domini de montaldo in comuni consilio terdone ad schillam sonatam et terdonenses permisissent eis leuare castrum montaldi intuitu seruicii predecessorum eorum ad honorem dei et beati marci: et utilitatem et commune commodum communis terdone dederunt et confirmauerunt et tradiderunt communi terdone assistentibus consulibus communis terdone. Sigibaldo de sarzano. et Oberto. caguetio. de buxedo. Bernardo de abel. Vna cum sociis. castrum montaldi. et curiam eius. et habitatores eorum communi terdone. ad faciendum guerram. et pacem hominibus omnibus quibus consules qui sunt. uel pro tempore fuerint eis preceperint. et in possessione commune terdone miserunt. et commune terdone reddidit eis in feudum. ut tenerent illud castrum montaldi ad honorem beati marci et ad utilitatem communis terdone. et quod de cetero habeant stare in omnibus preceptis que consules terdone qui modo sunt uel fuerint eis fecerint per se uel per suos nuntios. de colta facienda. et de uigadio et de hoste. et de caualcata. et de guerra et pace

facienda omnibus hominibus quibus iam dicti consules.
 et eorum successores in consulatu terdone permanentes.
 eis preceperint. cum consilio ipsius ciuitatis. et quod
 deinceps non uetabunt castrum montaldi. guarritum.
 uel scaritum communi terdone. neque consulibus qui
 modo sunt uel fuerint uel eorum nuntio. Et si aliquis
 istorum dominorum de montaldo. contra hoc ire uel
 facere presumpserit. omnes alii debent facere uiuam
 guerram. in uoluntate consulum terdone. et secundum
 precepta eorum donec ipse omni modo satisfecerit.
 consulibus terdone et communi : et insuper quod
 omnes debent iurare omni anno credere consules
 terdone. sicut alii ciues ipsius ciuitatis. et uenire ad
 credentiam quando audierint pulsare campanam. et
 facere consulatum omni anno in omnibus preceptis
 quibuscumque consules qui modo sunt uel fuerint eis
 fecerint. et Insuper si fuerint appellati a consulibus
 ipsius ciuitatis. facient iurare omnes suos homines in
 uoluntate consulum terdone. Hec autem omnia supra-
 dicta iurauerunt omnes. tactis sacrosanctis euangeliiis.
 adtendere. facere. et obseruare sine fraude. et adhuc
 obligauerunt. pro pignore communi terdone totum
 suum podere ubicumque sit : Eo modo quod si iam
 dicti domini ista omnia communi terdone non adten-
 derent ut iam dictum est. commune terdone haberet
 licenciam et possibilitatem intrandi in iam dictum
 podere. istorum dominorum et faciendi inde quicquit
 uoluerit. donec ipsi uenerint ad satisfacionem in uo-

luntate consulum qui sunt uel pro tempore fuerint. et communis terdone. Insuper iurauerunt omnes iam dicti domini de montaldo. quod si ita non adtenderent. quod non debent uetare castrum montaldi. guarnitum uel scaritum. neque suum podere. consulibus qui modo sunt uel fuerint aut eorum nuntio. et si aliquis illorum dominorum contra hoc iuramentum ire presumpserit. alii omnes bona fide et sine fraude facient ei uiuam guerram. quousque satisfecerit siue emendauerit communi terdone. et quod insuper iurabunt omnes de credere consules terdone. omni anno sicut alii ciues terdone. et si fuerint appellati a consulibus terdone omnes suos homines facient iurare secundum uoluntatem consulum. Et inde obligauerunt omnes pro pignore totum podere communi terdone. et insuper iurauerunt omnes quod non uetabunt suum podere communi terdone. Et preterea iurauerunt ad sancta dei evangelia. per preceptum domini guilielmi marchionis de gauio. quod marchiones nullum datum in aliquo homine fecerant. de loco montis morixini. et quod hanc parabolam omnibus allis marchionibus de gauio sibi dare fecerunt.

Actum in terdona feliciter. in suprascripto consilio. ut supra legitur.

Interfuerunt testes. Buscus iudex. Aruerius de Buxedo Ido iudex. henricus canel: Martinus saltarius: Ogerius falauel. et quam plures alii.

Ego georgius. notarius sacri palatii rogatus interfui.
et hanc cartulam per preceptum istorum marchionum
et dominorum de monte morixino Scripsi.

*Carta hospinelli de
arquada.*

Anno dominice incarnationis. millesimo centesimo septuagesimo. nono. Quarto die exeunte Iulio. / Indictione duodecima. Presentia testium quorum nomina sup̄ter leguntur. In communi consilio et communi contione terdone. Petrus troua malum potestas terdone. et Buscus et Aribertus. Falauellus. et Arilonus. et Aldricus rouedus qui tunc erant consules per consilium tocius communis tradiderunt atque donauerunt per speciale pactum hospinello de arquada tres centum uiginti libras. et duos denarios de soma in pedagio in burgo terdone. quos denarios ipse hospinellus et eius heredes in perpetuum debent habere et colligere in burgo terdone. exceptis de somis papie et de terra eius. Insuper promiserunt et conuenerunt quod facient facere finem illis de montaldo et de plobeto eidem hospinello et filiis suis de toto malefitio quod inter illos et ipsum hospinellum deuenerat. et specialiter de facto montilarii. Quod si illi de montaldo et de plobeto facere noluerint. et guerram insuperuenerit iam dicto hospinello uel filiis suis iam dicti consules et potestas pro communi conuenerunt adiuuare et manutenere

bona fide sicut proprios ciues. et Insuper conuenerunt hospinello quod imperarent omnibus ominibus de arquada quod releuent casam suam de castro arquade. preterea potestas et consules cum toto consilio et cum toto communi in communi consilio et concione. in consilio manibus propriis in contione per saltarium data ei parabola a communi iurauerunt ad sancta dei euangelia saluare et custodire hospinellum et filios suos cum toto suo podere bona fide et sine fraude. et ugonem et Belengerium sicut proprios ciues et habitatores ab omni homine. Quapropter iam dictus hospinellus tradidit atque dedit castrum montilarii communi terdone. et fecit se et filios suos ciues et habitatores terdone in perpetuum. ad faciendum de suo podere deinceps sicut alii ciues faciunt. et hoc iurauit in communi contione attendere. Insuper fecit finem communi terdone de omni malefitio quod umquam euenerit inter ipsum hospinellum et commune. et specialiter de facto montiscuchi.

Actum in ciuitate terdono feliciter.
Interfuerunt testes. Guilielmus de monte merlo. Lanfrancus. Bernardus de guidone bono. messoria et alii multi.

Ego Georgius notarius hanc cartam scripsi.

Cartula grondone.

Anno dominice incarnationis millesimo centesimo octuagesimo primo. duodecimo die intrante aprili. indictione quarta decima: Presentia testium quorum nomina subter leguntur. Cum domini de grondona. Albertus lecus. Scilicet. et curradus. et albertus. et Vuielmus papiensis. et alii omnes. posuissent se sub domino lanfranco de becaria potestate terdone. et sub eiusdem ciuitatis consulibus scilicet. Oberto uescouo. Aruerio de Buscedo. Gandulfo muso. Oberto de carlasio. Bernardo pesato. Malpaxuto. et iurassent tactis sacrosanctis euangeliiis stare sine aliquo tenore in preceptis iam dicte potestatis et iam dictorum consulum. prenominatus dominus lanfrancus cum iam dictis consulibus habito. consilio tocius credentie terdone tradidit et concessit communiter omnibus dominis de grondona quemdam montem qui hodie dicitur grondona noua. et ante uocabatur axerellum: eo modo quod ipsi debent illud leuare. et tenere ad honorem dei et sancti marciiani. et communis terdone. et quod debeant ex eo facere.

Carta de monte morixino.

Anno dominice incarnationis millesimo. centesimo. octuagesimo primo. decimo die intrante septembri: indicione quinta decima. Presentia testium quorum nomina subter leguntur. Quando domini de monte morixino. uidelicet. obertus uescouus. Guilielmus. Tedixius. Bonacursus. Resonatus. uenerunt in concordia. cum lafranco de beccaria potestate ciuitatis terdone. et gandulfo musso. et oberto de carlaxio. et malpaxuto. eiusdem ciuitatis consulibus leuandi castrum montis morixini ad honorem et utilitatem communis terdone. et iam dictorum dominorum marchiones de gauio. uidelicet dominus guilielmus et manfredus. et guido. remiserunt fidelitates ipsius castri. istis dominis de monte morixino. et preceperunt eis. et licenciam prebuerunt. ut ex eo castro facerent fidelitates. communi terdone. et ut darent illud castrum communi terdone. cum tota curte eius. et cum omni honore et districtu ipsius. uidelicet cum bannis. et placitis. et cum fodro. et cum colta. et hoste. et itinere. et cum omni iure. et iurisdictione. ipsius castri. et ita ut deinceps teneantur communi terdone. ex ipso castro. sicut erant soliti

iam dictis marchionibus saluo hoc quod non debent
 facere guerram supra dictis marchionibus de predicto
 castro. habita namque licencia predicti domini de
 monte morixino. per preceptum et consensum iam
 dictorum marchionum. et eorum confirmacione. isti.
 domini de monte morixino. dederunt et tradederunt.
 et possessionem dederunt. castrum morixini. predicte
 potestati. et consulibus nomine communis terdone. cum
 omni iurisdictione. et districtu. et curte. et cum omni
 honore. ad ipsum castrum pertinenti. Eo uidelicet
 modo quod commune terdone. deinceps habeat et
 teneat placita et banna. fodrum. et hostem. et iter. et
 fidelitates. dominorum. et paisanorum. ipsius loci. et
 fossata ciuitatis. et omnia alia seruicia que suus locus
 est solitus et iussus facere sue ciuitati: sine omni con-
 tradictione predictorum marchionum. et dominorum
 seu paisanorum de monte morixino. et ita ut possint
 in ipso facere consulatus sicut in uipegulo et aliis locis
 terdone qui debeant regere et gubernare homines loci.
 ad honorem et ad utilitatem ciuitatis terdone. et pre-
 dictorum dominorum de monte morixino. stantium ad
 sensum consulum et communis terdone. et insuper
 quod isti domini debent omni anno iurare de credere
 consules terdone de bono et honore ciuitatis. sicut alii
 ciues: Insuper predicti domini de monte morixino
 iurauerunt ad sancta dei euangelia quod ipsi deinceps
 non habeant uetare castrum montis morixini. guarnitum
 neque scaritum communi terdone ad faciendum guerram

et pacem. cuicumque uoluerint. et quod ex eo per se
 facient guerram omnibus quibus cumque consules aut
 potestas terdone preceperit eis: et pacem. et quod
 singulis annis. debent et habeant iurare de credere
 consules sicut alii ciues. de honore ciuitatis. et hoc
 sacramentum fecerunt per preceptum et consensum
 istorum marchionum saluo tamen ut dictum est. quod
 non debent facere guerram predictis marchionibus de
 ipso loco montis morixini: Actum in terdona feliciter.
 Interfuerunt testes: Caxanus mussus. henricus. martinus
 saltarius. mezobel et plures alii.

Ego georgius notarius sacri pallaci per preceptum
 istorum marchionum. et dominorum de monte morixino
 hanc cartam scripsi.

Priuigileum domini frederici imperatoris.

In nomine domini nostri iesu christi. Hec est forma reconciliacionis: qua ciuitas terdona et eius habitatores ad gratiam domini imperatoris redierunt. Dominus imperator per interpositam personam. scilicet. per conradum de belaliis super animam suam fecit iurari quod ciuitas terdona de cetero non destrueretur. nec per se nec per aliquem suorum. sed potius habet eam saluare. et custodire. nec non personas. et res eorum ciuium bona fide et sine fraude. ad honorem et utilitatem imperii et ipsius ciuitatis terdone. nec ipsam ciuitatem dabit alicui homini. et suos castellanos. permittet et consentiet subiacere ciuitati terdone. sicut castellani papienses. subiacent ciuitati papie. nec habet eos castellanos ciuitati terdone auferre nec per se nec per alium. Maiores exactiones non exiget a ciuibus terdone et ab opidariis. quam ipse exiget a papiensibus et eorum castellanis secundum quantitatem personarum et eris. et hoc bona fide sine fraude. Priuilegia uero et donationes que quasue fecit de ciuitate terdone. uel de castris et uillis. et possessionibus ipsius episcopatus presertim de seraualle. et de allis sine fraude bona fide reuocat et cassat. et cassata non

confirmabit. Possessiones ecclesie terdone quas nunc habet et tenet siue per se siue per alium. non habet auferre. et faciet marchionem de monte ferato quiescere de oppido statiani. ne episcopus de cetero inquietetur a marchione occasione date pecunie.

Et habet iubere papiensibus ut de cetero teneant pacem terdonensibus et ut iurent se cum eis. et adiuuent eos de omnibus guerris eorum suis sumptibus et facient uiuam guerram inimicis terdone. et precipiet papiensibus quod remittent omnes subscriptos castellanos terdonensibus quos nostra remittimus et confirmamus auctoritate. Castellanos eos intelligimus qui in montanis et planis habitant. Presertim illos. de Copara. de Azano. de Castronouo. de Bagnolo. de Pontecurono. de Puzolo. de Monte morisino. de Vipegolo. de Bagnara. de Monte legali. de Belegnano. *m. p. l.*
 de Faurega. de Grimiasco. de Monte acuto. de Dernice. de Monte ebore. de Merlaxino. de Boligo de Bruxa-
 moneca. de Liprando: de Mote iardino. de Monte iaro. de Sauignono. de Grondona. de Perzio. de Pobleto. de Montealto. de Arquada. de Montecuco. de Precipiano. de Saeraualle. de Cassiano. de Staciano. de Brion. de Noua. - de Bosco. de Villa. de Olasca. de Sarzano. Et facit finem de omnibus maleficiis. que terdona domino imperatori. uel suis militibus. uel peditibus fecerit. et malum meritum non reddet terdonensibus. Marcas quas olim dabat terdonenses remittit. nec de cetero eas exiget. et facit hominibus

de Seraualle finem de omnibus maleficiis que erga dominum imperatorem uel suos fecerit. Et permittit hominibus terdone habere consulatum. et macella. et molendina. et uias publicas. habere et tenere. sicut permittit papiensibus Sicut conradus de beladus iurauit pro domino imperatore. et pro se. sic et principes et nobiles subscripti iurauerunt per se.

Theodericus marchio. de landesberc. Florencius comes. hollandie. Conradus de monte ferrato. Recherius comes de blanderan. Conradus de boresberc. Constantinus de berga. Cono de minzenberc. Henricus marscaltus. Walterius dapifer. Conradus pincerna.

Insuper iurauit archiepiscopus coloniensis. cancellarius imperialis aule. Gotefredus. Comes henricus deditze. In hac autem conuentione comprehendit dominus imperator. quod ciuitas terdona et eius districtus. non recipiat aliquem uel aliquos homines qui de octo uillis infrascriptis apud paleam collecti sunt. Si uero recepti fuerint infra octo dies. ab eo die quo ab imperatore frederico uel a marchione de monte ferrato. uel eorum certo nuntio. requisitus fuerit. uel a rege uel a suo nuntio certo. eos dimittant uel restituant. Sunt autem hee uille: Marenge. Gamundi. Ouille. Four. Bergul. Solero. Wagent. Rouere.

In nomine domini nostri iesu christi. Hoc est sa-
 cramentum fidelitatis quod iurauerunt consules terdo-
 nenses: Ido. et ubertus. et busco ciuis terdonensis.
 Domino frederico imperatori. et filio eius regi henrico.
 et domine beatrixi. romane. imperatrici auguste. Ego
 iuro ad sancta dei euangelia. quod ab hac die in
 hantea. semper ero fidelis. domino frederico. imperatori.
 et domino henrico regi. romanorum. et domine bea-
 trixi imperatrici auguste. contra omnem hominem. nec
 ero in consilio. nec in facto. quod perdant uitam. uel
 membra uel honorem. et bona fide et sine fraude
 iuuabo eos tenere regnum italie. et honorem corone.
 et nominatim ciuitatem terdone. et episcopatum et
 comitatum. et dare eis ciuitatem ad offensionem
 et defensionem. et si perdiderint regnum italie. uel
 ciuitatem. et episcopatum et comitatum. terdone.
 bona fide et sine fraude. iuuabo eos recuperare. et
 recuperata tenere. et credentias quas ipsi per se. uel
 per suos certos nuntios mihi insinuauerint. uel per
 litteras. secretas tenebo. nec pandam ad detrimentum
 personarum uel honoris eorum. et pacem faciam omni-
 bus amicis eorum. et seruabo. et gueram uiuam faciam
 omnibus inimicis eorum. nec guerram recrudutam fa-
 ciam hostibus eorum et imperii. secundum mandatum
 domini imperatoris uel domini regis. uel domine im-
 peratricis. uel legati quem ipsi ad hoc factum desti-
 nauerint. et nos operam dabimus bona fide et sine
 fraude quod omnes homines ciuitatis. terdone. fide-

tatem in hac eadem forma iurent domino imperatori
frederico. et suo filio regi henrico. et domine beatri-
auguste. imperatrici.

Concordia partium terdone.

Anno dominice. incarnationis. millesimo. centesimo. octuagesimo. quarto. duodecimo die. intrante marcio. indicione. secunda. presente lanfranco de becaria: Nos consules papie. Guarnerius. et Sallinguerra. una cum gualterio de milano. et cum iohanne iudice. et cum caxano. et cum bulgaro. et cum sociis. consules terdone. Iubemus. et imperamus. sub debito sacramenti. quod nobis fecerunt amfussio. et acatapano: et filio. et aruerio de buxedo. et filio suo guilielmo. et nepotibus. et arillono. et filio. et falauellis. et bernardo. de guido bono. et filiis. et generaliter toti parti. iste. uniuersitatis. ut teneant. pacem ab hodie in antea. in perpetuum bona fide. sine fraude. pasturello. et filio et nepotibus et omnibus crescentiis. et coroliis. et pascemasnatis. et toti sue parti. et de dampno domi acatapani: et de uulneribus filii acatapani: et de omni iniuria. et dampno. et de maleficio. et specialiter. de morte. oberti: de buxedo: et de plaga filii seraruerii. siue uiuat siue decedat. et de uulnere arilloni. et de omni maleficio. dampno. quod acatapanus. uel filius uel frater seu orillonus. uel frater: uel illi de buxedo. uel falauelli. uel eorum pars. passi sunt. a die uulnerum filii aca-

tapani. infra : de morte oberti. et de uulnere. filii seraruerii. siue uiuat. siue non. dicimus ut pacem teneant in perpetuo. Eo saluo si illi de buxedo. uoluerint probare. per totum. mensem. madii proximum uenientem. quis interfecisset obertum. aut uulneraret alegrum. audiantur ante consules papie. et terdone. ab illa die in antea non audiantur a istis. consulibus neque a suis successoribus. Iubemus etiam amfusio. et acatapano. et filio. usque a dominica die proxima de terdona exeant. ut non habitent in toto districtu. terdone. neque in pontecorione. uel in uigueria. uel in sala. uel in casello. neque in mole. neque in riturbio. a pasca ueniente. usque ad annos sex. et omnem aliam eorum familiam. exeant de terdona. usque ad ramoliuam proximam. de amfusio et acatapano. et filio dicimus. ut exeant et recedant. ut non intrent nec habitent in ciuitate neque in burgo. usque ad supra scriptum terminum. Iubemus quoque arillono. et filio. ut non habitent in casa. que fuit de baltegazuuiis. usque ad annos sex. et ut destruant a tectu supra. quod menia fecerunt. turrionum. et usque ad terminum. nullus hedificet betefredum. uel bertriscam. Iubemus quoque tote predicte uniuersitati. ut nullam turrim. uel betefredum. uel bertriscam. usque ad infrascriptum. terminum. fieri. faciant. in burgo. uel in ciuitate terdone. Iubemus quoque tote. iste. parti. nullum iusiurandum ineant. uel fieri consilium prebeant conspiracionis. neque risce. usque ad predictum

terminum. et que iure iurando facta sunt absoluant. Supra factum gladiatorum statuimus. et imperamus. iam dicte parti. ut nullus portet falzonum. cultellum acutum. bordonum. plombatam. ab hodie in antea usque ad predictum terminum. neque in casa teneat. et ille qui inuentus fuerit. amittat solidos quinque pro banno omni uice. Preterea iubemus tote predictae parti. ut nullomodo. quelibet rixa contingenti. non extraant cum arcu neque cum balista. in ciuitate neque in burgo. quod si quis eorum uel partis inuentus fuerit in predicto facinore. auferremus pro banno solidos centum. si inueniremus ei tantum. quod si non inueniremus. ponemus personam delinquentis. si apprehendere potuerimus in publica custodia: uel si non apprehendere potuerimus personam ipsius. in concione in banno mittemus. Iubemus insuper ut nullus habitet in casa. anfusi. neque in turrim neque ascendat in turrim. usque ad infrascriptum terminum: et si quis ascenderit uel pacem predictam rumperit. teneatur pro banno. libras centum. communi papie. et terdone. si habuerit. et turrim tenebitur destruere. quod si non habuerit ualente iam dicta quantitate. publicamus totum quod ei inueniemus. et personam delinquentis. si apprehendere potuerimus in publica custodia ponemus. Iubemus ut tres strernii turium destruantur. usque ad dominicam proximam. et omnia ostia domi. et turris et. fenestris claudantur: cum muro de calcinis. usque ad ramoliuam omnibus suis expensis. Iubemus ut tribuat. libras. duodecim consulibus usque

ad dominicam diem. propter uictum bastardi. de omnibus aliis maleficiis. que eis contingerunt a die quo uulneratus fuit filius acatapani infra. fieri preceperunt. Omnia ista. nos consules terdone et papie. sub debito sacramenti. quod nobis fecerunt iubemus. et precipimus obseruari. Item quod filius uulneratus seraruerii ad dies octo postquam consules preceperint ei ut iuret. pater faciet eum. iurare. ut iurauit.

Iurant illi de parte pastorelli. stare in preceptis consulum. papie et terdone. de maleficio bastardi: de offensione facta ei. et de omni maleficio quod ipsi uel eorum pars intulerunt super acatapanum. uel amfusium. seu nepotem. et de omni dampno. eis illato. et iniuria. et de morte oberti. et de omni uulnere. et specialiter de filio seraruerii. et de omni alio maleficio quod interuenit a uulneribus filii acatapani infra: Hoc idem sacramentum fecerunt illi ex parte amfusii et acatapani omnes.

Ego guilielmus notarius. hanc cartam. iussione istorum. consulum. Scripsi.

Concordia marchionum de gaui cum terdona.

Anno dominice incarnationis. millesimo. centesimo. octuagesimo quinto. Septima die aprilis. Indicione tertia. In palacio sancti saluatoris. papie presencia testium quorum nomina subter leguntur. Iurauerunt terdonenses consules. presertim. Ydo. terdonensis. imperialis aule iudex. et consul communis terdone. et albertus barata. et clapucius de carlaxio. consules ciuitatis. uerum etiam baxus. et aruerius de buxedo. socii predictorum consulum. et contra guilielmus marchio de gaui. et rubeus. de uolta. et guido. de sancto nazario. et ydo. de metefoco. de discordia. que uertitur inter commune ciuitatis terdone. ex una parte et ex altera marchiones de gaui. tam de strata quam de aliis querimoniis. stare in preceptis et mandatis domini serenissimi inperatoris. frederici. quocumque modo. siue secundum ius. siue per transactionem. uellet determinare. uel diffinire. Sacramentis uero prestitis ab utraque parte. precepit dominus inperator. consilio domini. guielmi astensis episcopi: et domini bonifacii. nouariensis episcopi: et uicariorum curie uidelicet domini conradi. lubicensis. electi. et magistri matelli.

et iudicum imperialis aule. presertim. oddonis. nouelli. et otonis. zendalarii. et aliorum sapientum. marchionibus de gaui. ut predam quam ipsi cum hominibus de gaui. in strata ualle syrpie. fecerunt hominibus terdone. sub debito sacramenti. et omni occasione remota. usque ad dominicam de ramis palmarum. restituerent: Iterum sub debito sacramenti. tam terdonensibus quam marchionibus precepit. ut ipsi permittant negociatores italie. ire per quamcumque stratam. que uadit uersus gauium. siue per stratam uallis syrpie. uel per quamcumque uellent ire. sine aliqua ui: donec dominus imperator. predictam causam: siue per rationem. siue per transactionem. ordinauerit.

Interfuerunt testes. Azo capellanus. Martinus de castello. Obertus comes. blandrade: Auogadrus. papiensis. Guido de gemis. Guido de lorentio: benzetus. et multi alii.

Ego aruerius. terdonensis: notarius sacri pallacii: et nunc imperialis aule. iudicum scriba hec omnia Scripsi et interfui.

Carta de conuentu strate.

Anno dominice incarnationis. millesimo. centesimo. octuagesimo quinto. Quarto decimo die intrante iulio. indicione tertia: presentia testium quorum nomina subter leguntur. lanfrancus turcus. bernardus de abel: Azo. saluaticus. Albertus barata. Rubaldus male pastus. Clapucius de carlax. Consules terdone. iurauerunt ad sancta dei euangelia. bona fide. ac sine fraude. saluare et custodire. omnes homines mediolani. et de eius districtu. et de toto comitatu. et de toto archiepiscopatu. in rebus et personis. euntibus et redeuntibus per stratam terdone. non solum homines. et res eorum. sed et bestias. et ueturales euntes et redeuntes per stratam terdone. et si aliquod dampnum. eis euenerit: uel factum fuerit a ponte perio. usque ad crennam: aut per stratam. ualde Scriuie. in toto posse terdone. bona fide sine fraude: eis emendabunt. et hoc de pedagio. et istud sacramentum. fuit factum in manibus. drudi de brexano. et couacii. de uulto: Guidon de maxio. Opizonis. deydesio. Sanes de iannis Henrici coloni. Ghagaroti. damax. Iannis. de carax.

Actum in terdona. feliciter: interfuerunt testes. Galterius. de gerano. Albertus de sarzano. Rodulfus

falaue. Gandulfus musus. Guilielmus tellanus: Iohannes de artono. Acatapanus. Rubeus. Otobonus. et multi alii nobiles.

Ego guilielmus. notarius. interfui. et hanc cartam iussu istorum consulum Scripsi.

Forma strate hordinate. ad serrauallum. talis est. quod consules terdone et capitanei. iurauerunt ad sancta dei euangelia. saluare et gardare. personas per stratam euntes. et specialiter negociatores mediolani. et eius comitatus. et res eorum. et insuper pedagerii iurant quod nullo modo auferent a cassiano supra de soma grossa. ultra. xviii. denarios. de subtili ultra. x. denarios. a caxano usque ad padum. de soma grossa. denarios xxv. de subtili soma. denarios. x. et non plus. de pellibus agnorum. et eris xiiii. denarios. et non plus. Quod si quis castellanus uel alius ruperit stratam. facient uiuam guerram alii. nec concordiam facient donec in uoluntate consulum. negociatorum mediolani satisfecerit: dampnum de pedagiiis emendabunt. uel emaendare facient. et hanc emendacionem compullerunt pedageriis iuramento facere. de pedagiiis. hanque stratam iurauerunt specialiter illi de serauallo. marchiones de ponzono. Illi de arquada. Illi de montaldo. Illi de grondona. Illi de sapignono: Gerius de nouo. et omnes homines eorum iurauerunt. Et illi de caxano. et de

uilla. et quod facient iurare Sigebaldum de ponte-
coriono. et dominum tedisium. et consules terdone. in
consilio ad scillam sonatam iureiurando firmare.

Ego iohannes notarius sacri pallacii. hanc rogatus
Scripsi cartam.

Cartula grondone.

Anno dominice incarnationis. millesimo. centesimo octuagesimo quinto indicione tertia. die septembris. Cum consules terdone leuarent grondonam domini omnes de grondona. uidelicet guilielmus pauesius. et guido frater eius et manfredus filius oberti. et gualterius filius fulconis. et dominus albertus. in consulatu et regimine lanfranci turchi. et clapucii de carlaxio. et alberti barate. et sociorum iurauerunt ad sancta dei euangelia stare in omnibus preceptis consulum qui nunc sunt uel qui tempore fuerint. licencia et consensu marchionum de gaui. presertim de grondona et de omni districtu et de omni iurisdictione que ad ipsum locum spectare uidetur. et insuper per preceptum domini guilielmi marchionis de gaui et domini guidonis nepotis sui dederunt et tradiderunt iam dictis consulibus terdone nomine communis terdone. castrum grondona. cum tota curte eius et cum omni districtu et cum omni iure et pertinentiis ad ipsum castrum pertinentibus et cum omni honore et iurisdictione ipsius castri. Et preterea predicti marchiones remiserunt fidelitates predictis dominis de quibus olim predicti domini tenebantur marchionibus et supradicti marchio-

nes preceperunt predictis dominis de grondona ut faciant fidelitates consulibus terdone. nomine communis terdone et ut de cetero teneantur de castro grondone et de omni iurisdictione ipsius castri. consulibus terdone qui nunc sunt uel qui protempore fuerint nomine communis terdone sicut predictis marchionibus olim tenebantur. de castro grondone. et de omni districtu et iurisdictione ipsius castri. et ita quod predictum commune. ciuitatis terdone deinceps habeat ex ipso castro. et hominum ipsius loci dominorum et paisanorum. hoste. iter. cottam et fodrum et albergarias. et banna et placita. et ut faciat ibi consulatum. secundum uoluntatem potestatis terdone aut consulum qui protempore fuerit aut fuerint. et insuper omnia alia seruicia. que suus locus facit sue ciuitati: Preterea isti. domini de grondona debent iurare sacramentum ciuitatis sicut alii ciues singuli de credere consules seu potestates de bono et honore ciuitatis terdone saluamentum quod non debent facere guerram marchionibus de gaui de loco grondone. Et hec omnia predicti marchiones preceperunt facere istis. dominis de grondona de quibus omnibus supradictis. predicti domini de grondona uoluntate et iussu et consensu predictorum marchionum possessionem predicti castri. dederunt. et quam possessionem de omni iure et pertinentiis ipsius castri. consulibus terdone nomine communis terdone. Insuper quoque predicti domini de grondona per preceptum et consensum predictorum marchionum.

iurauerunt ad sancta dei euangelia. quod ipsi deinceps non habeant uetare castrum grondone communi terdone. guarnitum neque scaritum. ad faciendum guer-
ram et pacem hominibus omnibus quibuscumque po-
testas terdone aut consules qui protempore fuerint
preceperint. preter ut dictum est quod non debent
facere guerram marchionibus de gaui. de predicto
loco grondone. et pro istis. omnibus attendendis.
guilielmus tellanus. Albertus de chochi. Iacopus manzi.
et insuper grossus de bruxamoneca. et guielmus de mon-
iardino. et milanus de ualle mala. manuleuauerunt
dominos de grondona.

Actum in terdona feliciter.

Interfuerunt testes. Guasco falauel. Guielmus iordani.
Albertus. torus. Rodulfus falauel: Caxanus musus. Et
alii quam plures.

Ego iohannes notarius. sacri pallacii. hanc cartam
Scripsi et iussu predictorum marchionum. et dominorum
de grondona. compleui et tradidi.

Carta illorum de coparia.

Anno dominice incarnationis. millesimo centesimo nonagesimo. Indicione. nona. octauo kalendarum. Iunii. In castro nouo intus plebem. Presentia testium quorum nomina subter leguntur. Rufinus cerronus. et Vgo frater eius. Obertus de ualenza. Bernardus de marengo. Otto curta falce. Vgo mangiacanis. Petrus de tauerna. Mussus de oliueriis. Iohannes dealoese. Lafrancus panenscoso. Thebaldus de montexellis. Opizo budellus. Ionatisuis. Ansaldus de oliueriis. Rubaldus roba. Asclerius. Bernardus omnes isti qui sunt de coparia in concordia iurauerunt ad sancta dei euangelia attendere et obseruare omnia illa precepta que lafrancus de monte merlo. et Guido curolus. et Rodulfus. falauellus. et Benso crexentius consules terdone et eorum sotii. uel alii consules terdone uel potestas. qui uel que pro tempore fuerint eis facient de facto coparie. et de uilla et de castello. Vnde prenominati consules parabola et uoluntate sociorum suorum preceperunt supramemoratis hominibus sub sacramento. et sub pena ducentarum librarum. papiensium. quod ipsi nullum pactum nullamque concordiam facient de facto coparie. neque de uilla. neque de castro cum aliqua persona de ciuitate

papie. uel de illius districtu. neque cum aliqua alia persona. aliquo modo. sine parabola istorum consulum uel aliorum qui pro tempore fuerint. et insuper preceperunt eis ut ipsi conducant totum illud granum quod ipsi in isto anno habuerint siue in castro nouo. siue in terdona. saluis tamen aliis preceptis que ipsi consules uel alii eis facere uoluerint. et Insuper omes prenominati homines pro se et aliis hominibus de coparia promiserunt istis consulibus nomine communis terdone si ipsi totum hoc ut supra legitur non attenderent. et istud aliquo modo fregerint. dare communi terdone nomine pene ducentas libras denariorum bonorum papie. rato manente pacto. obligando se quisque illorum in solidum unus pro alio. pro ista pena. renunciando epistole diui adriani. et duabus nouis constitutionibus una quarum dicit. nequis ex reis Alia uero dicit quod principalis debitor etc. Vnde obligauerunt eis omnia sua bona.

Interfuerunt testes. Magister Arlembaldus. Magister Francherius. Magister Tirisenda. Ianuarius grassus. Nicholaus brizanus. Iacomus scaripolus. Thebaldus scai deprando. Rubaldus de bouo.

Ego Petrus sacri pallacii. notarius huic interfui et scribere rogatus fui.

Carta Caldelarii de Serrauallo.

Anno dominice incarnationis millesimo centesimo
nonagesimo. Vndecimo die exeunte madio. Indi- *m. p. l.*
cione. Caldelarius de serrauallo fuit confessus *m. p. l.*
ante consules terdone. Iohannem iudicem. Bulgarum.
Aruerium. Remussum et socios quod terra et uinea quam
bastardus de serraualle comparauit a caldelario et filiis
que iacet in burgo nouo. est de feudo castri serrauallis
et communis terdone. Coheret uinee. Auundanus. Terre
quoque coherent Crechi et Iohannes. *m. p. l.*

Actum in terdona feliciter.

Interfuerunt testes Nicholaus Armelline. Bernardus
pesatus. Columbus saltarius.

Ego Rufinus notarius. sacri palatii secundum quod
inueni in inbreuiamento condam Aruerii notarii scripsi.

Anno dominice incarnationis millesimo centesimo nonagesimo secundo. octauo kalendas iunii. indicione decima: In nomine domini amen: Talis concordia fuit inter dominum thomam potestatem terdone. et consules per commune ciuitatis. et castellanos castrorum. nomina quorum sunt. Baiamont. Guastauinus. Illi de moniardino. Illi de belforte. De grondona. Guido et pauesius. Curadus. Vrso. et manfredus. per se et pro aliis. Demontaldo Gandus. Tignosus. Vgolinus. Rainerius. Guido qualia. Symon. Guido blancus per se et pro aliis. Dearquadra Dominus hospinel. et nepotes. De montaecuco dominus benedictus. Pastor. et fredericus. Isti omnes iurant facere habitaculum ciuitatis terdone. et omnia precepta in uoluntate domini thome. uel alterius potestatis. et consulum qui sunt uel fuerint. pro tempore per se et suos heredes in perpetuum. et facere pacem et guerram. omibus quibuscumque potestas qui modo est uel fuerit. et consulum qui modo sunt aut pro tempore fuerint. et quod semper habent dare loca eorum communi terdone. ad faciendum guerram et pacem quandocumque uoluerint et cuicumque uoluerint. in uoluntate potestatis. et consulum terdone. et quod

habent facere guerram et pacem. per se. et per omnes suos homines. et per sua loca que habuerint. in districtu et episcopatu terdone. Et insuper dederunt plenam potestatem et integram iurisdictionem. et districtum suorum locorum. et omnium suorum. habendo. hoste. iter. carrezum. fossatum. placita omnia. Veruntamen ciuitas concedit ei. quod quilibet castellanus faciat placita de suis hominibus tantum inter suos homines. Item ciuitas remisit omnibus castellanis. scilicet quod castellani. non debent dare fodrum. nisi quando ciuitas frodauerit se. intus. sicut alii ciues in extimo potestatis et consulum qui pro tempore fuerint. et hoc tantum fuit ordinatum de dominis: Item homines predictorum castellanorum omnes pro uiuatico debent dare annuatim duos soldos. pro singulo pario boum: in festiuitate sancti michaelis. et qui boues non habent. debent dare duodecim denarios pro sapa. saluo tamen quod sit in uoluntate consulum et potestatis. qui modo sunt aut pro tempore fuerint de frodo. Item quod singula loca debent facere consulatum per ciuitatem in uoluntate potestatis. et consulum qui modo sunt uel pro tempore fuerint. et de discordiis que modo habent inter eos uel oriri potuerint. debent stare sub examine potestatis et consulum terdone qui modo sunt uel fuerint et quicumque eorum supradicta omnia non obseruauerit. omnes alii iurant quod debent facere guerram eis in uoluntate potestatis et consulum qui modo sunt uel fuerint pro tempore. et commune ter-

done debent saluare et custodire omnes predictos
castellanos. et eorum heredes. et eorum iura. sicut alios
ciues et milites terdone ciuitatis faciunt. et hec omnia
facta sunt intermediantibus marchione de palodio. et
de gauio. et consentientibus et confirmantibus.

Interfuerunt testes. Buscus. Ydo suauis. Bernardus.
de abel: Rufinus saluaticus. Guilielmus deuotus. Grassus
malopera. Gandulfus musus. et caxanus. Ogerius de
caxano: et alii plures.

Ego iohannes notarius sacri pallacii hanc cartam
rogatus Scripsi.

Carta nouarum

Anno dominice incarnationis. millesimo. centesimo nonagesimo secundo. tercio die exeunte madio. Indictione decima: Consules de nouo. scilicet manfredus scaciga. et marescotus. et iacobus de gonella. et belengerius de cauana. et obertus blancus sponte et sine aliquo districtu per se et per omnes homines eiusdem loci quorum regimen habebant. et per uoluntatem totius credentie ipsius loci fuerunt et uenerunt in concordia cum domino thoma potestate terdone et consulibus eiusdem ciuitatis manfredus scaciga scilicet. et socii et tota credentia de nouo. et alii homines. a quindecim annis insuper usque ad septuaginta. iurauerunt ad sancta dei euangelia quod bona fide. et sine fraude. ab hinc in antea in perpetuum habent saluare et custodire omnes homines ciuitatis terdone et eius districtus in rebus et personis. Per totum suum podere. et si terdona habuerit guerram in aliquo tempore cum aliqua ciuitate. uel loco. siue cum marchione. uel alio homine. habent et debent facere per commune uiuam guerram ad proprias expensas. et perditas de castro et uilla. noui. omnibus illis qui facerent guerram terdone. aut hominibus eius districtus. pacem uero nec

guerram recrudutam non habent facere cum inimicis terdone. sine parabola tocius comunis consilii. ad campanam sonatam. aut omnium consulum. uel unius datam sibi ab omnibus aliis. Item iurauerunt quod habent facere hostem. et caualcatam et iter per commune secundum uoluntatem potestatis et consulum terdone. qui pro tempore fuerint quandocumque ciuitas et ubicumque facere uoluerint. saluo tamem quod non teneantur ire in expedicione aut in caualcata super terram marchionis montis ferrati. Item iurauerunt quod non habent permittere marchioni montis ferrati neque filiis facere guerram de loco noui terdone. et si iam dictus marchio aut filii facerent insultum super terram terdone. et insecuti fugerint in loco noui. persone debent esse salue. et predam debent reddere totam. et si milites marchionum absque personis marchionum facerent insultum super terdone terram aut eius districtus. homines de nouo habent eos persequi. et capere homines si potuerint et recuperare predam et consignare illam consulibus terdone. Item iurauerunt quod quando ciuitas terdone fodrauerat. se intus habent dari communi terdone. uiginti quatuor libras. papiensium nomine fodri et quandocumque ciuitas laborauerit ad fosata. habent dare uiginti. sex homines. omni die ad laborem fossati. quousque laborauerint per commune. Item iurauerunt quod habent se in caualcare semper quando ciuitas incaualcauerit se intus. Item fecerunt finem henrico

pecullo. et nepotibus de omnibus maleficiis quecumque
 henricus aut frater et nepotes fecerint aduersus homines
 de nouo. ab hinc retro. et inde iurauerunt tenere
 pacem in perpetuum. predicto henrico et nepotibus et
 quod ab hinc in antea habent permittere henrico
 peccullo et nepotibus tenere et possidere suum podere
 quiete. Item iurauerunt quod nullam concordiam nec
 sacramentum facient cum aliqua ciuitate uel marchione.
 uel loco. uel castellano sine parabola tocus communis
 consilii. terdone ad campanam sonatam. Item iurauerunt
 quod semper renouabunt sacramenta quandocumque
 consules terdone qui pro tempore fuerint uoluerint.
 Et propter hec seruicia que homines de nouo promi-
 serunt et iurauerunt facere hominibus terdone predictus
 thomas potestas terdone et consules per consilium tocus
 credentie ciuitatis. in communi concione remiserunt
 militibus et nobilibus de loco noui habitaculum ciui-
 tatis de quo tenebantur per sacramentum in carta facta
 alterius concordie et insuper fecerunt finem et refuta-
 tionem communi de nouo. de fodro et de fossatis
 preter ex eo quod superius dictum est. Preterea pre-
 dicti consules. reddiderunt cartam antiquam communi
 de nouo. et fecerunt iurare in anima sua bauoso
 saltario communis nuntio quod habent saluare. et
 custodire omnes homines de loco noui in rebus et
 personis et adiuuare illos ab omni homine sicut alii
 ciues terdone. et semper omni anno consules terdone et
 consules de nouo debent iurare istam concordiam tenere

ratam et inuiolatam. Actum in terdona. Fe li ci ter.

Interfuerunt testes. Ydo suavis. buscus iudex. Ogerius.
falauel. Walterius. falauel. bernardus. pesatus. et multi
alii.

Ego georgius. notarius sacri palatii. rogatus interfui.
et hanc cartam per preceptum predicte potestatis. et
consulum terdone Scripsi.

Carta Arlini de montaldo.

Anno dominice incarnationis. millesimo centesimo nonagesimo secundo. nono die intrante Augusto. Indicione decima. Arlinus de montaldo fecit finem et datum domino Thome potestati terdone et consulibus de domo sua quam habebat intra castellarium de serrauallo. et promisit quod de cetero non habet agere nec causari uersus commune terdone de ipsa domo aliquo modo. et quod faciet firmare et facere hunc finem et datum uxori sue. quando fuerit appellatus a consulibus terdone.

Actum in terdona feliciter.

Interfuerunt testes. Rubaudus nata. Iohannes pegasepe. Girardus de monpolono.

Ego Rufinus notarius sacri pallacii hanc cartam secundum quod in breuiario condam Aruerii notarii Scripsi.

*Carta oberti et manfredi filiorum
simonis de moniardino.*

Anno dominice incarnationis. millesimo centesimo
nonagesimo sexto. Indicione quarta decima. quarto die
kalendarum nouembris. Obertus et manfredus filii
condam simonis de moniardino dederunt ac tradiderunt
communi terdone existentibus consulibus Alberico suauis.
Guidone curolo. Guascone falauello. Iohanne iudice.
Petro gallo. Rubaldo malpaxuto. aimerico ambrosii
castrum montis iardini cum omni honore et districtu
super hominibus pertinentibus ad ipsum castrum. Eo
modo quod istum commune terdone habeat et teneat
istum castrum et districtum ad faciendum guerram et
pacem cui uoluerint. iurando predicti fratres consulibus
terdone sicut ciues terrdone. et iurauerunt quod non
auferrent castrum montis iardini communi terdone. in
perpetuum nec suis guardiis per se nec per aliquam
eis submissam personam. et si sciuerint quod aliquis
uellet auferre. bona fide uetabunt. et communi terdone
manifestabunt. et pro hoc dato et traditione remune-
rauit commune terdone istos fratres in libras ducentum
denariorum bonorum papiensium. et iurant predicti

fratres quod ipsi debent facere pacem et guerram cui commune terdone uoluerit. et dixerit usque ad finem pacis. Ad inuicem prefati consules pro se et pro sotiis et pro communi terdone promiserunt istis fratribus quod ipsi non habent eis uetare istum castrum guar- nitum nec scaritum ad faciendum pacem et guerram his qui uellent diminuere de suo podere. et honorem abstulerint uel diminuerint. et illis qui fuerint in cus- todia predicti castri pro communi terdone iniungere debent ut eos adiuuent contra illos qui uellent eis auferre honorem uel podere eorum. et commune ter- done debet eos adiuuare secundum quod debet adiuuare alios suos nobiles ciues. et Insuper isti consules pro- miserunt istis fratribus quod si commune terdone preceperit eis ut aliquam guerram inchoent. ad expensas communis terdone debent facere illam guerram et commune terdone debet saluare et custodire istos fratres. in personis et rebus et commune terdone non debet dare castrum montis iardini in custodia alicui extra terdonam contra uoluntatem eorum nec de ter- dona alicui quem cognouerunt esse inimicum eorum. et illos qui intrabunt in custodiam facient iurare saluare et custodire istos fratres. in rebus. et personis. et commune terdone non debet eos cogere uel adiu- tores eorum ad faciendam rationem alicui de castro montis iardini. nec de ablatura isti castri. nec de aliquo malefitio ab ipsis fratribus ab hinc retro facto. nec de aliqua causa quam haberent sub se uel sub succes-

soribus suis nullam iudicaturam eis auferre debent. hec omnia iurauerunt isti consules et alii sotii eorum. uidelicet Bernardus deopizono. Gandulfus mussus. Azo borellus. Aruerius de auona. Ioannes pascemasnata attendere ex parte communis terdone. et illud sacramentum fecerunt facere credentie terdone. in credentia terdone congregata campana pulsata. Vnde duo instrumenta uno tenore facta sunt. Actum in terdona feliciter.

Interfuerunt testes. Guilielmus rubeus. Presbiter Iohannes de pobleto. Guilielmus tonsus. Martinus saltarius. et multi alii.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius hoc instrumentum precepto istorum consulum Scripsi.

Carta Thedisii de bagnaria

et

Sigebaldi fratris sui et henglesii de pontecoriono.

Anno dominice incarnationis. millesimo centesimo. nonagesimo septimo. Indicione. quinta decima. sexto decimo kalendarum iunii. In castro nouo presentia testium quorum nomina subter leguntur. dominus Thedisius de bagnaria pro se et domino Sigebaldo fratre suo. et dominus henglesius de pontecoriono. in ecclesia sancti Petri de castro nouo fuerunt manifesti uersus dominum Oglerum de castro nouo consulem terdone nomine communis terdone se iurasse ad sancta dei euangelia attendere et obseruare omnia precepta que ipse eis faciet de carariis de coparia. Unde ipse dominus Oglerius precepit eis sub debito sacramenti. et sub pena ducentarum librarum papienssium ut non faciant de predictis carrariis. silicet de terris et de pratis. et de bosco. que omnia negotia homines de castro nouo ab eis tenebant ad fictum. inuestituram nec datum. neque refutationem seu obligationem specialiter. nec pactum aliquod alicui homini de papia. nec de districtu papie. nec alicui alii persone aliquo modo sine parabola communis consilii terdone. et si

ita non attenderint dent communi terdone ducentum
 libras papienssium. silicet dominus Thedisius pro se
 et isto fratre suo medietatem. et dominus henglesius
 aliam medietatem. quod totum sicut supra dictum est.
 prenominati dominus Thedisius pro se et isto fratre
 suo. et dominus henglesius promiserunt isto domino
 Oglerio nomine communis terdone attendere et firmum
 tenere semper bona fide. et sine fraude.

Interfuerunt testes. Otto tortus. Gulielmus tortus.
 Guglielmus anticus. Rubaldus eius filius. Henricus fasus
 Ricardus godinus. Bernardus de la turre. Remusclo.
 Raimondus curolus.

Ego Petrus sacri pallacii. notarius huic interfui et
 scribere rogatus fui.

Anno dominice. incarnationis. millesimo. centesimo. nonagesimo. septimo Indicione quinta decima. Tercio die exeunte iunio. In loco uarcii. Isti sunt de curia domini alberti marchionis malespine. et nepotum. scilicet guelmi. et curadi qui propriis manibus suis. Iurauerunt ad sancta dei euangelia quod ipsi pacem factam inter iam dictos marchiones. et terdonenses. supra factum montis iardini. et totam ualdebolberia firmam et incorruptam tenere habent. et opem et forciam. et consilium dabunt. istis marchionibus quod ipsi eam firmam teneant. ut instrumento inde facto continetur.

Girardus de sancta margarita. castellanus de niuiono. Puluinus. de preda corua. Abraam de preda corua. Iohannes crassus. Musa de preda corua. Petrus de niuiono. Ardezonus de preda corua. Rubaldus de frauega. Otto zolla. Obertus de preda corua. Rustegus de preda corua. Vgo magonus. Bernardus quercius. Simon de bolago. Petrus de canta craua. Rubaldus de preda corua. Miliforus de rocha. Arduinus de ora mala. Gisulfus de gira. Albertus balbus. Capellanus de felegaria. Danexius de felegaria. Omadus de ora mala. Zuzus de menamigo. Otto de cocio: Martinus cocus. Cazaperlus.

Guielmus. de ualformosa. Boxia de ualformosa. Obertus
 de cigno. et Rubaldus eius frater. Gandulfus de cigno.
 Fulcus razanus. Giramus de plolo. Obertus de cariole.
 Obertus de cigno. Obertus de ualformosa. Gandulfus
 de ualformosa. Sigebaldus de niuiono. Albertonus de
 felegaria. Andreas de coruezo. Milionus de corbezaxio.
 Iohannes de corbezaxio. Simon de cortouezo. Guido
 de ansaldo Capellanus de rurto uezo. Guielmus de curto-
 uezo. Anselmus comes. Morandus de uarcio. Aribaldus
 de fico. Guido de fico. Dominicus de zinzalario. Guiel-
 mus. de ualformosa. Zinzalarius. Guielmus de zinzalario.
 Opizo de monte forte. Ardengus de cigno. Rainerius de
 trauagado. Bruxabo. Iacobus cocus. Albertus de rocha.
 Rufinus eius filius. Buniardus. Pte petrus. de uarcio.
 Petrus bocha. Guido de albaredo. Iohannes de uecia.
 Ferarius de casalaxio. Albertus de fracta. Guielmus de
 montexello. Petrus mutus. Pellizarius. Petrus cazarinus.
 Petrus figarius. Rubaldus de bongora. Iosus. Oliuerius
 de solarario. Bernardus de fulcone. Bernardus de manfredo.
 Iohannes de fico. Gisulfus calderarius. Opizo de casasco.
 Opizo de sancta margarita. Cocius. Sigebaldus de beue-
 gnasco. Rolandus de sancta margarita. Petrus de bagol.
 Isembardus de beuegnaxio. Iohannes de scorza. Guielmus
 de sancta margarita. Rubaldus de cropo: Gecius de
 cropo. Simon de felegaria. Guielmus de felegaria.
 Opizio de felegaria. Albertus de costa canina. Iohannes
 de pellato. Donadeus. Bertramus de naturalis. Iohannes
 de aimo. Cebolla de casal. Rufinus de sanguinedo.

Rubaldus de casal. Petrus de casal. Mairanus Ober-
 tus. de albarasco . Cafarus de albarasco. Romanus de
 albarasco. Guilielmus de sanguinedo. Guielmus de ce-
 bolla. Nicholaus de solario. Iohannes arimannus. Bonus
 iohannes de solario. Vgo de calcinara. Mutus de saliano.
 Lecaneue de saliano. Guielmus de pexana. Petrus de
 plobexana. Guielmus lombardus. Petrus curtus. Rufinus
 de nolo. Petrus pauerarius. Opizo caualerius. Nicholaus
 de albiza. Henricus de monte bello. Iohannes de su-
 zollo. Iohannes de ploblexana. Guielmus de albarda.
 Iohannes porcus. Henricus de ansaldo. Guielmus de
 braida. Ardengus de calcinaria.

Isti sunt illi de ualdetrebis. qui iurauerunt predictum
 sacramentum. et predictam pacem firmam tenere ut
 dictum est. Lanfrancus. de carexedo. Manfredus de
 carexedo. Guielmus longus. Obertus de cerba. Arde-
 zonus de locio. Rubaldus de locio. Nigrinus. Albertus
 de monfoxano. Rubaldus de Faxano. Guielmus de
 puluino. Iohannes bicus. Burgundius de ottono. Fra-
 uegus de frauega. Iohannes semenza. Arduinus de
 frauega. Iulianus de otto. Guielmus de fontana. Iohannes
 de prando. Vgo de rainerio. Flamengus de brugnadello.
 Arnaldus. de rosarolo. Bonus iohannes de casa. Girardus
 de caurile. Bernardus de caurile. Bernardus pregnus.
 Obertus de betolaria. Obertus dizonus. Sacus de cataria.
 et Rainerius frater eius. Felogerus de felegaria. Ma-
 rinus de garbarino. Ardizonus. de frauega. Taronus de
 frauega. Manginus de cerba. Gisulfus tornarius. Vgo de

rouegno. Suernus. de bar. Maruanus. de rauegno. Petrus de garbarino. Vgo de Alegrezza. Arnulfus de alegrezza. Armanus. de romano. Albertus de ottono. Obertus de casellis. Iohannes de gramiza. Iohannes de casellis. Giber-
 rtus. de gramiza. Iohannes clericus. de barca. Malacria. Isenbardus de frauega. Iohannes de frauega. Opizo de frauega. Iohannes de teuolaria. Sigebaldus de frauega. Albertus capellanus. Guielmus dominico. Guido de clauo. Donadeus de barco. Vgo de garbarino. Garbarus. Lanfrancus. de garbarino. Lanfrancus. de alegrezza: Lanfrancus pernixius. Girardus rubeus. Guilielmus de frauega. Albertus. paximusca. Silus de frauega. Iohan-
 nes de otta. Alegrus de frauega. Musus de fontana rubea. Ferarius de fontana rubea. Iohannes de fontana rusa. Vasallus de frauega. Ogerius de albo plano. Gu-
 ielmus de acataria. Opizo de cerba. Albertus fuginus. Isembardus de cruce. Petrus de ecelesia. Guielmus de lanfranco. Martinus de muto. Martinus taurus. Ogerius. de campo. Guielmus catanius. Isus de campo. Musus de campo. Obertus rangerius. Rolandus de campo. Girardus de campo. Opizo boca nigra. Gisulfus. Ansel-
 mus pelizarius. Vgo de carexedo. et Rolandus eius frater. Opizo de carexedo.

Prenominati omnes preceperunt. mihi Sigebaldo. no-
 tario. ut eorum sacramenta in publico scripto redigerem.
 et publicum instrumentum inde facerem.

Ego Sigebaldus. imperialis aule notarius. interfui:
 et hec omnia nomina. et sacramenta. secundum quod
 supra legitur. et in instrumento concordie continetur.
 iussu predictorum omnium in publicam redegi formam.
 et instrumentum inde fieri preceperunt. et hoc iussu et
 preceptu istorum marchionum Scripsi.

*Conuentio Alberti malespine et nepotum.
et guielmi de moniardino. qualiter refu-
tauit castrum montis iardini in manibus
otonis terdonensis episcopi. et consulum
eiusdem ciuitatis.*

Anno dominice. incarnationis millesimo. centesimo.
Nonagesimo. septimo. Indicione. quinta decima. Tercio
die intrante iulio. Conuenerunt inter se dominus al-
bertus marchio malaspina. et guielmus. et curadus
nepotes eius. et consules terdone. nomine communis
terdone. Videlicet quod guielmus de moniardino pro
se et filio suo. Refutauit castrum montis iardini. et
curtem. et districtum et totum illud quod isto et curti
pertinere uidetur. omnia cum omnibus ipsi castro et
curti et districto pertinentibus in integrum: In mani-
bus domini otonis. terdonensis episcopi et comitis. et
m. p. l. ita iurauit i guielmus adtendere. et omni
tempore firmum tenere. et incorruptum: et quod
faciet iurare filium suum. et faciet ei facere istam.
refutationem ut ille facet a sua parte.

Consules uero nomine communis terdone. dederunt
isto marchioni et nepotibus quinque centum libras
denariorum bonorum papiensium pro parte suprascripti

guielmi. quam ipsi receperunt a predicto marchione.

Predictus uero dominus otto terdonensis episcopus et comes consilio fratrum suorum. Inuestiuit predicto alberto marchioni et nepotibus suis medietatem totius castri montis iardini et curtem. et quicquid castro et curti pertinere uidetur. pro gentile feudo. Aliam quippe medietatem isti. castri. et curtis ut dictum inuestiuit istos. dominus episcopus communi terdone. pro gentile feudo: eo modo ut de cetero isti marchiones. et sui heredes. legimi masculi descendentes. et communis terdone. habeant et teneant istum. castrum et curtem et districtum. et quicquid isto. castro. et curti pertinet. cum omni honore pro gentile feudo: Item totum illud quod predicti marchiones habent in ualdebolbreta. et totum quod de cetero adquisitauerint quoquomodo medietas sit communis terdone. in perpetuum. de cetero. tam in redditibus et honoribus et pedagüs. quam in aliis rebus: omnia cum omnibus ipsi ualdebolbrete et ipsi castro pertinentibus in integrum: E conuerso totum hoc quod communis terdonae habet in ualdebolbreta. et totum hoc quod de cetero adquisitauerit quoquo modo: medietas sit istorum. marchionum. suorumque heredum. in perpetuum. ut supra legitur. in integrum: Castrum uero montis iardini. et curtem sicut. inuestum est eis a predicto episcopo. debent communiter tenere. et saluare et custodire. ad honorem dei et domini episcopi. et communis terdone. et marchionum malespine. faciendo pacem et guerram

de isto. castro. communiter in concordia. Predicti uero marchiones suiue heredes. et eorum homines debent saluare et custodire. homines terdone. rebus et personis. in isto. castro. et in tota ualdebolbreta. Versauice homines terdone similiter debent saluare et custodire. istos. marchiones. et suos heredes et suos homines rebus et personis. in isto. castro. et curti. et in tota ualdebolbreta. Et si aliquis contro hoc uenire temptauerit et de predictis alicui predictorum uel suorum sucessorum diminuere presumpserit. unus alterum adiuuare debet. tam ad defendendum quam ad recuperandum : et guerram ei facere debet qui hoc facere presumpserit. quousque ei cui iniuria illata fuerit. siue dampnum datum. fuerit emendatum. in bene placito illius. cui dampnum factum fuerit : pacem unus sine altero non faciet. et bona fide de omnibus a ualdebolbreta. pertinentibus inter se adiuuabunt. Si uero predicti marchiones uellent aliquem aquistum facere. in ualdebolbreta seu ullomodo fecerit. et communis terdone uoluerit dare medietatem precii aquisti infra annum cum expensis factis in aqusto. habeat communis terdone medietatem aquisti in integrum. Si uero minime. non teneantur. marchiones dare partem aquisti communi terdone. E conuerso. et si communis terdone uellet aliquem facere aquistum. uel fecerit in ualdebolbreta. et isti. marchiones uoluerint dare medietatem precii aquisti. cum expensis factis in aqusto. infra annum. communi terdone. ipsi marchiones habeant

medietatem aq̄isti in integrum. Sin autem non te-
neantur communis. dare partem aq̄isti *m. p. l.*
marchionibus:

Suprascripti marchiones habeant licenciam mittendi
quem uellent castellanum in moniardino. preter guiliel-
mum de moniardino. et filium et suos heredes. et
communis terdone. habeat licenciam mittendi quem
uellet castellanum in moniardino. preter aliquem de
fratribus guielmi de moniardino et suos heredes. Saluis
racionibus marchionum de gauio. et de palodo. quas
habent in moniardino. et salua concordia quam com-
munis terdone habet cum marchionibus de gauio. et
de palodo. Castellani uero qui pro tempore fuerint
missi in castro moniardini. a communi terdone. et a
marchionibus malespine. debent iurare quod saluare
habent castrum montis iardini. et curtem. et districtum.
ad honorem dei. et communis terdone. et istorum.
marchionum communiter: Et si predicti marchiones.
istum. ordinamentum rumpere presumpserint uel rum-
perint. seu contra hoc. uenire temptauerint prenomina-
tus albertus. et guielmus et curadus marchiones pro-
miserunt. et conuenerunt dare communi terdone nomine
pene. mille. libras. denariorum. bonorum. papiensium.
rato manente pacto: Vnde ipsi obligauerunt pignori
isto. communi. omnia sua bona habita. et habenda.

Et si communis terdone. istum. ordinamentum rum-
pere presumpserit. uel ruperit. seu contra hoc uenire
temptauerit. consules terdone. uidelicet dominus Ydo.

Lamfrancus turcus. Montenarius de sarzano. Tedixius, de monte acuto. Ramusius de buxedo. Anselmus de arquadra Gilius de calcinaria. Ogerius de castro nouo. Ronedus paximasnata. Artonus gratonus. Albertus fa-lauellus. Atque albertus de carlaxio Nomine communis terdone. communiter in concordia promiserunt et con-uenerunt dare istis. marchionibus ex parte communis terdone. nomine pene mille libras. denariorum. bono-rum. papiensium. rato manente pacto. Vnde prenomi-nati consules omnes in concordia obligauerunt pignori. istis. marchionibus omnia bona communis terdone
m. p. l. habita et habenda. Insuper. dominus albertus marchio. malaspina. et guielmus. et curadus nepotes sui. quisque manu sua propria iurauit ad sancta dei euangelia. quod ita habent adtendere et adimplere ut supra legitur. in integrum: bona fide et sine fraude. per se ipsos. et per suos heredes: et per suos homi-nes. in perpetuum. et quod faciet facere istud sacra-mentum hominibus de sua terra. in bene placito consulum terdone.

Ad inuicem prenominati consules omnes nomine communis terdone. quisque manu sua propria iurauit ad sancta dei euangelia quod ita habent adtendere et adimplere omnes bona fide. et sine fraude. per se et per homines terdone. et quod facient facere istud sa-cramentum. credentie terdone. in uoluntate istorum. marchionum malaspine.

Item iam dictus dominus episcopus. inuestiuit domino

guielmo marchioni de palodo. et domino guidoni de gauio et domino alberto de gauio. in feudum omnes raciones quas ipsi habent in moniardino.

Actum est hoc terdone. feliciter.

Interfuerunt. testes. Girardus de sancta margarita. Guielmus de sancta margarita: Rubaldus de opizono. Guascus falauellus. Guielmus rubeus. Aruerius notarius:

Ego Sigebaldus. imperialis aule notarius. Interfui, et hanc cartam. Iussu istorum marchionum malaspine. et istorum. consulum Scripsi.

Carta Anselmi tignosi.

Anno dominice incarnationis. millesimo centesimo nonagesimo. septimo. duodecimo die exeunte setembri. Indicione. quinta decima. Anselmus de tignoso iuravit ad sancta dei euangelia stare in omnibus preceptis consulum terdone. et attendere et obedire. et redire pro obside terdonam in eorum uoluntate quando ei requisitum fuerit. et si ita non attenderit. promisit penam stipulatam. auruerio notario uice consulum de libris quatuor centum. et inde obligauit ei totum quod habet in nouis. et alibi. Insuper iacomus de nouis et obertus blancus. et Rufinus et Belengerius ita ut Anselmus iurauerunt. et promiserunt pro eo istam penam librarum quatuor centum. quisque pro toto si Anselmus predicta non obseruaret. et inde Rufinus iurauit pro se. et pro aliis. et sua bona pignori obligauit Lafrancho turco. et Rouedo. et Giloni de calcinaria.

Actum in terdona feliciter.

Interfuerunt testes. Amicus de porta. et filius. Iohannes nacherrius. Obertus mufa. Guido rangus. et Rubaldus eius filius.

Ego Bazacus notarius sacri pallacii. hanc cartam
secundum quod inueni in breuiario Aruerii scribe bona
fide Scripsi.

*Carta illorum de giugnano
et de gatorba.*

Anno dominice incarnationis. millesimo centesimo nonagesimo octauo. Indicione. prima. xii. die exeunte decembri. In presentia testium quorum nomina subter leguntur. Remussus et Guido curolus existentes consules ciuitatis terdone ex mandato Iacobi ysembardi potestatis terdone consilio et uoluntate Iohannis iudicis et aliorum consulum dederunt hominibus de giugnano et de loco gatorbe et eis per lignum quod in suis tenebant manibus inuestiuerunt sedimina que iacent que iacent in mercadili serrauallis. Eo modo quod predicti homines habeant et teneant predicta sedimina auctoritate predictae potestatis. et consulum quomodo sunt. et deinceps fuerint in perpetuum. ad usum burgi ciuitatis terdone. et ab omni homine defendere sicut melius ualuerit. stipulacione. subnixa. Dando predicti homines et heredes eorum de singula tabula quicquid ab eis consulibus fuerit ordinatum. et cui dare debent tenetoribus predictorum sediminum. et predicti homines de gatorba et giugnano iurauerunt quilibet manu propria non coacti sed propria uoluntate habitare in loco serrauallis. aut marchadilis in perpetuum. et super sedimina que

a predictis consulibus eis sunt assignata domificare. et nullo debent redire ad locum gatorbe nec ad locum giugnani. ut in eis locis domos iterum faciant. nisi pro suo laborerio et terris bonificandis. Et hec omnia iurauerunt omnes homines de giugnano et de gatorba qui in hac pagina inferius scripti sunt attendere si deus illos adiuuet et illa sancta dei euangelia. *m. p. l.* remaneret per parabolam potestatis. et consulum qui modo sunt et deinceps fuerint. et tocius credentie predicte ciuitatis datam predictis hominibus ad campanam sonatam.

Isti sunt homines de gatorba qui iurauerunt ut supra dictum est. In primis. Obertus trazanus. Sucinus. Anselmus de canoua. Piligrinus filius nichole. Gamundinus. Bertramus filius andree ricci. Moritus filius Balaroti. Petrus buca. Simonitus filius Vgonis. de crosa. Fulchetus.

Isti sunt homines de giugnano qui iurauerunt ut supra legitur. Iacobus filius pini de florana. Bertramus. Albertus sapiens. Bernardus gozanus. frater eius guilelmus. Iohannes de cetoala. Obertus de Sigebaldo. Iohannes de montanaria. Belengerius filius condam donioti. Baldo. et filius eius albertus. Obertinus filius bonifanti. Murruellus. Alisius. Et quidam alii qui non sunt de predictis locis idem iurauerunt. Bernardus de arquada. et filius eius bulgarinus. Oto bonus. Caligarius. Iohannes filius nichole de ualle. Girardus filius amici. Zuchitus. Rolandus de amelio. Oto frater eius. Anfusius.

Guiliminus filius papacie de gau. Poncitus. Mussus
 filius serene. Actum in marcadili serrauallis feliciter.
 Testes uocati. Nicholaus. Passamont. Manfredus. fulcho
 de puluerello. Bertolotus de bruncis de Serraualle.

Ego Rolandus notarius. sacri pallacii. rogatus. hanc
 cartam. tradidi et scripsi.

Carta illorum de moncaprario.

Anno dominice natiuitatis. millesimo. centesimo nonagesimo. nono. Penultima die aprilis. Indicione. secunda. Cum illi de moncrapario uidelicet Opizo sigebaldi. Nicholaus et filius eius Iacobus. Norandus. filius quondam litulfi. Candelarius silicet atque Vgo et Arlotus eius filii. essent a consulibus communis terdone uidelicet Iohanne iudice. Guasco falauello. Oberto scopello. Burgaro suaui. Guidone curolo. Aruerio de ausona. Iohanne pascemasnata. Remusso de buxedo. et lafranco rouedo. pro communi terdone appellati. de quo commune se uasallos esse confitebantur pro feudo quod pro ipso communi terdone tenebant. et ab ipso communi tenebant in serraualle. et alibi tam in castro serrauallis quam in monte in quo castrum illud serrauallis hedificatum est. et in uineis et terris. castagnetis. sediminibus pedagiis. et curadiis. de proditione predicti castri serrauallis quod communi terdone auferre furtim uolebant. et per se et per alios noctu quesierant. et sacramenta ipsius proditionis fecerant. et etiam tossicum seu herbaticum dolose confecerant. et seruientibus et turrexano ipsius castri per se uel per suos nuntios dare fecerant. Pro quo toto predicti consules dicebant

quod mori debebant. et eorum substantiam totam ammittere. ideo quia uasalli communis terdone erant. et quia a longo tempore retro communi terdone iurauerant quod non debebant ullo modo tractare nec ordinare per se nec per alios quod commune terdone amitteret. ipsum castrum. nec ipsi per se. nec per alias. submissas personas debebant illud auferre nec consentire. et si scirent quod aliquis uellet hoc facere. debebant consulibus terdone manifestare omnia eorum bona ipsi communi terdone. eorum uoluntate retro obligata fore. A quo crimine predicti de moncaprario taliter se purgare uolebant. confitendo se predicti communis publice uasallos esse. et feudum tenebant. asserendo quod nullo modo predicta tractauerant. nec ordinauerant. nec per se. nec per eorum submissas personas. conscios fuerant. et de hoc sponte per suas proprias personas iam dictis consulibus facere psomiserunt. Facta tali promissione iure iurando facto. publice predicti opizo et nicholaus ante iam dictos consules confessi fuerunt quod credentiam de proditione predicti castri cum suis parentibus contra ipsum commune. et contra fidelitatem ipsi communi terdone debitam fecerant. et noctu per se et per alios castrum ipsum uolentes furtim subripere quesierant. Et cum utraque pars esset parata per campiones idoneos. in campo pugnare. et ante dominum Ottonem terdonensem episcopum et comitem. et in eius presentia pugnassent mediante ipso domino episcopo et abbate de lucedio. et abbate de ripalta. et

abbate sancti marci associato cum eis Bonifatio
 marchione montis ferrati. et intuitu et amore nobilium
 de nouis pro ipsis de moncrapario rogantibus ut uitam
 eis concederent. Ad quorum petitionem predicti con-
 sules annuentes habito consilio uniuerso tocus ciuitatis
 terdone misericordia ducti. uitam eis condonauerunt.
 Et predicti episcopus et abbates sub quibus utraque
 pars se commiserat uoluntate partium taliter inter eos
 composuerunt. Videlicet quod pro eo quod illi de
 moncrapario ante ipsum episcopum et abbates confessi
 fuerant. quod contra fidelitatem communi terdone
 exhibitam tractauerant. faciant finem et refutationem
 perpetuam et pactum de non petendo communi ter-
 done de uniuerso iure quod habebant. uel aliquo modo
 exigere possent in ipso castro serrauallis. uel in homi-
 nibus seu in plazo. uineis. terris. boscis. pratis. Ierbis.
 Castagnetis. sediminibus et de omnibus aliis rebus ad
 ipsum castrum quolibet modo pertinentibus uel adia-
 centibus et de pedagio. et curadia. quod quocumque
 modo colligeretur per ipsum castrum serrauallis. et
 insuper faciant datum communi terdone de uniuerso
 alodio quod habent in quocumque loco. ita quod
 commune terdone debeat ipsum alodium ipsis de mon-
 caprario in feudum reddere. Faciendo predicti de
 moncaprario cum tota eorum familia habitaculum per-
 petum in terdona. et quod debeant iurare. et securi-
 tatem per se. et per idoneos fideiussore sub certa
 pena singulariter promissa facere pro his omnibus

attendendis et obseruandis. et quod de cetero nullo modo offendent communi terdone nec alicui ciui terdone. per commune nec per diuisum an personis uel rebus uel alicui de districtu terdone per se ipsos nec per aliam submissam personam. His actis predicti de moncaprario. silicet. Opizo. Nicholaus et filius eius Iacobus uenerunt ante presentiam predictorum consulum recipientium nomine communis terdone. et pro ipso communi et sponte fecerunt iam dictis consulibus nomine iam dicti communis terdone finem. datum. et refutationem perpetuam et pactum de non petendo de uniuerso iure quod habent uel aliquo modo exigere possent in predicto castro serrauallis. uel in hominibus seu plazo. et uineis. terris. boschis. pratis. Ierbis. castagnetis. Sedinibus et de omnibus aliis rebus quolibet modo ad ipsum castrum serrauallis pertinentibus. uel adiacentibus et de curadia et de pedagio quod quocumque modo colligeretur per ipsum castrum serrauallis. et Insuper fecerunt datum communi terdone. et ipsis consulibus nomine et uice communis terdone accipientibus de uniuerso alodio quod ipsi predicti de moncrapario habent in quocumque loco. sponte et sine fortia. et Ibidem predicti consules uice communis terdone reddiderunt predicto Opizoni iam dictum alodium. et ei in masculis et in feminis in feudum inuestiuerunt. ita quod de cetero ipse Opizo et sui heredes masculi et femine habeant et teneant predictum alodium in feudum pro communi terdone. Et insuper predicti de

moncaprario. Opizo. Nicholaus et Iacobus filius eius iurauerunt unusquisque manu propria ad sancta dei euangelia quod ipsi perpetuo cum tota eorum familia facient habitaculum in terdona in uoluntate consulum communis terdone qui nunc sunt uel pro tempore fuerint. et quod de cetero nullo modo offendent commune terdone. nec alicui ciui terdone. uel de districtu terdone. per commune nec per diuisum. in rebus nec in personis. aliquo modo. et quod ipsi hec omnia ut supra legitur. attendere et obseruare habent bona fide et sine fraude sub pena predictis consulibus uice et nomine communis terdone singulariter pro uno quoque Opizone et Nicholao promissa trecentum librarum denariorum. bonorum papiensium. Omnia eorum bona predictis consulibus nomine et uice predicti communis pignori obligando. et Ibidem ipse Opizo fidelitatem de predicto alodio istis consulibus recipientibus nomine et uice iam dicti communis iurauit. et fideiussores pro his omnibus attendendis et obseruandis predictis consulibus recipientibus nomine et uice communis terdone dedit. qui fideiussores promiserunt et iurauerunt iam dictis consulibus recipientibus nomine et uice communis terdone predictam penam. ccc. librarum. dare communi terdone. omnia eorum bona eis consulibus nomine et uice ipsius communis pignori obligando. et quod de cetero non darent isto Opizoni consilium nec adiutorium. si ipse contra hec predicta ueniret ullo tempore. Ghego curolus pro ipso Opizone

fideiussit. et iurauit ut supra dictum est. in libras. quinquaginta. Albertus ghigus similiter pro eo fideiussit. et iurauit in libras quinquaginta. Rubaldus gafor similiter fideiussit. et iurauit de libris. xx. Sygebaldus caput uindemie. et Belengerius eius frater similiter fideiusserunt. et iurauerunt unusquisque in libras. sexaginta: Lafrancus allanus. et Lafrancus pegolatus de nouis simili modo fideiusserunt et iurauerunt unusquisque in libras. triginta. et isti fideiussores predictis consulibus recipientibus nomine et uice iam dicti communis istum obligum fecerunt.

Actum sub porticu scalarum ante maiorem ecclesiam feliciter. Interfuerunt testes. Nicholaus. Armelline. ser Iohanonus. Vescontus notarius. Iohannes notarius. Rubaldus gonella. Guido de pluzo. Martinus saltarius. Gabiola. et alii multi. Post tres uero dies tercio die intrante madio Venerunt predicti Nicholaus et Iacobus eius filius ante presentiam consulum communis terdone. Scilicet. Aruerii de ausona. Bulgari suauis. Oberti scopelli. Iohannis pascemasnate. et Lafranchi rouedi. recipientibus nomine et uice iam dicti communis et fidelitatem de supra dicto alodio quod ut supra legitur. Istis consulibus dederant nomine et uice communis terdone iurauerunt. et ibidem ipsi consules ipsum Alodium eis in masculis et feminis ut supra dicto opizoni fecerunt in feudum dederunt. et inuestiuerunt. et pro istis omnibus attendendis et obseruandis. dederunt fideiussores simili modo ut predictus Opizo fecit

sub iam dicta pena predictis consulibus promissa. ccc. librarum. Pochetel de carlax simili modo ut fideiussores isti opizonis fecerunt pro ipso nicholao et eius filio fideiussit et iurant. et predictum obligum istis consulibus recipientibus nomine et uice predicti communis fecit de libris. centum. Porrada de carlax simili modo fecit. et iurauit. et obligum fecit de libris. quinquaginta. Ferracanis simili modo fideiussit. et iurauit. et obligum fecit de libris. centum. Iacobus de la cauanna. Obertus blancus. Belengerius de ghezo et sambuel de nouis simili modo fideiusserunt. et obligum fecerunt. et Iacobus de la cauanna per se et pro predictis aliis de nouis ipsis in eorum anima iubentibus iurauit. et quod eis consilium nec adiutorium preberent ullo tempore si contra predicta uenerint. Interfuerunt testes. Henricus de pertusio.

Vgo falauel. Rubaldus de monte merlo. Henricus taconi. Rubaldus gafor. Rubaldus maluinus. Martinus saltarius. henricus de drusia. et alii. Sequenti uero die Caldelarius de moncaprario uenit ante predictos consules et sponte finem. datum. et refutationem perpetuam et pactum de non petendo de omni iure quod habebat. uel aliquo modo exigere posset in castro et in plazo. et pedagio. et curadia serrauallis. et in terris et uineis. ierbis. pratis. boschis. Castagnetis. sediminibus et de omnibus aliis rebus quolibet modo ad ipsum castrum pertinentibus uel adiacentibus et datum de alodio predictis consulibus recipientibus nomine et

uice communis fecit. et habitaculum terdone. et penam. ccc. librarum. et quod de cetero non offendet commune terdone. nec aliquem ciuem. nec aliquem de districtu terdone in omnibus et per omnia promisit et *m. p. l.* iurauit. et obligum fecit. sicut Opizo fecerat. et in alio sequenti die uenerunt filii isti Caldelarii. Vgo et Arlotus. et eandem finem. datum. et refutationem perpetuam et pactum de non petendo. et datum de alodio. et simili modo in omnibus. et per omnia sicut predictus Opizo et pater fecerant. fecerunt et iurauerunt. et predicti consules iam dictum Alodium in feudum ut opizo fecerunt eis in masculis et feminis reddiderunt. et inuestiuerunt. Fideiussores Caldelarii et filiorum qui pro eis fideiusserunt et iurauerunt. et obligum fecerunt sicut fideiussores predicti opizonis pro eo fecerunt sunt isti. Obertus de costa de nouis. pro libras. l. Albertus curolus pro libras quinquaginta. Rufinus de monega de nouis pro libras sexaginta. Iacobus de bono Iohanne pro libris. triginta. Belengerius de strata de nouis pro libris. triginta. Ansaldus de caxano pro libris quinquaginta. et Ogerius de caxano pro libris triginta. Actum in istis scalis feliciter. Interfuerunt testes. Rubaldus gonella. Guido de gualono. Sigebaldus de bagnaria. Martinus delito. Petrus berronus. Bernardus pesatus. Guilelmus rubeus. Caxanus. Brexanus. Vescontus. Guilelmus bategauigum. et alii. Insuper etiam septimo die exeunte Augusto Venerunt ante predictos consules. Passamons. Albertus

natarel. Anrigatius. et Rolandus creca et eandem finem.
datum. refutationem perpetuam et pactum de non
petendo fecerunt ipsis consulibus recipientibus nomine
et uice predicti communis et in omnibus et per omnia
promiserunt et iurauerunt. de habitaculo terdone et
aliis rebus supradictis sicuti Opizo fecerat. *m. p. l.*
preter de alodio. et de fideiussoribus et de pena ut
supra legitur.

Interfuerunt testes. Dominus Ydo. Magister Obertus
grassus. et alii quam plures.

Ego Aruerius notarius sacri pallacii. rogatus interfui
et hanc cartam iussu predictorum consulum et illorum
de moncaprario Scripsi.

*Carta concordie facte inter dominum
Albertum marchionem malaspine. et nepotes
suos.*

m. p. l.

Anno dominice incarnationis. millesimo ducentesimo. duodecimo die exeuntis madii. Indicione tertia. Tale pactum et concordia firmata est et iurata inter dominum. Albertum marchionem malaspinam. et nepotes suos Guilelmum et Conradum et consules terdone. Guilelmum deuotum et albertum de ecclesia recipientes et facientes nomine et uice communis terdone quod ipsi debent tenere consortile in simul de castro moniardini. et de tota ualle bolberie. et manutenere et defendere inter se bona fide et sine fraude et malo ingenio sub pena promissa de duobus milibus librarum. faciendo unusquisque securitatem per dominum Bo marchionem montis ferrati. habendo una queque pars medietatem de toto ipso castro. et pedagio et Bouaria. et de omnibus intraturis de ualle bolberie.

Item predictus dominus Albertus et nepotes tenentur quod facient iurare omnibus hominibus de ualle bolberie tam dominis quam uillanis sacramenta communis terdone de facto moniardini et uallis bolberie. sicuti ipsis marchionibus iurauerunt omnimode.

Actum subter sanctam mariam de puzolo in prato.

Interfuerunt testes. Albertus de maniauillano. dominus
Ydo. Guasco F'alauellus. Iacopus de merlaxino. Ghezo
de gropo. ser Caxanus. Rubaldus de frauea. Gilio de
gastaldo. Petrus de corono.

Ego Rufinus notarius. sacri pallacii. secundum quod
in breuiario condam Aruerii continebatur hanc cartam.
scripsi.

*Carta concordie
facte inter alexandriam et terdonam.*

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo tercio. quarto die exeunte martio. Indicione. sexta. In ciuitate alexandrie. In Palatio consulum eiusdem ciuitatis. Nicholaus de fore. Cunradus de ocimiano. Paganus de puteo. Obertus nata. Vbertus de fore. Iohannes gratonus. Mussus de sambuello. Balduinus de la turre. Rufinus de bellono. Guido de plouera. Iacobus de tebaldonis. Guilelmus de pelatis. Buca fura. Manfredus de guascis. Magister Silus. Rufinus de curnilia. consules alexandrie nomine et uice communis alexandrie promiserunt et conuenerunt Sigebaldo de domino buscone consuli communis terdone. et Remusso de buxedo consuli populi terdone recipientibus nomine et uice communis terdone bona fide et sine fraude attendere ea que inferius scripta sunt et obseruare. in pleno consilio alexandrie ad campanam sonatam.

Hec est forma. concordie facte inter homines de alexandria siue cessarie. et homines terdone. silicet quod homines alexandrie promittunt et iurant esse ciues terdone de cetero. et quod manutenebunt. saluabunt et gubernabunt. et custodient ciuitatem terdone

et omnes homines habitantes in ea. ut proprios ciues.
et omnes possessiones eorum munitiones et castra. que
quasue nunc tenent et possident. et que et quas de
cetero adquisierint secundum infrascriptum modum.
et homines omnes qui sunt uel erunt de iurisdictione
uel districtu eorum prout proprios adiuuabunt. et ma-
nutenebunt. defendent et saluabunt. et pro eis facient
pacem et guerram omnibus hominibus et locis quibus
ipsi terdonensses facient in emendo. equos et arma.
et faciendo exercitus et caualcatas secundum quod per
se fecerint uel ipsis terdonensibus placuerit. et quod
non facient pacem uel treguam recruteram cum illis
cum quibus ipsi guerram fecerint sine eis. et cum
potestas uel consulatus in alexandria fuerit. consul uel
potestas iurabit regimen utriusque ciuitatis equaliter et
communiter. et omnes qui iurabunt eorum sequelam
potestatis uel consulis terdone sequelam iurare facient.
Versa uice homines terdone promittunt et iurant esse
ciues alexandrie. et quod manutenebunt saluabunt. et
gubernabunt et custodient ciuitatem alexandrie. et omnes
homines habitantes in ea prout proprios ciues. et omnes
possessiones eorum munitiones et castra que quasue
nunc tenent et possident. et quod pro alexandria
pacem uel guerram uel fossata uel communi alexandrie
faciunt et facere debent seu facient per conuentiones
et cartas inter se factas et habitas et que quasue de
de cetero adquisiuerint secundum infrascriptum modum.
et omnes homines qui sunt uel erunt de iurisdictione

et districtu eorum ut ciues proprios adiuuabunt. manutenebunt. defendent. et saluabunt. et pro eis facient pacem et guerram omnibus hominibus et locis quibus ipsi facient. emendos equos arma. et faciendo exercitus et caualcatas secundum quod per se fecerint. et eis placuerit. et quod non facient pacem. uel guerram. uel treguam recrerutam cum illis cum quibus guerram fecerint sine eis. et cum potestas uel consulatus interdona fuerit. consul uel potestas iurabit regimen utriusque ciuitatis equaliter et communiter. et omnes qui eorum iurabunt sequelam. potestas uel consulatus alexandrie sequelam iurare facient. et specialiter promittunt et iurant quod adiuuabunt alexandrinos ad acquirendum episcopatum aquensem et que in eis priuilegiis continentur. et acquisitum manutenebunt et retinebunt. Modus acquisitionis talis est. Videlicet quod quicquid acquisitum fuerit per commune utriusque ciuitatis in toto committatu terdone uel episcopatu uel extra. quod episcopus uel ciuitas uel aliquis ciuis consueuerit tenere a sexaginta annis infra. totum terdone sit acquisitum. et quicquid in episcopatu aquenssi uel alexandrino uel extra fuerit per commune utriusque ciuitatis acquisitum. quod episcopus uel ciuitas alexandrie uel aliquis ciuis alexandrie consueuerit tenere. a sexaginta annis infra. totum sit alexandrie acquisitum. et quod aliunde insimul fuerit acquisitum. sit commune utriusque ciuitatis. et equa lance diuident. defendent. et manutenebunt. et hec omnia ut supra legitur omnes ciues utriusque

ciuitatis a quarto decimo anno usque ad septuagesimum annum singulis annis iurabunt semper et de cetero firmum tenere et obseruare. et si quod additum fuerit. pro communi utriusque ciuitatis tenebunt sicut in superioribus capitulis. et hec omnia supradicta predicti consules alexandrie iurauerunt attendere et obseruare bona fide et sine fraude ut supra legitur si deus illos adiuuet et illa sancta dei euangelia. unusquisque manu propria. et idem sacramentum fecerunt omnes credendarii. unusquisque propria manu.

Nomina credenderiorum sunt hec. Rufinus nata. Otto Lanza uentula. Manfredus de fore. Nata ursi. Rubeus de parma. Obertus de Soldano. Rufinus de sancto michaeli. Guilelmus de fenubio. Rufinus straca. Vgo tenca. Manfredus gualionus. Rufinus taurus. Rufinatus. Balduinus de guasonis. henricus balbus. Rufinus seascauellus. lecataurus. henricus rauarius. Rubaldus nicia. Rufinus de guala. Obertus fantinus. Boierius. Guilelmus belletus. Girolinus ualnazanus. Barata de for. Vbertus medalia. Bellotus. Moyses. Mussus capoarius. Rainerius bucadela. Rufinus testa. Rufinus nata de bergolio. Girardus bauosius. Henricus mussus. Anselmus de amo. Anselmus rubeus. Iohannes pauelionus. Arnaldus Iatacius. Silus grassius. Maurus de quilio. Petrus scriba. Maurus scaraboccus. Volmannus. Benzo leua oculis. Gamondius falarmous. Rufinus senex. Balduinus. de ottone bono. Guido de bonello. Iohannes petenarius. Ardezonus de porticibus. Albertus de bonello. Petrus de ginello.

Albertus de enciis. ser Bonellus. Rufinus canefius. Vgo
gaforius. Albericus ronga. Iohannes tres soldi. Boni-
fatus de inuraldis. Henricus de axasa. Opizo de iacobo.
Petrus guercius. Rufinus de grifo. Guastauinus de ro-
uoreda. Vgo iudex. Magister Silus. Rufinus afaturatus.
Iacobus guercius. Ogerius de pagino. Actum in alexan-
dria feliciter.

Interfuerunt testes. Villanus saluaticus. Guilelmus de
ser sthephano. Rubaldus de fore. Nolesius.

Ego Vescontus imperialis aule notarius hanc cartam
Iussu istorum consulum et credentiariorum Scripsi.

*Carta pactionis et conuentionis
facte inter terdonam. et mediolanum.*

Anno dominice natiuitatis. millesimo. ducentesimo. tercio. indicione sexta. decimo die exeunte iunio In terdona. ad honorem patris et filii et spiritus sancti. Forma pactionis atque conuentionis facte inter terdonensses ex una parte. et mediolanenses ex altera in posterum perpetuo obseruande super strata negotiatoribus mediolani danda. et indempnitate prestanda. et pedagio seu toloneo dando hec est.

In primis uidelicet quod negotiatores mediolani. et eius districtus atque totius iusisdictionis qui modo sunt uel pro tempore deinceps erunt. euntes per directam et solitam stratam terdone. uel per castrum nouum. aut aliunde si fuerit a communi terdone assignata sine fraude soluere debeant pro pedagio siue toloneo in terdona siue eius districtu seu iurisdictione. nominatim silicet a ponte allonis usque crennam montis cuchi. et ultra. si terdone iurisdictionis uel districtus essent. tum denarios uiginti et tres papiensis. monete. pro soma maiori et grossa. et denarios uiginti pro soma minori et minuta. et denarium. I. serrauallo pro singulis somis tam maioribus quam minoribus et non

plus aliquo modo. tam pro pedagio communis terdone seu toloneo quam marchionum. et militum et opidanorum omnium qui habent uel habere possent uel habere consueuerint pedagium uel toloneum in terdona uel districtu. seu iurisdictione. se libere et secure predicti negotiatores admodo in antea. omni tempore cum rebus et personis uadant et reuertantur per predictam stratam solitam et rectam terdone. aut per aliquam predictarum a communi terdone assignatam pro tempore nullo alio pedagio uel toloneo prestito. set totias alterius pedagii. seu tolonei. uel exactionis quod uel quam hinc retro ipsi negotiatores prestiterint. uel prestare consueuerint per ciuitatem terdone. uel eius districtus. et iurisdictionis. et nominatim a prestatione denariorum quadraginta. et quinque uel pluris quod prestari consueuerat pro soma grossa. et denariorum uiginti octo uel pluris. seu minus quod prestari consueuerat pro minuta. deinceps sint immunes et absoluti. et quod commune terdone amodo ullo tempore per se uel per suum missum uel per aliam quamcumque personam. non tollet uel colliget. nec tollere uel auferre seu colligere permittet alicui ex predictis negotiatoribus mediolani uel eius districtus. et iurisdictionis. infra predictos confines. et nominatim in terdona. et toto eius districtu seu iurisdictione. pedagium uel toloneum ultra prefixam quantitatem pro qualibet soma aliquo modo quod dici uel excogitari posset. set negotiatores per stratam illam euntes uel redeuntes

sine fraude uel per aliquam aliarum predictarum ab omnibus hominibus defendet saluabit et custodiet bona fide et sine fraude. et si per stratam illam uel aliquam predictarum ex quo foret a communi terdone eis assignata ipsi negotiatores euntes uel redeuntes sine fraude dampna fuerint perpassi. uel passi infra dictos confines. et in toto terdone districtu et iurisdictione. predicta seu ablata commune terdone bona fide infra dies octo recuperare teneatur. et illi uel illis cuius uel quorum fuerint restituere. alioquin de toto pedagio comunis terdone dampna illa plenarie ei uel eis qui passus uel passi fuerint restituet. uel intro pedagium illud personam illam uel personas mittet. donec sibi satisfactum fuerit declarata quantitate extimacionis. rei predictae per iusiurandum eius qui rem ipsam amiserit. et hoc ita si persona suspitione careat. Si uero suspecta fuerit persona. tunc differatur restitutio si res recuperari non possit. donec ille qui dampnum passus est litteras comunis mediolani uel consulum negotiatorum ad consules terdone pro remouenda suspitione detulerit. et tunc demum litteris delatis restitutionem. extimacionis rei amisse per sacramentum suum declare consequatur secundum prefixam formam. Que omnia predicta Bulgarus iudex. Sigebaldus Busconi. Aruerius de ausona. Iohannes pascemasnata. Burgarus Ydonis. Guidoto falauel. Guilelmus Ambrosii terdone consules comunis. Cunradus de sarzano. Guilelmus granonus. Obertus scopel. Remussus de busceto. Ru-

baldns opizoni consules populi terdone. nomine communis ipsius ciuitatis et populi. promiserunt omni tempore et modis omnibus attendere et obseruare domino Guidoni Borro. et Iacobo Iudici de brixio communis mediolani legatis nomine et ad partem communis mediolani sibi stipulantibus sollempniter. et domino Guilelmo medico consuli negotiatorum ad partem uniuersitatis negotiatorum omnium mediolani et eius iurisdictionis. stipulanti. et Ottoni scrizo et Iohanni diano qui erant in antea. et prefecti negotiatorum ianue commorantium. sibi et prefatis negotiatoribus stipulantibus. uersa uice ipsi Guido et Iacobus nomine communis mediolani. et Guilelmus medicus consul negotiatorum et alii suo nomine et communis seu uniuersitatis negotiatorum istis consulibus stipulantibus predictum pedagium soluere. et in ea prestatione commune mediolani. et negotiatores tacitos et contentos esse et permanere omni tempore promiserunt. Vnde due carte uno tenore rogatus fieri.

Interfuerunt testes. rogati. Guifretus grasellus. Guilelmus granonus. Rainerius fadella. Vgo de palenzona. et alii.

Octauo die intrantis iulii sequentis. In camera communis modiolani. et in presentia Bergamini. domini Ydonis iudicis testibus. presentibus durus de gauaza iudex et uicarius. domini Sacellini saccorum mediolani potestatis. presentibus et approbantibus quibusdam consciliariis mediolani. uidelicet philopolantera cirione.

Iacobo pernecis. Inblauado grasso. Guidone faroldo
 Robacunte de bandello. Opizone cumino. et aliis
 sapientibus dixit nomine et uice communis mediolani.
 et confessus fuit domino Remusso de buxeto consuli
 et legato communis ad partem terdone stipulanti sibi
 potestate. et sapientibus mediolani. totum illud placere
 et firmum habere. quod supra factum et ordinatum
 scriptum est in terdona a sapientibus mediolani istis.

Ego Vbertus notarius sacri palatii. rogatus Interfui
 et hanc cartam scripsi.

Carta castri de puzolo.

Anno dominice natiuitatis millesimo ducentesimo quinto. die quinto decimo intrante iulio. die ueneris. Indicione octaua. In terdona. in ecclesia maiori. In communi credentia terdone ad campanam sonatam. coram manfredo de osa potestas. terdone et domino Burgaro iudice et uicario ipsius potestatis. et consulibus de populo. Iohanne de mediolano. Guidone curolo et petro de carlaxe. laualcaconte. et petro falauello. Bonifatius et Bergunzius. et Rainerius domini de Nazano fecerunt in manibus iste potestatis. et consulum populi uice communis terdone omnem finem et refutationem et datum. et pactum de non petendo iste potestati. et consulibus et toti credentie et toto eo quod ipsi habent aliquo modo in puteolo del gropo. et de honore castri de puteolo. et de curia ipsius et pertinenti ipsius castri et specialiter de toto eo quod ipsi receperunt a iozolo et fratre suo. preter de alodio si ipsi haberent ipsum antea ibi. Item isti fratres promiserunt iste potestati et consulibus et toti credentie quod de cetero non accipient aliquid de ipso castro uel ipsum castrum uel aliquid de honore ipsius castri. et de curia ipsius castri. a isto Iozolo uel a suo fratre. uel ab aliqua alia

persona. et promiserunt quod facient idem facere fieri
suo fratri henrico grosso.

Interfuerunt testes. Sigebaldus domini Busconis. Iacomus de misererio. Artonus corsus. Nata. Vincentius saltarius. Lambertus de Rubaldello. Vgo buxa cerrus. Petrus de morlaxe.

Ego Obertus notarius sacri palatii Interfui et rogatus
hanc cartam tradidi et scripsi.

*Carta Iozoli et Nicolai fratris
eius de puzolo del groppo.*

Anno dominice natiuitatis. millesimo. ducentesimo. quinto. die quinto decimo intrante iulio die ueneris. Indicione. octaua. In terdona in ecclesia maiori. In communi credentia terdone ad campanam sonatam coram manfredo delosa potestas. terdone. et consulibus de populo Iohanne de mediolano. Guidone curolo. petro de carlaxe. Causalconte. et petro falauello. et domino Burgaro iudice uicario iste potestatis. Iozolus et Nicholaus fratres de puzolo del groppo positi. confitendo quod quicquid iuris habent in castro uel in curia ipsius puzoli non possint uendere uel donare. uel aliquo modo infeudare uel obligare. uel aliquo titulo obligationis in aliquam personam in toto uel in parte transferre. nisi per parrabolam et uoluntatem consulum terdone seu potestatis. et totius credentie. uel maioris et sanioris partis ad campanam sonatam. et ita promiserunt in manibus istorum potestatis et consulum. et totius credentie. Ibidem isti fratres constituerunt se possesores castri nomine communis terdone Insuper promiserunt quod nullum datum nullam inuestituram nullam alienationem fecerant de

m. p. l.

ipso castro. uel de curia nec in toto nec in parte. nec aliquo modo facient. Que omnia isti fratres ut supra dictum est iurauerunt esse uera. et ita attendere et obseruare. nec aliquo modo contrauenire.

Interfuerunt. testes. Sigebaldus Busconis. Iacomus de misererio. Artonus corsus. Nata. Vicentius. Lambertus notarius. Vgo buxa cerrus. Petrus de morlaxe.

Ego Obertus notarius sacri palatii interfui et rogatus hanc cartam tradidi et scripsi.

*Carta domini ottonis marchionis
de bosco.*

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo sexto. septimo die intrante februario. Indicione. nona. In ecclesia maiori. In credentia ad campanam sonatam. Dominus Turchus de fontanella potestas. terdone consilio credentie reddidit domino Ottoni marchioni de bosco tres partes medietatis de bosco pro pretio centum decem et septem librarum. quas ipse Marchio reddidit communi terdone nomine illius uenditionis quam fecerat ipse marchio communi terdone. secundum quod continetur in instrumento inde facto per manum magistri oberti notarii qui dicitur de casellis. quod instrumentum relegit de. cc. libris. quas tres partes ipse marchio tenebat in feudum a communi ciuitatis terdone. et nunc tenet. Vnde dominus otto tradidit domino Turcho potestate. nomine communis terdone dominium illarum trium partium quas tenebat in feudum a communi terdone. et nunc in presentiarum recepit in feudum illas tres partes quas olim tenebat ante uenditionem factam secundum quod continetur in ista carta. promittendo ipse marchio iste potestati nomine. communis terdone nulli alii

uenditas. alienatas. neque obligatas. nec de cetero illas
tres partes uel aliquod ius quod commune ciuitatis
terdone in eis habebat. uendet tradet. nec obligabit.
neque in feudum dabit alicui persone. aliter quam
uasallus facere debeat et restitutio siue reditio istarum
trium partium tali pacto et tali lege facta est. quod
commune ciuitatis terdone retinet in se dominium. et
ius in integrum sicuti olim habebat. et in feudum
tantum isto marchioni tres partes iste medietatis
inuestiuit. faciendo homines de bosco de istis partibus
communi terdone exercitum. iter. et fossata. saluo
omni iure et omni ratione quod uel quam commune
terdone modo habet. uel in preterito habuit aliquo
modo. in isto bosco. quod ius et quas rationes com-
mune terdone retinet in se consensu et uoluntate isti
marchionis. et in credentia predictus marchio receptis
istis partibus medietatis in feudum a communi terdone
iurauit ad sancta dei euangelia fidelitatem communi
terdone in presentia iste potestatis. secundum morem
et ordinem fidelitatis. et iurauit ad sancta dei euangelia
quod non uetabit castrum bosci communi terdone
guarnitum siue scaritum.

Actum in terdona feliciter.

Interfuerunt testes rogati. dominus Iohannes iudex.
Petrus astexanus. Obertus scopellus. Iohannonus mala
parabola. Guidotus falauel. Azo borrel. Ghegius curo-
lus. Opizo Rubaldi. Albertus barata. Burgarus iudex:
Guido de uiqueria. Orilonus grassus. Sigebaldus domi-

ni Busconis. Magister Obertus de casellis. Burgarus
domini Ydonis. Obertus suavis. Iacobus de milano.

Ego Rufinus notarius sacri palatii interfui et hanc
cartam rogatus Scripsi.

*Carta Oberti de darnisio
et Vbaldi fratris eius.*

Anno dominice natiuitatis millesimo ducentesimo sexto. Indicione nona. Nono die exeunte iulio. In potestaria domini Turchi de fontanella qui tunc erat potestas ciuitatis terdone. et ante portam castri de darnisio. Dominus Obertus de darnisio et dominus Vbaldus fratres ad honorem dei et communis terdone iurauerunt quisque manu propria in presentia domini Opizonis de poca sal qui tunc erat consul populi terdone nomine et uice iste potestatis et communis terdone ad sancta dei euangelia attendere et obseruare omnia precepta que dominus Turchus potestas. terdone uel consules qui nunc sunt uel pro tempore fuerint eis fecerint. uidelicet credere eum uel eos de bono ciuitatis terdone et quod non uetabunt castrum darnisii communi terdone guarritum nec scaritum. et quod facient ex illo castro pacem et guerram ubi commune terdone uoluerit. saluo omni honore domini episcopi terdone. Item iurauerunt quod ipsi facient rationem sub potestate. uel consulibus ciuitatis terdone qui nunc sunt uel pro tempore fuerint. Item iurauerunt ire in exercitu et in itinere. et in caualcata ubi commune

terdone uoluerit. et dare Iuuaticum iste ciuitati terdone.
et facere omnes alias res sicut ciues terdone faciunt
bona fide et sine fraude.

Isti sunt consules castri de darnisio qui fecerunt
illud idem sacramentum quod isti domini fecerunt.
Guilielmus ferrarius. Iohannes de casa noua.

Isti sunt homines istorum dominorum de darnisio
qui fecerunt illud idem sacramentum quod suprascripti
domini et consules fecerunt. In primis Bernardus de
ponte. Bernerius de podio. Guilelmus puliensis. Vbertus
de suza uilla. Rufinus de bosco. Gandulfus de suza
m. p. l. uilla. Iohannes de caleua. Rel de posul. Guilelmus
de ronco Longo. Guaramacus. Obertus de belegno.
Cazus de casanoua. Obertinus de monte. Balesterius.
et Iohannes uetus.

Interfuerunt testes. Iohannes iudex. Azo saluaticus.
Albertus de cartesegna. Girardus de sauegnono.

Ego Odonus notarius sacri palatii interfui et hanc
cartam precepto iste potestatis et consulum populi
Scripsi.

*Carta illorum de sauegnono
qui iurauerunt fidelitatem communi
terdone.*

Anno dominice incarnationis. millesimo ducentesimo septimo. Indicione decima: Primo die intrante Iunio. In terdona presentia infrascriptorum rogatorum testium. Caput uitelli de sauegnono. et girardus atque Ogerius iurauerunt fidelitatem communi terdone pro illo feudo quod ipsi tenebant a communi terdone quod feudum est denariorum. tres in pedagio iam dicti communis. et fuerunt confessi supra scripti quod habebant iam dictum pedagium in se totum. et hanc fidelitatem fecerunt salua fidelitate domini Opizonis terdonenssis episcopi et comitis. et plura instrumenta inde fieri debent.

Interfuerunt testes. Ydo iudex. Sigebaldus domini Busconis. Rubaldus gaforius. Petrus de carlaxe. Amicus Ambrosii. Bernardus de maluina.

Ego Rainerius imperialis aule notarius interfui et hanc cartam. rogatus Scripsi.

Carta asalliti de moniardino.

Anno dominice natiuitatis millesimo ducentesimo decimo. Primo die Kalendarum Agusti. Indicione. tercia decima. In terdona. Asallitus de moniardino in presentia domini Ottonis de mandello potestas terdone iurauit ad sancta dei euangelia stare in omnibus preceptis iste potestatis de illis offensionibus quas ipse uel homines sui pro se uel cum aliis ciuitati terdone uel eius districtui fecerant. et pro illis offensionibus quas condam a tempore sue podestarie cura fecerat. restituit ipsam potestati et commune terdone. in parte illa quam commune terdone in castro muniardini uel in curia ipsius castri erat solitum habere. uel habere debebat uel umquam habuit. et partem suam dat in fortia et possessione iste potestatis. et communis terdone. Item iurat Asallitus et homines sui saluare et custodire omnes homines terdone qui in ipso castro muniardini fuerint in auere et in personas et partem ipsius castri communis terdone et suam quam in fortia et possessione communis terdone ponit ad honorem et utilitatem ipsius communis terdone. Item tenetur asallitus et homines sui quod si aliquod insultum factum esset in castro muniardini. uel in curia ipsius castri ab

aliquibus personis defendere homines terdone qui in ipso castro fuerint in rebus et personis et adiuuare. et ipsos illesos conseruare. Item tenentur si scirent uel sentirent quod aliquis uellet tractare malum ipsius castri uel hominum qui essent ibi quam citius poterint manifestabunt castellanis uel potestati. uel alicui qui locum castellanorum obtineret. Item tenetur

m. p. l.

Asallitus quod pro se nec pro suis hominibus non dabit ullo modo opem nec consilium castellanis nec hostibus terdone. Item tenetur si sciuerit quod aliquis suorum hominum tractaret auferre castrum moniardini uel seruientibus terdone qui ibi affuerint quod debet eum dare in fortia potestatis. si autem dare non potuerint. debet ipsum et res suas penitus bandizare. Item tenetur dare medietatem turris castri de moniardino communi terdone. dando ei commune medietatem de expensis in ipsa turri factis. Item promisit

m. p. l.

Asallitus quod non habet contrauenire omnibus istis sub pena de duobus milibus libris. ab eo iam dicte potestati loco et uice communis terdone promissis Obligando inde iste potestati loco et uice communis terdone omnia sua bona habita et habenda. Item tenetur

m. p. l.

Asallitus quod non habent intrare castrum moniardini nisi prius fecerit securitatem communi terdone de ipsis duabus milibus libris pro istis omnibus attendendis. Versa uice hec sunt conuenta et pactiones que uel quas ista potestas facit Asallito. Iurant omnes credentarii quod ipsi habent saluare et

custodire ipsum Asallitum et homines suos in moniardinio. et in curia moniardini in auere et personis. Item ista potestas. et credentarii remittunt ipsi Asallito et hominibus suis omnes offensiones quas condam a tempore sue podestarie citra fecerant. et homines suos absoluit. et specialiter ipsum de suo banno in quo ipsum et homines suos pro facto illius guerre posuerat. et illud idem remittit consanguineis suis sicut Simoneto et fratri. et eorum hominibus et Iacobo de camaro. et hominibus ser manfredi iurantibus sicut Asallitus iurauit. Item tenentur isti credentarii quod habent inuestire ipsum Asallitum de pedagio quod habet in terdona cum omni honore sicut condam erat solitum inuestiri. faciendo fidelitatem communi terdone. sicut condam consueuerat. Item tenentur isti credentarii quod habent restituere ipsum Asallitum in parte sua moniardini infra quindecim dies postquam habebunt pacem cum hostibus suis cum quibus nunc guerram habent. nisi sua parabola remanserit. Item tenentur quod si non habuerint pacem in podestaria iste potestatis. quod illud idem iurare facient potestati. uel consulibus qui post se uenerint. Item tenentur infra scripti credentarii quod non facient pacem cum marchione. nisi marchio prius restitueret eum in sua parte moniardini. et in feudis que ab eo tenebat. in moniardino et in eius curia. nisi sua remanserit parabola. Item promiserunt infra scripti credentarii quod non habent contrauenire omnibus ab ipsis factis sub pena de tribus

milibus libris ab ipsis iam dicto Asallito promissis. Obligando ei pignori quisque pro toto omnia eorum bona habita et habenda. Item tenentur quod facient illis de pobletto. et de perci et de bagnaria si potuerint facere istam securitatem. de tribus milibus libris. Item ista potestas. et credentarii concesserunt ipsi Asallito et uxori interim stare in caminata cum illis personis que eis servire debent. Interfuerunt testes. Vincentius saltarius. Gregorius. Hengelerius ise. et Iohannes de benagia.

Eodem anno et mense quarto die intrante Augusto. De quibus omnibus suprascriptis ab ipso Asallito attendendis. Amedeus tortus constituit se fideiusso- rem in libris. ducentis. Bregunzius de sarzano in libris centum. Iohannes de milano in libris centum. Rodolphus falauellus in libris. centum. Ansaldus con- dam ogerii de caxano in libris. ducentis. Guilelmus de sarzano in libris. centum. Rouorinus in libris. centum. Rufinus curolus in libris. centum. Rubaldus malpaxutus in libris. ducentis. Henricus naterii in libris. ducentis. Rufinus de mussis in libris. centum. et Ghego curolus obligauit prefato Asallito pedagium suum pro libris. centum. et ipse Asallitus obligauit eum pignori domino Guidoni iudici loco et uice communis terdone accipienti. et ita isti fideiussores attendere iurauerunt. Obligando inde domino Guidoni iudici loco et uice communis terdone accipienti omnia eorum bona habita et habenda. Interfuerunt testes. Squarzonus. Iohannes de artono Ba-

zacus. Vicentius. Aimericus de tacono. et Obertus de puzolo.

Eodem anno isto et mense insequenti die quinto die intrante Augusto. Guilelmus granonus et henricus de ualle mala constituerunt fideiussores quisque pro libris. ducentis. et ita attendere iurauerunt. Obligando pignori isto Guidoni iudici omnia eorum bona sicut predictus Asallitus obligauit sua. et plura instrumenta eiusdem tenoris fieri debent.

Interfuerunt testes. Guido curolus. Iohannes de artono. Guasco falauellus.

Ego Iohannes notarius sacri palatii Interfui. et hanc cartam tradidi et scripsi.

Nomina credendariorum sunt hec.

Rubaldus malpaxutus. Squarzonus. Rouedus pasce-
masnata. Allegrus de porta. Ardezonus uescontus. Vgo
doli. Rodulfus falauellus. Obertus. de puzolo. Bazacus.
Otto berrugii. Albertus barata. Dominus Ydo. dominus
Nicholaus. Bernardus menbrutus. Burgarus de sala.
Gilio de calcinaria. Guidetus curolus. Rufinus de agu-
lasca. Crauiada. Gandulfus de guidone bono. Petrus
alzatus. Girardus de monpolono. Iacobus misererii.
Azo Rouedus. Iacobus zopus. Fulco de agulasca. Ro-
uorinus. Rubaldus de montemerlo. Carbonus. Opizo
bagii. Rufinus scopellus. Claputius de carlazio. Henricus
naterii. Ballonus. Henricus falauellus. Iohannes pega-
sepis. Iohannes de sala. Iacobus de gambaria. Girardus

naparius. Guilelmus Ambrosii. Balduinus azonis. Iacobus
 ferrarius. Rubaldus de opizone. Bregunzius de sarzano.
 Pecius. Iozolus. Allegrus de milano. Henricus granonus.
 Rodulfus de milano. Rufinus malpaxuti. Aruerius de
 uiqueria. Anfusius. Boterius pili. Henricus ganderii.
 Bonifatius de porta. Otto de bedercio. Rubaldus ga-
 forius. Amicus suavis. Aimericus ambrosii. Prepositus
 de uo. Gandulfus musus. Remusius. Bragatus.

Carta illorum de belforte.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo decimo. die undecimo intrante agosto. Indicione tercia decima. In communi contione ad campanam sonatam. Opizo de belforte et Rufinus eius consanguineus ambo iurauerunt ad sancta dei euangelia stare in omnibus preceptis domini Ottonis de mandello potestatis. terdone. et hoc est preceptum quod potestas. facit eis. In primis quod opizo et Rufinus debeant dare castellum siue castella et homines suos quando-cumque eis petiuerit. infra unum mensem quod pax erit. et hoc dabit potestas. siue illi qui fuerint loco potestatis. uel alicui de ciuitate terdone qui esset in loco potestatis. Item quod debent defendere et adiuuare omnes homines terdone et de districtu terdone in eorum podere. Item si sciuerint quod aliquis tractaret uel meditaretur malum communis terdone. bona fide et sine fraude uetabunt. et si uetare non poterunt. potestati terdone uel illi qui esset in loco potestatis. denuntiabunt. et hoc preceptum fecit eis potestas sub

m. p. l. pena sexcentum librarum pro qua pena opizo et Rufinus obligauerunt pignori iste potestati. uice communis terdone omnia eorum bona habita et ha-

benda. de qua pena Guasco falauei constituit se
 fideiussorem pro eis. in libris ducentis. Rodulfus fa-
 lauei in libris. centum. Ardezonus uescontus in libris.
 centum Henricus gualterii falauei precepto patris in
 libris. centum. Rubaldus malpaxutus in libris. centum.
 renuntiando omni auxilio legum et inde unusquisque
 obligauit pignori iste potestati loco et uice communis
 terdone omnia sua bona habita et habenda. saluis
 securitatibus et instrumentis olim ab antecessoribus
 isti opizonis et Rufini et ab ipsis communi terdone
 factis. Simili modo Bernardus de belforte iurauit ad
 sancta dei euangelia stare in omnibus preceptis domini
 ottonis de mandello potestatis. et hoc est preceptum
 quod potestas ei facit. in primis quod ipse Bernardus
 dare debeat castellum siue castella et homines suos
 quandocumque ei peciuerit infra unum mensem quod
 pax erit. et hoc dabit potestati. siue illi qui fuerit
 loco potestatis. uel alicui de ciuitate terdone qui fuerit
 loco potestatis. Item quod debet defendere et adiuuare
 omnes homines terdone et de districtu terdone in suo
 podere. Item si sciuerit quod aliquis tractaret uel
 excogitaret malum communis terdone. bona fide et
 sine fraude uetabit. et si uetare non poterit. potes-
 tati terdone uel illi qui esset loco potestatis denuntiabit.
 et hoc preceptum fecit ei potestas. sub pena. c. libra-
 rum. pro qua pena Bernardus obligauit *m. p. l.*
 pignori iste potestati. uice communis terdone omnia
 sua bona habita et habenda. Interfuerunt testes. Iohan-

nes iudex. Guasco de monte morixino. Iohannes de
brone. et duzardus de la porta.

Ego Iohannes notarius. sacri palatii. hanc cartam.
Scripsi.

Carta illorum de sauegnono.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo decimo. die duodecimo intrante agusto. Indicione. tercia decima. In garbagna. in platea iuxta ulmum in contione publica terdone. In presentia domini ottonis de mandello potestatis terdone. Caput uitelli de sauegnono. et Ogerius. et Guilelmus eiusdem loci de sauegnono iurauerunt ad sancta dei euangelia stare in omnibus preceptis iste potestatis de illis offensionibus quas pro se uel cum aliis ciuitati terdone uel eius districtu aliquo modo fecerant a tempore sue podestarie citra. et sequimentum iste potestatis. sicut Asallitus de moniardino iurauerat iurauerunt.

Interfuerunt testes. dominus Henglesius. Rodulfus fa-
lauellus. Sigebaldus de domino Busco. Guilielmus de
sarzano. et Reitanus.

Ego Iohannes de bronno. notarius sacri palatii in-
terfui et iussu suprascripte potestatis hanc cartam scripsi.

Anno dominice incarnationis. Millesimo ducentesimo decimo. tercio die exeunte Augusto. Indicione tercia decima. Ad honorem communis terdone. Isti sunt illi de moniardino qui iurant ad sancta dei euangelia stare omnibus preceptis domini Ottonis de mandello potestatis terdone omnimode sicut potestas ei consignauit. et sicut iurauerat dominus Asallitus. et in carta inde facta continetur. Vbaldus de monteboro consul moniardini. Guilelmus de sancto laurentio. Iacopus de camaro. Albertus de crauie. Girardus de alborneto. Iohannes de salario. Viuandinus de sancto laurentio. Guauterius de uneo. Henrigerius de casotana. Rubaldus de sancto laurentio. Girardus de casotana. Scarcia-bafa. Girardus de lauagia. Item. isti sunt illi de grondona et eius castellancia qui iurauerunt iam dicto domino Ottoni potestati terdone sicut continetur in breue sue fidelitatis et stare omnibus suis preceptis. Bellonus de pie. Guidetus de bellono. Guilelmus grammaticus. Petrus de boraxio. Ogerius de boraxio. Rufinus de pie. Arduinus de uergagno. Guilelmus de uigo. Iohannes de figino. Guilelmus de faie. Rubaldus filius Guilelmi. Item martinus de ualle mala castellanus reuelli iurauit

ad sancta dei euangelia stare omnibus preceptis iste.
potestatis. et iurauit ei fidelitatem sicut isti et saluare
et custodire homines terdone et districtu in auere et
personis. et eos recipere in iam dicto castro si eis
opus fuerit. et manutenere et defendere bona fide. et
quod non debet uetare castrum reuelli guarnitum siue
scaritum iam dicte potestati uel eius certo misso.

Actum iuxta castrum moniardini.

Interfuerunt testes. Dominus Andriotus. Rouedus
Pascemasnata. et Squarzonus consules populi. Guasco
falauellus. Rufinus scopellus. Ghezo curolus. Iohannes
Artoni granoni. Gualterius falauellus. Henricus denate-
rio et alii plures.

Ego Rufinus notarius sacri palatii interfui et hanc
cartam rogatus scripsi.

Carta illorum de sauegnono.

Anno dominice incarnationis. millesimo ducentesimo. decimo. primo die intrante septembri. Indicione tercia decima. Presentia domini Ottonis de mandello potestatis terdone. Girardus et Corbellus de sauegnono iurauerunt ad sancta dei euangelia stare omnibus preceptis iste potestatis de illis offensionibus quas quondam a tempore sue podestarie citra ciuitati terdone uel districtui aliquo modo fecerant. et sequimentum iste potestatis. sicut Sigebaldus domini Busconis iurauerat. et ibidem ista potestas precepit eis quod ipsi de cetero debeant saluare et custodire omnes ciues terdone intus et foris. et si scirent quod aliquis homo uel aliqua persona uellet tractare seu aliquod impedimentum facere alicui ciui terdone uel de districtu bona fide uetabunt. et eos adiuuabunt. et quod de cetero contra commune terdone non uenient.

Actum in terdona feliciter.

Interfuerunt testes. Sigebaldus domini Busconis. Ydo suauis. Petrus de carlaxio.

Ego Albertus notarius sacri palatii interfui et iussu iste potestatis. hanc cartam scripsi.

Carta simonis de moniardino.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo decimo. quarto decimo die exeunte septembri. Indictione tercia decima. Simon de moniardino iuravit ad sancta dei euangelia stare et obedire preceptis domini Ottonis de mandello potestatis terdone de omnibus offensionibus quas ipse seu homines sui fecerunt communi terdone tempore sue potestarie sicut Asallitus de moniardino fecerat. et eo tenore. et specialiter quod ipse habet custodire et saluare castrum montisiardini. et homines terdone ad honorem, et comodum communis terdone. et specialiter in curia montis iardini. et omnes honores quos commune terdone habet in castro montisiardini et in curia eius. contra omnes homines iuravit saluare et guardare. et si sciuerit quod aliquis homo uoluerit auferre communi terdone castrum montis iardini. uel aliquem honorem quem commune terdone habet in curia montis iardini. ipse debet uetare ad suum posse. bona fide et sine fraude. et facere scire debet qui modo sunt uel pro tempore fuerint. Actum in peradiso ante ecclesiam maiorem feliciter.

Interfuerunt. testes. Asallitus de moniardino. Rubaldus de montemerlo. Guasco falauellus.

Ego Vescontus imperialis aule notarius. hanc cartam
iussu iste potestatis scripsi.

Carta de aquisto puzoli.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo decimo. Indicione tercia decima. In terdona primo die mensis nouembris. Dominus Otto marchio de bosco renuntiando exceptioni non numerate pecunie fuit confessus se accepisse quatuor centum libras denariorum. bonorum. papiensium. a domino Ottone de mandello potestate terdone. nomine et uice communis terdone. pro quibus denariis. finito pretio uendidit ac tradidit ad proprium medietatem pro indiuiso per alodium. scilicet. castrum et uillam puzoli cum omni integritate et iurisdictione. et districtum et comittatum et curia ad eundem castrum et uillam pertinentem. et cum omnibus albergariis. successionibus Pastis. Toloneis. rosiis. Angariis. Parangariis. et cum omnibus terris cultis et incultis. ripis et ruuinis. Venationibus Piscationibus aqueductis. pascuis. et cum omnibus uasallis. et pedagiis iam dicto marchioni pro isto castro et uilla et curte pertinentibus. In integrum. et aliam medietatem isti castri et uille quam tenent illi de ouillo et Ober-tus canis in feudum eodem modo et tenore et cum eiusdem rationibus et pertinentiis ut supra dictum est in totum. Insuper dedit et tradidit iste potestati no-

mine communis terdone omnia iura realia et personalia. et actiones reales et personales que uel quas habet uel habere posset in loco puzoli in uilla et in castro. et curte et uasallis. et hominibus ipsius loci et districtus. Eo modo quod iam dictum commune habeat et teneat omnia ista ut dictum est et scriptum et ordinatum omnia cum omnibus ad istum marchionem in isto loco et uilla et curte et districtu pertinentibus In Integrum. et faciat a presenti die in antea per alodium iure proprietario nomine quicquid uoluerit sine contra-

m. p. l. dictione i marchionis. suorumque heredum. et cum omni sua suorumque heredum legitima defensione. ab omni homine cum ratione et restitutione pro temporis meliorationem in pena dupli. cum stipulatione subnixa. et pro euictionem iam dicte uenditionis obligauit ei omnia sua bona pignori habita et habenda. Renontiendo omni iuri quo posset se tueri uel agere aliquo tempore. si esset deceptus ultra dimidiam iusti precii. in toto nec in parte. Insuper manu sua propria iurauit ad sancta dei euangelia quod ista omnia ut dictum est per alodium detinebat. et quod de ista uendicione. nulla uenditio obligatio. alienatio. datio. alicui facta est. que iam dicto communi noceat. et quod

m. p. l. de ipsa uenditione. non habet agere nec causari commune. aut cui dederit. et si briga uel contentio aliqua exinde ei apparuerit. semper in legitima defensione stare habet. ab homine omni cum ratione ut supra legitur in integrum. et quod hanc uenditionem

firmare faciet filiis et nuribus si deus illum adiuuet et illa sancta dei euangelia.

Interfuerunt testes. Sigebaldus de busconis. Obertus iudex. Iohannes de Artono. lambertus notarius. Albertus de campo. Otto longus.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius interfui et hanc cartam. rogatus tradidi et scripsi.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo decimo. Indicione terciã decima. secundo die intrante nouembri. In loco puzoli Dominus Otto marchio de bosco dedit corporalem possessionem domino Guidoni ranfo et uicario domini Ottonis de mandello potestatis terdone nomine et uice communis terdone de castro puzoli et de uilla et curte et districtu. et de omnibus uasallis et de omnibus rebus feudatis et infeudatis. et de omnibus hominibus isti loci et de omnibus rebus mobilibus et immobilibus. et de omnibus rationibus ad ipsum marchionem in isto loco et per ipsum locum pertinentibus in integrum.

Interfuerunt testes. Bulgar iudex. Aruerius de ausona. Guido de uigueria. Obertus Canis. Guifredus de ponzano.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius interfui et hanc cartam rogatus. scripsi.

Carta filiorum domini ottonis de bosco.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo decimo. Indicione tertia decima. octauo die intrante nouembri. In terdona Dominus Turchus et Dominus Albertus fili domini Ottonis de bosco iurauerunt manibus propriis ad sancta dei euangelia firmam tenere illam uenditionem quam pater eorum dominus Otto fecit communi terdone de loco puzoli. et de castro et uilla et curte et districtu secundum quod in instrumento uenditionis continetur. et quod de cetero de illa uenditione in toto nec in parte inquietare habent nec molestare commune terdone nec cui dederit. et si briga uel contentio ei apparuerit. in legitima defensione stare debent ab omni homine cum ratione. in pena dupli.

Interfuerunt testes. Nicholaus de Armelina. Tedisius cachus. Rubaldus malpaxutus.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius interfui et hanc cartam rogatus scripsi.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo decimo. Indicione tertia decima. In glaria iuxa Belegnanum. dominus Obertus de darnisio et Vbaldus frater eius iurant sequimentum potestatis terdone. et iurare debent omni anno. et facient pacem et guerram pro communi terdone contra omnes homines salvo domino episcopo. exercitum et iter facient pro communi terdone. et consulariam facient fieri pro communi terdone in isto loco darnisii sicuti faciunt in aliis locis. et facient dare omni anno iuuaticum omnibus hominibus darnisii. et eius castellarie communi terdone. et ipsi dominus Obertus et frater et sui heredes facient omni tempore rationem pro communi terdone in ciuitate terdone. et omnes. homines de darnisio et eius castellarie facient rationem sub communi terdone de illis querimoniis que essent de iis facte in terdona ab aliqua persona. Item promittunt quod nullum datum fecerunt marchioni nec alicui alii de castro darnisii et hominibus et curia. et pro his omnibus et aliis obseruandis et attendendis obligauerunt eidem potestati nomine communis terdone omnia sua bona. et specialiter illud quod habent in episcopatum

totum. De facto fossati se committunt in domino episcopo. et ista potestas promisit quod faciet dominum episcopum remittere eis omnes offensiones quas fecissent ei a tempore guerre citra. et hec omnia promiserunt et iurauerunt attendere et obseruare. et non contrauenire.

Interfuerunt testes. dominus Albertus marchio. de gauio. Asallitus de moniardino. Gaudinus de muiono. Guidotus falauellus. Guelfus merellus. Azo rouedus. Aruerius de ausona. Cunradus de sarzano.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius interfui et hanc cartam rogatus tradidi et scripsi.

Carta domini Cunradi marchionis malaspine.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo decimo. Indicione tercia decima. quinto die exeunte nouembri. In glaria iuxta Belegnanum. dominus Cunradus marchio malaspina fecit finem et refutationem domino Thedisio de monte acuto et Oberto de darnisio et Vbaldo eius fratri de omni aquisto quod fecit in monte acuto et in grimiasco. et in darnisio quoquo modo. fecisset et in istis locis et in eorum districtu a tempore guerre incepte citra. istis domino Thedisio. et Oberto. et Vbaldo ibi presentialiter existentibus. Ibidem dominus cunradus et ista potestas in tali concordia fuerunt in simul. de consortili uallis bolberie. silicet quod promiserunt se ad inuicem quod quisque habeat ibi sicut ordinatum fuit inter dominum Albertum marchionem malaspinam et commune terdone hoc saluo quod dominus Cunradus habeat licentiam mittendi Asallitum in castro moniardini in sua parte uel alium quem uellet sicuti continetur in iam dicta concordia *m. p. l.* domini Alberti et ordinamento. et ita iurauit marchio et ista potestas attendere.

Interfuerunt testes. Dominus Albertus de gauio. Asallitus de moniardino. Gaudinus de niuiono. Guidotus

falauel. Guelfus merellus. Azo rouedus. Aruerius de
ausona. Cunradus de sarzano.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius interfui et
hanc cartam rogatus tradidi et scripsi.

Anno domini incarnacionis millesimo quingentesimo
quarto. Indictione tertia decima. Tercio die exen-
sionis. In sedem in publica contione ad campanam
sonantem. Obierunt de burgis et Vrbis frater eius
marchus propriis iuramentis stare sine illo tenore in
ordinibus iudicis domini Ottonis de mandello potes-
tatis. Tunc nomine communis tunc de omnibus
officiis. Quia ipsi fecerunt communi tunc in
tota potestate. Et modo quod illi per-
ceperunt omnia que iam dictas domus Otto potestas
tunc eis fecit. Tunc et personis attendere ut
etiam habet si deus illos adiuvet et illa sancta dei
evangelia. Tunc inueniunt acquiem iam dicto po-
testate.

Intervenerunt testes. Otto pater. Guibodus filius.
Rudolfus de mantovis. Dominus Burgis de agis.
Albertus pater et miles alii.

Carta Oberti de darnisio et Vbaldi fratris eius.

Anno dominice incarnationis. millesimo ducentesimo decimo. Indicione. tercia decima. tercio die exeunte nouembri. In terdona in publica contione ad campanam sonatam. Obertus de darnisio et Vbaldus frater eius manibus propriis iurauerunt stare sine ullo tenore in omnibus mandatis domini Ottonis de mandello potestatis terdone. nomine comunis terdone de omnibus offensionibus - quas ipsi fecerunt communi terdone in tota potestaria. iste potestatis. Eo modo quod illa precepta omnia que iam dictus dominus Otto potestas terdonae eis fecerit rebus et personis. attendere et obseruare habent si deus illos adiuuet et illa sancta dei euangelia. Insuper iurauerunt sequelam iam dicte potestatis.

Interfuerunt testes. Otto barata. Guidotus falauel. Rubaldus de montemerlo. Dominus Bulgarus de sala. Albertus barata. et multi alii.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius interfui et hanc cartam. iussu iste potestatis. scripsi.

Carta domini Thedisii de monte acuto.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo. decimo. Indicione tertia decima. ultima die nouembris. In terdona. In publica contione. Dominus Thedisius de monte acuto manu propria iuravit ad sancta dei euangelia sine ullo tenore stare omnibus mandatis domini Ottonis de mandello potestatis terdone nomine illius de omnibus offensionibus quas ipse fecit communi terdone in tota sua potestatia. Eo modo quod omnia precepta que ipse ei fecerit. rebus et personis attendere et obseruare habet si deus illum adiuuet et illa sancta dei euangelia. Insuper iuravit sequelam iam dicte potestatis.

Interfuerunt testes. Rubaldus Opizonis. Dominus Henglesius. Dominus Ydo. Otto barata.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius Interfui et hanc cartam iussu iste potestatis scripsi.

Anno dominice incarnationis. millesimo ducentesimo. decimo. Indicione tertia decima. tercio decimo die intrante decembri. In terdona. In credentia terdone. Asallitus de moniardino promisit domino Ottoni de mandello potestati terdone nomine communis terdone quod ipse permittere habet tenere et possidere communi terdone quiete et sine molestia totum illud quod commune terdone habet in castro moniardini. et in eius curia et districtu. et quod ab hodie usque ad unum annum permittere habet stare castellanum communis terdone in caminata moniardini cum duobus sotiis. et si commune terdone uellet leuare caminatam unam in isto castro et turrin unam. opem et consilium dabit communi terdone ad leuandum. ita quod non teneatur aliquod expendere de suo. Ipsa turri leuata si commune terdone uoluerit mittere unum turrexanum in ipsa turri noua mittere debet. et Asallitus in alia alium. ita quod ambo turrexani communiter iurent communi et Asallito. et si contigerit quod castrum moniardini diuideretur. cuilibet liceat suum turrexanum mittere in sua parte. qui iurent saluare Asallitum et commune. et ille turrexanus qui modo est

iurare debet communi terdone et Asallito communiter.
et hec omnia ut supra legitur

Asallitus *m. p. l.*

iuravit attendere et observare sub pena stipulata
librarum. mille. et pro his omnibus attendendis et
observandis obligavit. eidem potestati nomine com-
munis omnia sua bona. et specialiter pedagium quod
habet in terdona. et castellanus communis debet iurare
saluare Asallitum in isto castro. et curte.

Interfuerunt testes. Rouedus pascemasnafa. Ianuarius
de montemerlo. Sigebaldus busconis. Guido bonus.
Guido ranfus.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius interfui et
hanc cartam rogatus. scripsi.

Carta lanfranchi de clapa.

Anno dominice incarnationis. millesimo ducentesimo. decimo. Indicione tercia decima. Interdona presentia domini Ottonis de mandello potestatis terdone. Lanfrancus de clapa iuravit propria manu stare mandato et mandatis suprascripte potestatis nomine communis terdone de illa intrata quam fecit tempore guerre in castro darnisii. et de eius sequutione secundum quod Cunradus de sarzano et alii milites terdone iurauerunt.

Interfuerunt testes. Opizo de opizono. Albertus pochétel. Henricus de ualle mala. et multi alii.

Ego Sigebaldus imperialis aule notarius interfui et hanc cartam rogatus scripsi.

*Carta sacramenti quod faciunt castellani
de serrauallo.*

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo undecimo. quinto die intrante ianuario. Indicione quarta decima. In terdona dominus Aruerius consul terdone pro se et sotiis suis consulibus precepit mihi Alberto notario. quod facerem tale instrumentum uoluntate credentie. Hoc est sacramentum quod faciunt castellani de serrauallo. Ego castellanus de serrauallo iuro ad sancta dei euangelia bona fide et sine fraude custodire et saluare in auere et personis et in honore castrum de serrauallo. et totam eius curiam et totum honorem illius loci. et de montecuco. et de precipiano. et de uaranella. et de pumpegnano. et de summa ripa omnibus modis et omnia illa que sibi pertinent ad honorem et proficuum et utilitatem communis terdone. et omnia placita que ante me fuerint. ego bona fide et sine fraude faciam et iudicabo per rationem uel per consuetudinem ciuitatis terdone uel illius loci. uel si placuerit partibus per conuenientiam. et si aliquis uoluerit uenire terdonam ad faciendum uel ad petendum rationem sub consulibus terdone. ego non prohibebo a uiginti solidis supra. set de placitis a uiginti solidis infra constringam ad faciendam rationem ibi. Item

nullus castellanus possit se mouere de castro quod alius
 non remaneat ibi. et si alius qui remanserit uoluerit
 alicubi ire. relinquat ibi bonum scontrum in uoluntate
 consulum terdone. Item aliquis de castellanis nullomodo
 debeat iacere in uilla. vel in loco serrauallis nisi in
 castro nec possit facere ultra tres noctes extra castrum
 de serraualle nisi per parabolam consulum terdone.
 Item banna homicidiorum de libris. L. nec ferutas
 cum sanguine nec sine sanguine non auferam per me
 nec per meum nuntium. et si sciuerō aliquem qui
 faciat consulibus terdone manifestabo nec aliquod
 bannum auferam in predictis locis nisi in serrauallo.
 et in summa ripa. et in illis duobus locis nullum
 bannum auferam. nisi illud bannum de quo uenero in
 concordia cum consulibus de serrauallo. et cum cre-
 dentia ipsius loci et hoc tantum usque in uiginti soli-
 dos. aut a uiginti solidis. infra. ferutas et malefitia que
 in omnibus predictis locis erunt. ego manifestabo con-
 sulibus terdone per me si potero uel per meum nun-
 tium. Item seruientes et turrexanum et ego met guar-
 nitos de armis ordinatis et preceptis a consulibus se-
 cundum quantitatem statutam ibi tenebo et stabo.
 Guaitas per seruientes bona fide equaliter diuidam.
 faciendo guaitare unum de omnibus cuiuslibet castellani
 sicut unus aliorum. et illos secundum quod preceptum
 michi fuerit guaitare et custodire faciam ipsum castrum
 tam in die quam in nocte. Item nullum de seruientibus
 seu de aliis personis que ibi stabunt non permittam

ludere ad ludum in quo aliquod lucrentur uel perdant. et hoc in castro nec in castellario. nec in uilla. nec citra castrum per unum miliarium. nec permittam quod pignorent arma aliqua. uel aliquod guarnimentum. et si aliquis illorum contra ista ueniret. ego auferam ei. V. solidos. in qualibet uice per bannum quos sibi non reddam in toto uel in parte aliquo modo qui erant castellanorum. et ego nec per me nec per aliam personam de ipso castro uel de auere seu de personis. uel de honore diminuere non permittam. nec prodicionem uel felloniam uel dampnum uel detrimentum ipsius castri non faciam. et si sciuerō aliquem qui facere uelit. bona fide prohibebo nec facere permittam. uel consulibus manifestabo quam citius potero. et castrum serraualis guarnitum et desguarnitum consulibus terdone de communi uel de populo. uel communi terdone nullomodo prohibebo. set semper in eorum uoluntate dabo. et consignabo. et omnia ista faciam et attendam usquequo durabit tempus mee custodie. et tantum plus quantum ego amplius custodirem. saluo adhuc si isti consules uoluerint aliquid addere. uel minuere uel mutare. uel corrigere. et inde plura instrumenta eiusdem tenoris fieri debent.

Interfuerunt testes. Vincentius. et Caput ferri.

Ego Albertus notarius sacri palatii interfui et rogatus hanc cartam. scripsi.

Carta illorum de puzolo.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo undecimo. die tercio decimo intrante ianuario. Indicione quarta decima. In puzolo in publica contione ad campanas sonatas. In presentia consulum communis terdone. silicet Aruerii de ausona consulis communis. et Bernardi de guido bono consulis populi. et Allegri de milano Ambaxatoris isti communis Vniuersi homines de puzolo dixerunt et manifestauerunt et confessi fuerunt

m. p. l. istis consulibus nomine et uice communis

m. p. l. quod commune habet in puzolo omnes infradictas albergarias annuatim. In primis fuerunt confessi quod Iohannes pelatus et eius fratres et nepotes debent dare annuatim isto communi unam albergariam. Item quod bagnonus debet isto communi. unam aliam albergariam annuatim. Item quod Armanus debet annuatim isto communi medietatem unius albergarie. Item quod filius condam Iohannis de aqua cum suis consortibus debent annuatim unam albergariam. Item quod manfredus gallus debet annuatim isto communi medietatem unius albergarie in una parte. in alia parte debet annuatim nouenam partem unius albergarie. Item quod filius condam fulchonis de oddone debet isto communi an-

nuatim unam albergariam in una parte. et in alia parte
 debet aliam mediam albergariam. Item Anselmus boxus
 et gener eius debent annuatim isto communi in una
 parte unam albergariam. in alia parte debent aliam
 mediam albergariam. Item petrus uetulus cum bonello
 et cum nasello debent annuatim isto communi unam
 albergariam. Item Arnulfus et eius frater debent isto
 communi unam albergariam. Item Anselmus Adalasie
 et frater eius debent annuatim isto communi unam
 albergariam. Item ecclesia sancti martini debet annua-
 tim isto communi unam albergariam. quarta pars minus.
 Item ecclesia sancti marci debet annuatim. isto com-
 muni albergariam unam. Item Otto ritius debet annua-
 tim isto communi unam albergariam. Item uxor maren-
 chi debet annuatim unam albergariam. Item Iohannes
 corsus annuatim unam albergariam. Item Bernardus
 claputius annuatim tres partes unius albergarie. Item
 Rubaldus gauinus cum fratre suo debet annuatim unam
 albergariam. Item Ablatice ueiardi debent unam alber-
 gariam. Item Iohannes bixigus debet annuatim medie-
 tatem unius albergarie. Item fulcho de sauegnono et
 filii. et Guido de fumia et eius nepotes debent annua-
 tim unam albergariam in una parte. et in alia parte
 aliam mediam albergariam. Item Iohannes claputius
 cum girolino debent annuatim quartam partem unius
 albergarie. Item Iohannes claputius debet annuatim
 quartam unam albergarie in alia parte. Item Fillii de
 rubeco debent annuatim unam mediam albergariam.

Item Gualterius pelizarius debet annuatim nouenam partem unius albergarie. Item restagna debet annuatim quartam partem unius albergarie. Item illi de nanfo de castro nouo debent annuatim mediam albergariam. Item uiuianus de urba debet mediam albergariam. Item Guilelmus sachetus annuatim debet quartam partem unius albergarie. Item Vgo bos debet annuatim unam albergariam. Item super podere de rugniis habet commune annuatim unam albergariam. Item dixerunt quod ille qui dat albergariam istam isto communi debet annuatim ipsi communi starium unum siliginis. et debent dare ad comedendum duobus hominibus et duobus equis de pallea. et si post datam istam albergariam domini uenirent in ipsam uillam supradicti homines qui dant albergariam. debent dare hospitium equis. et debent dare eis. ad comedendum de pallea. Item dixerunt quod talis consuetudo est quod si illi de puzolo qui dant albergariam uenirent ad paupertatem uel si iuerint de terra dominus debet uenire ad poderium si non foret aliquis qui daret albergariam. Item dixerunt quod talis consuetudo est de successione omnium rerum quas possident quod nullus homo potest dare aliquid alicui a consubrino infra nisi per uoluntatem communis. Item fuerunt confessi quod duzellus debet dare annuatim pro ficto ipsi communi denarium unum. Item quod albertus ceuolarius debet duodecim denarios. Item murrus et Guilelmus zegus. et mussus debent communi annuatim unam spallam. et duos capones. et duos pa-

nes tantum. et commune debet dare ad comedendum illi qui portabit eos domum. Item Anselmus adalasie debet annuatim denarium unum. et Otto Ricius unam minam frumenti omni anno. Item Arnulfus denarios xii. omni anno pro ficto. Item Iohannes claputius debet denarium unum. Item scotus debet denarium unum. Item Bonifatius de flandia debet duos denarios. Idem taxarolus debet denarium unum. Item Vgo et Henricus de crauiada debent duos denarios. Item filius Guilelmi creste debet denarium unum. Item Bernardus marsilie debet denarium unum. Item Rainerius de uasallo debet denarium unum. Item merlus debet unum denarium. Item picina unum denarium. Item uillanus debet duos denarios. Item Anselmus adalasie et eius fratres denarium unum.

Iste sunt terre quas ipsi dixerunt quod commune terdone habebat in puzolo. In primis habet staria vi. terre que iacet in casalis. Item habet unam prosam que iacet ad catalupum. Item habet staria vi. terre que iacet ad gazum. Item habet duas pecias terre que iacet in cento. Item unum boscum. qui iacet in pradarina. Item habet unum sedimen quod iacet prope sedimen Rubaldi de puzolo. Item parum unius sediminis quod fuit lafranchi coalie. Item habet aliud sedimen quod iacet prope sedimen petri nigrelli. Item habet staria quatuor terre que iacet in rio gagi. Item habet staria tria terre que iacet in cauallino. Item habet staria tria terre que iacet infra crucem uetulam.

Item habet unam segaritiā et mediam prati quod iacet in prato staluerito. Item habet v. segaritiās prati quod iacet in tarina. Item dixerunt quod istud est fructum paruum silicet quod consules puzoli debent dare annuatim isto communi. pro uno porco solidos vi. et tria modia. siliginis ad starium puzoli. et duo congiauini salua ratione illorum qui non debent dare infroeto. Item dixerunt quod istud est frodum regale. silicet quod quando dominus Imperator intrauerit uel uenerit in lombardiam ueniendo de alamannia homines de puzolo debent dare isto communi terciam partem centum librarum.

Isti sunt illi qui debent facere fidelitatem communi terdone pro illis terris quas ipsi tenent in puzolo. et in eius territorio ut ipsi manifestauerunt ipsis consilibus In primis Richecius de puzolo dixit quod pastorii sunt vii. uidelicet Pastorius pelatus. et Guilelmus eius frater. et manfredus eius frater. et Pastorinus eius nepos. et Rufinus eius consanguineus. et Rodolphus pastorius et Anselmus eius frater. omnes predicti debent facere istam fidelitatem ut dicebat.

m. p. l. Item Anselmus adalasie dixit quod henricus de urbe debet eam facere ipsi communi. et filius surhioni. et filius scorte. et filius pastorii de casallo. et Caualerius de gamundio cum suis consortibus et Rufinus milexodi de gamundio. et Rufinus gaitus isti loci. et filius pipini isti loci. et filius Ottonis nauonis de marenco. et Palmexani de ruuureto. Albertacius et eius filiis. et

filius nicholai de palma. et filii Rufini de marenco.
 Bernardus Rufini. et Bernardus henrici calcamugii. et
 Guidobonus de marenco. Iacomus guidonis tegnie.
 Rufinus eius frater. Lafrancus uille. Ansaldus uille.
 Iosolus de uilla. et eius frater Albertus. Iohannes de
 terre. filii condam belengerii de uacha. et Scurzabos
 de marencho. Bernardus saccus de marencho.

Interfuerunt testes. Presbiter opizo. Tetus linarolus.
 Allegrus de milanno.

Ego henricus notarius sacri palatii rogatus. interfui
 duas cartas unius tenoris iussu istorum consulum et
 hominum et per eorum uoluntatem in concordia scripsi.

Carta illorum de grondona.

Anno natiuitatis domini millesimo ducentesimo undecimo. Indicione quarta decima. sexto die intrante septembri. In castro grondone. In presentia domini Aruerii de Ausona consulis ciuitatis terdone. et domini Azonis rouedi consulis populi terdone. Iurauit dominus Thebaldus cagna. et Guilelmus uentriculus. et Henricus pauesii. et Boquesanus et Manfredus bastardus et Rufinus. et Albertus. et omnes milites et Rustici de facto marchionum. et de castro grondone et de strata. et de discordia que uertitur inter eos et dominos arquade stare omnibus preceptis et ordinamentis predicti Aruerii. et Azonis rouedi et aliorum consulum ciuitatis terdone qui modo sunt presentes aut pro tempore fuerint. et quicquid ipsi preceperint uel ordinauerint. aut pro amore aut pro concordia. aut aliquo alio iure. prenominati milites omnes grondone et rustici sub suo sacramento et sub pena promissa ducentum librarum. papiensium. obseruare et attendere promiserunt. obligando pignori omnia sua bona habita et habenda cum stipulatione subnixa.

Actum in ecclesia castri grondone,

Interfuerunt testes. Rubaldus malpaxutus. Guilelmus de uairana. Iohannes de crauiada. Asallitus de moniardino.

Ego Bertramus sacri palatii. notarius rogatus. hanc cartam tradidi. et scripsi.

Actum domini intercessionis millesimo ducentesimo undecimo. Indictione quarta decima die martis sexto idibus septembris. In alexandria. et in ecclesia maiori. Dominus drusus marcellus potestas Alexandriae. In credentia eiusdem civitatis collecta ad corporum salutem. Consilio ipsius credentis nomine et vice communi alexandrie promissit magistro Oberto de casellis magistro communis terdone nomine et vice communis terdone stipulanti quod commune civitatis Alexandriae. claudet et retinet domus. et terre eorum stratas omnium vicinarum grani et leguminum. et si opus fuerit et placuerit consilio civitatis terdone totum vel maiori parti aliquid modo in perpetuum. et quodcumque opus fuerit ipsas stratas claudet et prohibebit. Item fidei. et sine fraude donec fuerit voluntas consilii domini drusus po. et in civitate terdone. testis et consilium inde ut supra hanc cartam fieri rogante isto die et loco feliciter.

Interfuerunt testes rogati. dominus Otto de orto iudex communis Alexandriae. eius mediolanensis. Althe- sine scolaris. et Rainerius saltarius.

Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo undecimo. Indicione quarta decima. die martis sexto intrante septembri. In alexandria. et in ecclesia maiori. Dominus drudus marcellus potestas. Alexandrie. In credentia eiusdem ciuitatis collecta ad campanam sonatam. consilio ipsius credentie nomine et uice communis alexandrie promisit magistro Oberto de casellis nuntio communis terdone nomine et uice communis terdone stipulanti quod commune ciuitatis Alexandrie. claudet et uetabit Ianuas. et terre eorum stratas omnium uictualium grani et leguminum. et si opus fuerit et placuerit consilio ciuitatis terdone toti uel maiori parti aliquo modo in perpetuum. et quotiens opus fuerit. ipsas stratas clausas tenebit. et prohibebit bona fide. et sine fraude donec fuerit uoluntas consci-

m. p. l. lii ciuitatis terdone. dominus Drudus potestas et consilium inde ut supra hanc cartam fieri rogauere isto die et loco feliciter.

Interfuerunt testes rogati. dominus Otto de orto iudex communis Alexandrie. ciuis mediolanensis. Albersius saltarius. et Rainicinus saltarius.

Ego Iacobus sacri palatii. notarius. rogatus. interfui
et han cartam tradidi et scripsi.

et Thedisi de monte acuto et obert de darrisio

fratris eius Vobis.

Anno domine natiuitatis millesimo quingentesimo un-
decimo. Vltimo die decembris. Indictione quarta decima.
In crastina terdore ad caputem seculum. Dominus
Sigebaldus de bagnaria et dominus Thedisi de monte
acuto. Obertus de darrisio et Vobis eius frater omnes
illi iurauerunt ad scripta dei euangelii sequimur
consilium terdore sicut dominus Conradus de sargano
iurauerat. et quod habet attendere et observare pre-
cepta eorum sicut alii eius terdore. Iamque dominus
Sigebaldus de bagnaria iuravit de facto grimaldi sicut
dominus Thedisi iurauerat. et hoc
omnis supra scripta illi omnes sponte iurauerunt et
sine districtu aliquo.

Actum in ecclesia maiori terdore feliciter.

Interfuerunt testes. Albertus de rozano. Opizo de
miserio. Gino de calinaria. et Guilielmus.

*Carta domini Sigebaldi de
Bagnaria
et Thedisti de monte acuto et oberti de darnisio et
fratris eius Vbadi.*

Anno dominice natiuitatis millesimo ducentesimo undecimo. Vltimo die decembris. Indicione quarta decima. In credentia terdone ad campanam sonatam. Dominus Sigebaldus de bagnaria et dominus Thedisius de monte acuto. Obertus de darnisio et Vbaldus eius frater omnes isti iurauerunt ad sancta dei euangelia sequimentum consulum terdone sicut dominus Cunradus de sarzano iurauerat. et quod habent attendere et obseruare precepta eorum sicut alii ciues terdone. Insuper dominus Sigebaldus de bagnaria iurauit de facto grimiaschi sicut
m. p. l. is dominus Thedisius iurauerat. et hec omnia supra scripta isti omnes sponte iurauerunt et sine districtu aliquo.

Actum in ecclesia maiori terdone feliciter.

Interfuerunt testes. Albertus de roxano. Opizo de misererio. Gilio de calcinaria. et Guilielmatius.

Ego Iohannes notarius sacri palatii interfui et hanc
cartam scripsi.

Anno domini incarnatus millesimo quingentesimo
tercio decimo. Indictione prima. terdecimo die in-
stante aprilis. die sabbati. In terdon in maiori ecclesia.
Dominus apud de auresina potestas terdon consensu
et voluntate consilium populi videlicet Guidonis hagi-
Carne. et Opicelli. et totius credentis collecte ad
campnam sonantem dedit fiduciam et securitatem do-
mino Falcone seccapartio. et domino Guillelmo pictori
consili negotiatorum mediolani. et ambaxatoribus me-
diolani recipientibus eorum nomine et nomine omnium
hominum mediolani et eius districtus. quando et re-
quando per statum terdon eis assignatam per con-
mune terdon et auctoritate eos in rebus et personis pro-
curat et si dampnum aliquod receperint predicti me-
diolanenses in predicta statuta. quod deus adiuvet.
ista potestas promissa eis illud dampnum restituere.
secundum quod continetur in istamento ultimo facto
inter terdonenses et mediolanenses.

Interfuerunt testes. Iacobus apud. Iacobus hagi-
Iohannis. Sebastianus. Robertus de bono pane. Fulchius formax-
ius. et alii et inde due carte unius tenoris scripte sunt.

*Carta fidantie date
negotiatoribus mediolani.*

Anno dominice incarnationis. millesimo. ducentesimo. tercio decimo. Indicione prima. terciodecimo die intrante aprili. die sabati. In terdona in maiori ecclesia. Dominus spinus de suresina potestas terdone consensu et uoluntate consulum populi uidelicet Guidonis boni. Carene. et Opizelli. et totius credentie collecte ad campanam sonatam dedit fidantiam et securitatem domino Falcono scacabarotio. et domino Guilfredo pictori consuli negotiatorum mediolani. et ambaxatoribus mediolani recipientibus eorum nomine et nomine omnium hominum mediolani et eius districtus. eundo. et redeundo per stratam terdone eis assignatam per commune terdone et saluare eos in rebus et personis promisit. et si dampnum aliquod receperint predicti mediolanensses in predicta strata. quod deus aduertat. ista potestas promisit eis illud dampnum restituere. secundum quod continetur in istrumento ultimo facto inter terdonensses et mediolanensses.

Interfuerunt testes. Iacobus zopus. Lantelmus petri Iohannis. Sescalcus. Rubeus de bono pane. Fulcho fornaxarius. et alii. et inde due carte unius tenoris scripte sunt.

Ego Iacobus sacri palatii notarius. interfui. et hanc
cartam scripsi.

In nomine domini Amen. Nos papienses. Iuramus saluare et custodire ciuitatem terdone masculos et feminas et res eorum. earumue. et ecclesiarum terdone. et de eius districtu. et specialiter Wilielmum de palote. si ipse nobis iuuare uoluerit. ut ciuis terdone. Et hinc in antea pacem terdonensibus tenebimus. bona fide. et sine fraude. nec de cetero laborabimus quod ciuitas terdone destruat a nobis nec ab aliquo homine. Sed bona fide iuuabimus terdonam de suis guerris sumptibus nostris. et uiuam guerram cum omnibus inimicis terdone. cum populo et militibus sine fraude faciemus. Nec pacem. nec finem. nec guerram recrudutam. cum eis absque terdona faciemus. Concordiam cum mediolano. et cum placencia. absque terdona non faciemus. Nec de cetero accipiemus castellanos episcopatus terdone nec habitatores ipsorum et omnes castellanos suos quos olim accepimus. terdonensibus renuntiamus. Presertim illos de pozolo. et illos de monte morisino. et de bagnaria. et illos de sarzano. et de casiano. et de se ualle. et de montecuco. et de arquadra. et de monte alto. et illos de grondona. et de liprando. et de monte iardino. et de bolego. et de bruxamonaca. et de montebor. et de fabrica et de dernici. et de agolassca. et

de omnibus presertim de sapignono. et de nouo. quod dictum est de istis attendemus de omnibus. Et si predicti uel alii castellani in toto uel in parte uellent resistere terdonensibus. ipsos terdonenses. bona fide. et sine fraude iuuabimus. ad hoc ut iurisdictioni terdone subiaceant. Et si aliquis marchio uellet terdonem in pugnare. terdonam bona fide iuuabimus.

Si uero marchio montisferrati. et marchio malaspina. et marchio anselmus de bosco. guerram terdonensibus fecerint. et ipse marchio montisferrati. et inde sub iudicio consulum papie. et alii duo marchiones quos terdonenses dicunt suos habitatores sicuti papiensium similiter. et consulum terdonensium se se ponere uoluerint. in eos guerram faciemus. et hoc omni fraude remota. Itaem in curiis predictorum omnium et specialiter castelli noui. Aciani. et ponte corioni. nullam rem in mobilem pignori accipiemus. nec aqistum aliquod in feudum nec in alodium in curiis predictorum locorum faciemus. nisi illud forte quod consules terdonem nobis concederent. seu darent pro debito. quod ille cuius res esset nobis dare teneretur. Nec tamen propterea terdonenses eius iurisdictione priuabuntur. Castrum nec aliquam fortitudinem in episcopatu terdone infra predictas coherentias designatas per nos uel per alios de cetero faciemus. Nec bagnolium leuabimus. nec possessiones ecclesiarum terdone que sunt in montanis. Presertim in ual de bolbedra. nec in feudum nec in alodium accipiemus. nisi forte fructus. Sacramenta

que terdonenses qui in suburbio habitabant nobis papiensibus fecerunt. eis remittimus. et totum quicquid nobis papiensibus ab eis promissum fuit. renuntiamus. Nec dabimus opem neque consilium quod terdonensis episcopus. amittat sua castra ab aliquo homine. et possessiones quas nunc habet et tenet. et si quis uellet ea castra. que nunc habet et tenet auferre. ipsum bona fide iuuabimus. Et quicquid ipse habuit in uiqueria a triginta annis infra. ei non auferemus. sed permittemus ei id habere et tenere. Pedagogium aliquod eis in terra nostra non auferemus. nec auferri permittemus. Et eis sine exactione per terram nostram et aquam eundi tribuimus eandem libertatem quam nos et ciues nostri habemus. Si uero illi de palea usque ad mediam quadragesimam per uoluntatem imperatoris de palea egressi fuerint tenebimur quod nullum eis malum inferemus. Et per omne decenium. hec iuramenta reficiemus. si requisitum fuerit. nisi remanserit communi concordia utriusque ciuitatis. hoc autem iuramus salua fidelitate domini imperatoris.

uel fuerint uel eorum nuntio. Nomina quorum domi-
norum hec sunt. qui iurauerunt. Tignosus. de montaldo.

Gan Qualia. Vgolinus. W. pro se. *m. p. l.*
et aliis.

Testes. Aruerius. de buxedo. Rufinus saluaticus. Cas-
sianus. Gandulfus musus. Henricus canel. Medius bel-
lus. Martinus saltarius. et alii plures interfuerunt.

Ego iohannes notarius sacri pallatii. hanc cartam sicut
inueni in breuiamento georgii notarii. nichil addens uel
minuens preter litteram et silabam Scripsi.

uel fuerint uel eorum nuntio. Nomina quorum domi-
 norum hec sunt. qui iurauerunt. Tignosus. de montaldo.
m. p. l. Gan Qualia. Vgolinus. W
 pro se. et aliis.

Testes. Aruerius. de buxedo. Rufinus saluaticus. Cas-
 sianus. Gandulfus musus. Henricus canel. Medius bellus.
 Martinus saltarius. et alii plures interfuerunt.

**Ego iohannes notarius. i sacri pallatii. hanc. cartam
 rogatus Scripsi.**

A MEMBRANA AVTHENTICA
DESCRIPSIT IOSEPHVS VERNAZZA BARO DE FRENEY.

Anno dominice natiuitatis M.CCCXL. indicione VIII.
die martis XIII mensis iunii. hora ante terciam. in
loco Precipiani. super porta dicti loci ubi fiunt con-
scilia dicti loci. in pleno et generali consilio hominum
predicti loci. Domini Germanellus de Grimiascho. Gra-
ciellus de Opizonibus. anziani partis superioris extrin-
sece terdone. Cantorellus de buxeto. Iohaninus de
buxeto de Montebore. Bonomus de leone. Iacobinus de
leone condam domini Thome. Iacobinus de Guidobo-
nis domini Carboni. Conradellus de opizonibus domini
Abbayni. et Iacobinus Ratus de opizonibus filius con-
dam domini Azolini. omnes insimul et quilibet eorum
in solidum, et per se, ac eciam promittentes se fac-
turos et curaturos quod omnes alii et synguli de dicta
parte non nominati impresenti contractu rattificabunt
et approbabunt omnia et syngula infrascripta fienda
contenta et promissa et promitenda per omnes et syn-
gulos suprascriptos sub ypotecha et obligacione omnium

et syngulorum bonorum suorum et cuiusque eorum
 habitorum et habendorum. Per solempnem stipulacio-
 nem promixerunt et conuenerunt Zuchono clapucio de
 precipiano syndico et procuratori omnium et syngulo-
 rum hominum et communis precipiani, pro dictis
 commune et hominibus recipienti. ac etiam Iacobo
 Ghignono. Petro de florina. Francisco de Canoua.
 Andree dicto Marzario. Iohanni testanigra de Vayrana.
 Guillelmo de Marchixio. Bauzanino de Gaiono. Auene
 magistro. Ansermo Bozio. et Perciuallo Garixio. con-
 sciliariis dicti loci. et pro se ipsis recipientibus ac etiam
 nomine et uice omnium aliorum et syngulorum homi-
 num dicti loci et communis ipsius. quod quando ipsi
 Germanellus. Graciellus. et alii supra nominati. et dicta
 pars forent in statu et tali posse in ciuitate terdone
 quod ab inimicis eorum et ab illis de parte soptana
 de dicta ciuitate in dicta ciuitate possent minime in
 consilio ouiri. dictis communi et hominibus dicti loci
 precipiani et syngularibus personis dicti loci ac syndico
 suprascripto eorum nomine recipienti restitutionem in-
 tegram facient et fieri facient de omnibus et syngulis
 vastis et dampnis factis et yllattis per commune et
 homines terdone dictis communi et hominibus preci-
 piani in eorum blauis uineis castagnetis ac arboribus
 quibuscunque, ac etiam fiendis in posterum. et hoc
 secundum extimum fiendum de dictis blauis uineis
 castagnetis et arboribus per quatuor bonos uiros super
 hoc elligendos per quatuor ex hominibus dicti loci et

per alios quatuor ex illis de dicta parte extrinseca. ac etiam operam facient cum effectu predicti. Germanellus. Graciellus. et alii suprascripti quod commune terdone. quando essent in statu tali in terdona. secundum quod supra continetur. restitutionem faciet predictis communi et hominibus precipiani de dictis dampnis et vastis factis et fiendis modo suprascripto. pro toto tempore quo guerram facient ad instanciam predictorum et dicte partis cum commune terdone et alliis personis quibuscunque. et quando dictum commune terdone non restitueret dicta uasta et dampna. quod omnes et synguli suprascripti eorum nominibus et nominibus suprascriptis restitutionem facient a se ipsis predictis communi et hominibus precipiani de dictis dampnis et vastis. quilibet pro sua parte et pro rata secundum quod eis contingeret imparte. Et versa uice dictus syndicus ac consules et consiliarii. eorum propriis nominibus ac nomine et uice dictorum communis et hominum precipiani eisdem dominis Germanello et Graciello ac alliis suprascriptis eorum propriis nominibus et nomine et uice tocius alterius dicte partis. ac omnium et syngulorum de parte exdem solempni stipulacione promixerunt quod guerram quamlibet et pacem facient ad instanciam predictorum et dicte partis ac capitanei ipsorum et dicte partis. et quod sine licencia expressa dicte partis et capitanei ipsorum. pacem non facient neque treugam nec quoque compositionem aliquam cum domino Rege Roberto nec cum aliquibus eius

officialibus nec cum commune terdone nec cum aliqui-
 bus aliis personis. imo sequentur banderias predicto-
 rum et dicte partis ac capitanei eorum quocienscunque
 ab eisdem et capitaneo eorum fuerint requisiti ad
 dampnificandum et offendendum omnes et singulos
 quos offendere uellent predicti et alii de dicta parte
 et capitaneus eorundem. Et quod ipsos et capitaneum
 eorum ac etiam omnes alios et singulos de dicta parte
 diu noctuque. cum preda. et sine. in loco predicto
 reducere teneantur ad eorum liberam voluntatem tocies
 quociens intrare et exire uellent de loco et in loco
 predicto. Et e conuersso dicti Germanellus et Graciellus
 et alii suprascripti eorum nominibus et nomine et uice
 dictorum omnium aliorum et singulorum de dicta
 parte ac capitanei eorundem dicto Zuchono syndico
 ac consulibus et consiliariis loci predicti solempni sti-
 pulacione promixerunt nomine eorum et dictorum com-
 munis et hominum recipientibus quod non facient
 pacem aliquam neque treugam nec quoque aliquam
 facient compositionem cum domino Rege Roberto nec
 cum aliquibus eius officialibus nec cum commune ter-
 done nec quoque cum aliquibus aliis personis in quibus
 et qua non ponant dictos commune et homines preci-
 piani. Que omnia et singula suprascripta dicti Germa-
 nellus et Graciellus et alii suprascripti eorum nominibus
 et nomine et uice omnium aliorum et singulorum de
 dicta parte. Ac dictus Zuchonus Syndicus et dicti con-
 sules et consilarii eorum propriis nominibus et nomine

et uice dictorum communis et hominum precipiani sibi uicissim solempni stipulacione promixerunt attendere et obseruare et contra perpetuo non uenire sub obligatione omnium et syngulorum bonorum suorum et cuiusque ipsorum presencium et futurorum uidelicet dicti Germanellus et Graciellus et alii suprascripti eorum nominibus et nomine et uice tocius alterius partis. Et dicti Zuchonus et consules ac consiliarii eorum nominibus et nominibus dictorum communis et hominum precipiani. Et ultra sub pena florenorum triamillia auri. In quam penam incurrant contrafacientes. et perueniat imobseruantes. Renunciantes omni exceptioni doli mali fraudis in factum et sine causa et omni legum auxilio. Et inde unum et plura iustrumenta.

Interfuerunt testes dominus frater Ruffinus Abbas Monasterii Sancti Petri de Precipiano. Frater Henricus Ratus Monachus dicti Monasterii. Henricus Ratus. Rainerius Gatus. Et Symonellus Canellus..

Ego Anthonius Ratus de Opizonibus. filius condam domini Iohannis. imperiali auctoritate notarius. hanc cartam rogatus imbreuiam tradidi et Scripsi sicut supra.

FINIS CHARTARII.

I N D E X

I N D E X

C H A R T A R I I.

INDEX

LIBRARY

CHARTER

I N D E X

- Abbas de *Lucedio*** 78
 S. Mariani 79.
 De Ripalta 78.
Abbaynus 159.
Abel (de) Bernardus 18 39 50.
Ablatice Veiardi 141.
Abraam de *Preda corua* 61.
Acatapanus 33 34 36 40.
Acataria (de) Guilelmus 64.
Acianum 29 155.
Afaturatus (Rufinus) 92.
Agolasca 154.
 (de) **Fulco** 112.
 (de) **Gaidalus** 5.
 (de) **Rufinus** 112.
Aicardus (Andreas) 11.
Aimericus Ambrosii 56 113.
 de Tacono 112.
Aimo (de) Iohannes 62.
Alamannia 144.

Albarasco (de) Cafarus 63.

(de) Obertus 63.

(de) Romanus. 63.

Albarda (de) Guilelmus 63.

Albaredo (de) Guido 62.

Albericus Ronga 92.

Suavis 56.

Alberneto (de) Girardus 118.

Albertaccius 144.

Albertonus de Felegaria 62.

Albertus 24 42 75 127 145 146.

Balbus 61.

Barata 38 39 42 103.

de Bonello 91.

de Campo 125.

Capellanus 64.

de Carlasio 5 6.

de Carlaxio 70.

de Cartesegna 106.

Ceuolarius 142.

de Cochi 44.

de Costa Canina 62.

de Cravie 118.

Curolus 84.

de Ecclesia 86.

de Enciis 91.

de Falauello 7.

Falauellus 70.

de Fracta 62.

Fuginus 64.

de Gauio 71 130.

- Albertus Ghigus 82.
 Lecus 24.
 de Maniauillano 87.
 Marchio de *Gauio* 129.
 Marchio Malaspina 61 66 67 69 70 86 130.
 de Monfaxano 63.
 Natarel 84.
 de Ottono 64
 Paximusca 64.
 Pochetel 136.
 de Rocha 62.
 de *Roxano* 150.
 Sapiens 75.
 de *Sarzano* 39.
 Torus 44.
 Albesius Saltarius 148.
 Albiza (de) Nicholaus 63.
 Albo plano (de) Ogerius 64.
 Alborneto (de) Girardus 118.
 Aldradi Guilelmus 5 6.
 Aldricus Rouedus 22.
 Alegrezza (de) Arnulfus 64.
 (de) Lanfrancus 64.
 (de) Ugo 64.
Alexandria 88 89 90 91 92 148.
 Alisius 75.
 Allanus Lanfrancus 82
 Allegrus 34.
 de Frauega 64.
 de Milano 113 140 145.
 de Porta 112.

- Alloese (de) Iohannes 45.
 Alzatus (Petrus) 112.
 Ambrosii Aimericus 56 113.
 Amicus 107.
 Guilelmus 95 113.
 Amedeus Tortus 111.
 Amfusius 33 34 36.
 Amicus Ambrosii 107.
 de Porta 72.
 Suavis 113.
 Andreas Aicardus 11.
 de Coruezo 62.
 Ricius 75.
 Andriotus 119.
 Anfusius 35 75 113.
 Anricus 7.
 Anrigatius 85.
 Ansaldus 7.
 de *Caxano* 84 111.
 Guido 62.
 Henricus 63.
 de Oliueriis 45.
 Ville 145
 Anselmus Adalasia 141 143 144.
 de Amo 91.
 de *Arquadra* 70.
 Boxius 160.
 Boxus 141.
 de Canoua 75.
 Comes 62
 Marchio de *Bosco* 155.

- Anselmus Pastorius 144.
 Pelizarius 64.
 Rubeus 91.
 Tignosi 72.
 Anticus (Guilelmus) 60.
 Aqua (de) Iohannes 40.
Aquensis Episcopatus 90.
 Ardengus de Calcinaria 63.
 de Cigno 62.
 Ardezonus de Locio 63.
 de Porticibus 91.
 de *Preda corua* 61.
 Vescontus 112 115.
 Ardizonus de Frauega 63.
 Arduinus de Frauega 63.
 de Ora mala 61.
 de Vergagno 118.
 Aribaldus de Fico 62.
 Aribertus Falauellus 22.
 Arillonus 22 33 34.
 Arimannius (Iohannes) 63.
 Arlembaldus Magister 46.
 Arlinus de Montaldo 55.
 Arlotus 77. 84.
 Armanus 140.
 Iohannes 63.
 de Romano 64.
 Armelline (Nicholaus) 47 82 127.
 Arnaldus Iatacius 91.
 de Rosarolo 63.
 Arnulfus 141 143.

Arnulfus de Alegrezza 64.

Arquada 22 23 29 40 48 75 146 154.

(de) Bernardus 75.

Artoni Granoni (Iohannes) 119.

Artono (de) Iohannes 40 111 112 125.

Artonus Corsus 99 101.

Gratonus 70.

Aruerius (ser) 33 34 36.

de *Ausona* 58 77 82 95 126 129 131 140 146.

de Buxedo 11 20 24 33 37 157 158.

de Osona 8.

de *Viqueria* 113.

Asallitus de *Moniardino* 108 109 110 111 112 117 118 121
129 130 134 135 147.

Asclerius 45.

Astensis Episcopus 37.

Astexanus Petrus 103.

Aulasca (de) Gaidaldus 6.

Auogadrus 38.

Auundanus 47.

Axasa (de) Henricus 92.

Axerellum 24.

Azanum 29 155.

Azo Borellus 58 103.

Capellanus 38.

Laborans 5 6.

Rouedus 112 129 131 146.

Saluaticus 39 106.

Azonis (Balduinus) 113.

Bagii (Opizo) 112.

Bagnaria 29 59 111 150 154.

(de) Sigebaldus 84 150.

Bagnolium 29 155.

Bagnonus 140.

Bagol (de) Petrus 62.

Baiamont 48.

Balarotus 75.

Balbus Albertus 61.

Henricus 91.

Baldo 75.

Baldus Vuastauinus 14.

Balduinus Azonis 113.

de Guasonis 91.

de Ottonebono 91.

de la Turre 88.

Balesterius 106.

Ballonus 112.

Baltegazuvii 34.

Bandello (de) Robacunte 97.

Bar (de) Suernus 64.

Barata (Albertus) 37 39 42 103 112 132.

de For 91.

(Otto) 132.

(Vgo) 8.

Barca (de) Iohannes Clericus 64.

Barco (de) Donadeus 64.

- Bastardus** 36.
 Manfredus 146.
 de *Serravalle* 47.
Bategavigus (*Guilelmus*) 84.
Bauosius (*Girardus*) 91.
 Saltarius 53.
Bauzaninus de *Gaiono* 160.
Baxus 37.
Bazacus 112.
Beatrix *Romanorum Imperatrix* 31 32.
Becaria (de) *Lanfrancus* 24 25.
Bedercio (de) *Otto* 113.
Belaliis (de) *Conradus* 28 30.
Belegnanum 29 128 130.
Belegno (de) *Obertus* 106.
Belengerius 23 72 82.
 de *Cauana* 51.
 Filius Donioti 75.
 de *Ghezo* 83.
 de *Strata de Novis* 84.
 de *Vacha* 145.
Belforte 48 114.
 (de) *Bernardus* 115.
 (de) *Opizo* 114 115.
Belletus (*Guilelmus*) 91.
Bellonus de *Pie* 118.
 de *Viqueria* 5 6.
Bellono (de) *Guidetus* 118.
 (de) *Rufinus* 88.
Bellotus 91.
Bellus (*Medius*) 157 158.

Benagia (de) Iohannes 111.

Benedictus 48.

Benso Crexentius 45.

Benzetus 38.

Benzo Leua oculis 91.

Bergaminus 96.

Bergolium 30 91.

Bergunzius 98.

Bernardus 45.

de Abel 18 39 50.

de *Arquada* 75.

de *Belforte* 115.

de Caurile 63.

Claputius 141.

Gozanus 75.

Guercius 61.

de Guidonebono 23 140.

de Fulcone 62.

Henrici Calcamugii 145.

de Maluina 107.

de Manfredo 62.

de *Marenco* 45.

Marsilie 143.

Menbrutus 112.

de Opizono 58.

Pesatus 24 47 54 84.

de Ponte 106.

Pregnus 63.

Rufini 145.

Saccus de *Marenco* 166.

de la Turre 60.

- Bernerius de Podio 106.
 Berronus (Petrus) 84.
 Berrugii (Otto) 112.
 Bertolotus de Bruncis 76.
 Bertramus 75.
 de Naturalis 62.
 Filius Andree Ricci 75.
 Betolaria (de) Obertus 63.
 Beuegnasco (de) Sigebaldus 62.
 Beuegnaxio (de) Isembardus 62.
 Bicus (Iohannes) 63,
 Bixigus (Iohannes) 141.
 Blancus (Guido) 48.
 Obertus 51 72 83.
 Blandrate (Obertus Comes) 38.
 Boca Nigra (Opizo) 64.
 Bocha (Petrus) 62.
 Boierius 91.
 Bolago (de) Simon 61.
 Bolegus 154.
 Boligo 29.
 Bonacursus 25.
 Bonello (de) Albertus 91.
 (de) Guido 91.
 Bonellus 141.
 (ser) 92.
 Bongora (de) Rubaldus 62.
 Bonifacius 9 10 98.
 de *Flandia* 143.
 de Inuraldis 92.
 Marchio *Montisferrati* 79.

- Bonifacius *Nouariensis* Episcopus 37.
 de Porta 113.
 Bonifanti (Obertinus) 75.
 Bono Iohanne (de) Iacobus 95.
 Bonopane (de) Bubeus 152.
 Bonomus de Leone 159.
 Bonus Guido 135.
 Iohannes de Casa 63.
 Otto 75.
 de Solario 63.
 Boquesanus 146.
 Boraxio (de) Ogerius 118.
 (de) Petrus 118.
 Borellus (Azo) 58 103.
 (Petrus) 7.
 Boresberc (de) Conradus 30.
 Borrus (Guido) 96.
 Bos (Ugo) 142.
 Bosco (de) Anselmus Marchio 155.
 (de) Rufinus 106.
 Boscum 29 102 103.
 Boterius Pili 113.
 Bouo (de) Rubaldus 46.
 Boxia de *Valformosa* 62.
 Boxus (Anselmus) 141.
 Bozius (Anselmus) 160.
 Bozoledum 13 16.
 Bragatus (Remusius) 113.
 Braida (de) Guilelmus 63.
 Bregonzinus 111.
 Bregunzius de *Sarzano* 111 113.

Brexano (de) Dudus 39.

Brexanus 84.

Brions 7 29.

Brixanus (Nicholaus) 46.

Brone (de) Iohannes 116.

Brugnadello (de) Flamengus 63.

Bruncis (de) Bertolotus 76.

Bruxabo 62.

Bruxamoneca 29 154.

(de) Grossus 44.

Buca (Petrus) 75.

Bucadelac (Rainerius) 91.

Bucafura 88.

Budellus (Opizo) 45.

Bulgarinus 75.

Bulgarus 33 47.

(Iudex) 95 98 103 126.

de *Sala* 112 132.

Buniardus 62.

Burgarus Iudex 95 98 103 126.

de *Sala* 112 132.

Suavis 77 82.

Ydonis 95 104.

Burgundius de Ottono 63.

Buscone (de) Sigebaldus 88 89 101 103 107 117 120 125 135.

Buscus 11 22 31 50

Iudex 20 54.

Buxacerrus (Ugo) 99 101.

Buxedo (de) Aruerius 11 20 24 33 37 154 158.

(de) Caguetius 18.

(de) Cantorellus 159.

Buxedo (de) Iohanninus 139.

(de) Obertus 33.

(de) Ramusius 70.

(de) Remussus 77 88 95 97.

Buxedum 33 34.

C

Cachus (Tedisius) 127.

Cafara (de) Henricus 5 6.

Cafarus de *Albarasco* 63.

Cagna (Thebaldus) 146.

Caguetius de *Buxedo* 18.

Calcamugius (Henricus) 145.

Calcinara (de) Vgo 63.

Calcinaria (de) Ardengus 63.

(de) Gilius 70 72 112 150.

Caldelarius (Gisulfus) 62.

de *Serraualle* 47.

Caleua (de) Iohannes 106.

Caligarius 75.

Camaro (de) Iacobus 110 118.

Campo (de) Albertus 125.

(de) Girardus 64.

(de) Isus 64.

(de) Mussus 64.

(de) Ogerius 64.

(de) Rolandus 64.

Candelarius 77 83 84.

Canefius (Rufinus) 92.

Canel (Henricus) 20 157 158.

Canellus Simomellus 163.

Canis (Obertus) 123 126.

Canoua (de) Anselmus 75.

(de) Franciscus 160.

Cantacraua (de) Petrus 61.

Cantorellus de *Buxeto* 159.

Capellanus (Albertus) 64.

(Azo) 38.

de Felegaria 61.

de Rurtoquezo 62.

Capellus (Guido) 7.

(Vgo) 8.

Capoarius Mussus 91.

Caput Ferri 139.

Caput Vindemie (Sigebaldus) 82.

Caput Vitelli de *Sauegnono* 123 135.

Carax (de) Iannis 39.

Carbonus 112 159.

Carena 152.

(de) Rubaldus 11.

Carexedo (de) Lanfrancus 63.

(de) Manfredus 63.

(de) Opizo 64.

(de) Rolandus 64.

(de) Vgo 64.

Cariolo (de) Obertus 62.

Carlax (de) Obertus 9.

Carlaxio (de) Albertus 5 6 70.

(de) Clapucius 37 39 42 112.

- Carlaxio (de) Pochetel 83.
 (de) Petrus 98 100 107 120.
 (de) Porrada 83.
 (de) Obertus 24 25.
 (de) Rubaldus 7.
 Cartesegna (de) Albertus 106.
 Casa (de) Bonus Iohannes 63.
 Casal (de) Cebolla 62.
 (de) Petrus 63.
 (de) Rubaldus 63.
 Casalaxio (de) Ferarius 62.
 Casallo (de) Pastorius 144.
 Casanoua (de) Cazus 106.
 (de) Iohannes 106.
 Casasco (de) Opizo 62.
 Casellae 34.
 Casellis (de) Iohannes 64.
 (de) Obertus 64 102 104 148.
 Casotana (de) Girardus 118.
 (de) Henrigerius 118.
 Cassianum 7 8 29 40 154 157 158.
 Castello (de) Martinus 38.
 Castrum Moniardini 70 71 154.
 Castrum Nouum 29 45 46 59 70 93 142 155.
 Catanius (Guilelmus) 64.
 Cataria (de) Rainerius 63.
 (de) Sacus 63.
 Catorba 1.
 Cauaacaconte 98 100.
 Caualerius de Gamundio 144.
 Opizo 63.

Cauanna (de) Belengerius 51.

(de) Iacobus 83.

Cauris (de) Bernardus 63.

(de) Girardus 63.

Caxano (de) Ansaldus 84 111.

de Ogerius 50 84.

Caxanum 33 50 84.

Caxanus Mussus 27 44.

(Ser) 87.

Cazaperlus 61.

Cazarinus Petrus 62.

Cazus de Casanoua 106.

Cebolla de *Casal* 62.

(de) Guilelmus 63.

Cerba (de) Manginus 63.

(de) Obertus 63.

(de) Opizo 63.

Cerronus (Rufinus) 45.

Cesaria 88.

Cetoala (de) Iohannes 75.

Ceuolarius (Albertus) 142.

Cigno (de) Ardengus 62.

(de) Gandulfus 62.

(de) Obertus 62.

(de) Rubaldus 62.

Cirio 96.

Clapa (de) Lanfrancus 136.

Clapucius de Carlaxio 37 39 42 112.

Claputius Bernardus 141.

Iohannes 141 143.

Clauo (de) Guido 64.

- Clericus (Iohannes de Barcā) 64.
 Coalia (Lanfrancus) 143.
 Cochi (de) Albertus 44.
 Cocio (de) Otto 61.
 Cocius 62.
 Cocus Iacobus 62.
 Martinus 61.
 Colonus (Henricus) 39.
 Columbax (de) Theodisius 9 10.
 Colombus Saltarius 47.
 Comes Anselmus 62.
Comitatus Terdonensis 1.
 Cono de Minzenberc 30.
 Conradellus de Opizonibus 159.
 Conradus 86.
 de Belaliis 28 30.
 de Boresberc 31
 Electus *Lubicensis* 37.
 de *Mediolano* 7 11.
 de *Monteferrato* 30.
 Pincerna 30.
 Constantinus de Berga 30.
 Consules *Alexandriae* 88 91.
 Darnisii 106.
 Moniardini 118.
 de *Nouo* 51 53.
 Papiae 33 34 36 155.
 Puzoli 144.
 Terdonae passim in Chartario
Coparia 29 45 46.
 Corbellus de *Sauegnono* 120.
 Corbezaxio (de) Iohannes 62.

- Corbezaxio (de) Milionus 62.
 Corolii 33.
 Corolus (Rufinus) 8
 Corono (de) Petrus 87.
 Cortouezo (de) Simon 62.
 Corsus (Artonus) 99 101.
 (Iohannes) 141.
 Coruezo (de) Andreas 62.
 Costa Canina (de) Albertus 62.
 Costa de *Nouis* (de) Obertus 84.
 Couacius de Vulto 39.
 Crbssus (Iohannes) 61.
 (Obertus) 85.
 Crauiada 112.
 (de) Henricus 143.
 (de) Iohannes 147.
 Crauie (de) Albertus 118.
 Creca (de) Rolandus 85.
 Crechi 47.
 Crenna 39 93.
 Crescentii 33.
 Cresta Guilelmus 143.
 Crexentius (Benso) 45.
 Criuellarius 7.
 Cropo (de) Gecius 62.
 (de) Rubaldus 62.
 Crosa (de) Vgo 75.
 Cruce (de) Isembardus 64.
 Cuminus (Opizo) 97.
 Cunradus Marchio Malespina 61 130.
 de *Mediolano* 15.

Cunradus de *Occimiano* 88.
de *Sarzano* 95 129 131 136 150.

Curnilia (Rufinus) 88.

Curiono (de) Iohannes 11.

Curolus Albertus 84.

Ghegius 103.

Ghego 81 111.

Ghezo 119.

Guidetus 112.

Guido 45 56 74 77 98 100 112.

Raimundus 60.

Rufinus 111.

Curradus 24 48 66 69 70.

Curtafalce (Otto) 45.

Curto vezo (de) Guilelmus 62.

Curtus (Petrus) 63.

D

Damax 39.

Danexius de Felegaria 61.

Darnisio (de) Obertus 105 128 130 132 150.

Darnisium 29 105 106 128 130 132 136 150 154.

Deuotus (Guilelmus) 50 86.

Dianus (Iohannes) 96.

Dido de *Vico peculo* 9.

Ditze (de) Henricus 30.

Dizonus Obertus 63.

Dolius 12 15.

Vgo 112.

Dominicus Guilelmus 64.

de Zinzalario 62.

Donadeus 62.

de Barco 64.

Donioti (Belengerius filius) 75.

Drudus de Brexano 39.

Marcellus potestas *Alexandriae* 148.

Drusia (de) Henricus 83.

Durus de Gauaza 96.

Duzardus de la Porta 116.

Duzellus 142.

E

Ecclesia (de) Albertus 86.

S. Martini de Puzolo 141.

S. Petri de Castronouo 59.

(de) Petrus 64.

Enciis (de) Albertus 92.

Episcopatus Aquensis 90.

Episcopus *Astensis* Guilelmus 37.

Terdonae et Comes Obertus 10 11.

F

- Fabrica* 154.
Fadella (*Rainerius*) 96.
Faie (*de*) *Guilelmus* 118.
Falarmons Gamondius 91.
Falauello (*de*) *Guido* 9.
Falauellus 8 33.
 Albertus 70.
 Aribertus 22.
 Gualterius 54 119.
 Guasco 44 56 71 77 87 112 115 119.
 Guidotus 95 103 129 130 132.
 Henricus 112.
 Ogerius 20 54.
 Petrus 98 100.
 Rodulfus 39 44 45 111 112 115 119 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200.
 Vgo 83.
Falconus Seacabarotius 152.
Fantinus (*Obertus*) 91.
Faroldus (*Guido*) 97.
Fasus (*Henricus*) 60.
Faurega 29.
Faxano (*de*) *Rubaldus* 63.
Faxolus Rubaldus 5 6.
Felegaria (*de*) *Albertonus* 62.
 (*de*) *Capellanus* 61.
 (*de*) *Danexius* 61.
 (*de*) *Guilelmus* 62.

Felegaria (de) Opizo 62.

(de) Simon 62.

Felogerus de Felegaria 63.

Fenubio (de) Guilelmus 91.

Ferarius de Casalaxio 62.

de *Fontana Rubea* 64.

Guilelmus 106.

Iacobus 113

Odo 11.

Ferracanis 83.

Fico (de) Aribaldus 62.

(de) Iohannes 62.

Figarius (Petrus) 62.

Figino (de) Iohannes 118.

Figlino (de) Ubertus 5. 6.

Flamengus de Brugnadello 63.

Flandia (de) Bonifatius 143.

Florana (de) Pinus 75.

Florencius comes *Hollandiae* 30.

Florina (de) Petrus 160.

Fontana (de) Guilelmus 63.

Rubea (de) Ferrarius 64.

(de) Iohannes 64.

(de) Mussus 64.

Fontanella (de) Turchus 102 105.

Fore (de) Barata 91.

(de) Manfredus 91.

(de) Nicholaus 88.

(de) Rubaldus 92.

(de) Ubertus 88.

Four 30.

- Fracta (de) Albertus 62.
 Francherius (Magister) 46.
 Franciscus de Canova 160.
Frauega (de) Alegrus 64.
 (de) Ardizonus 63.
 (de) Arduinus 63.
 (de) Frauegus 63.
 (de) Guilelmus 64.
 (de) Iohannes 64.
 (de) Isembardus 64.
 (de) Opizo 64.
 (de) Rubaldus 61 87.
 (de) Sigebaldus 64.
 (de) Silus 64.
 (de) Taronus 63.
 (de) Vasallus 64.
 Frauegus de *Frauega* 63.
 Fredericus Imperator 28 30 31 32 37 48.
 Fuginus (Albertus) 64.
 Fulchettus 75.
 Fulco 42.
 de *Agulasca* 112.
 Fornaxarius 152.
 (de) Oddone 140.
 Puluerello 76.
 Razanus 62.
 de *Sauegnono* 141.
 Fulcone (de) Bernardus 62.
 Fumia (de) Guido 141.

- Gabiola** 82.
Gafor (Bubaldus) 82 83 107 113.
Gaferius (Vgo) 92.
Gaidatus de *Agolasca* 5 6.
Gaiono (de) Bauzaninus 160.
Gaitus Rufinus 144.
Galterius de Gerano 39.
Gallus (Manfredus) 140.
 Petrus 56.
Gambaria (de) Iacobus 112.
Gamondius Falarmons 91.
Gamundinus 75.
Gamundio (de) Caualerius 144.
Gamondium 30.
Ganderii (Henricus) 113.
Gandulfus de Cigno 61.
 de Guidone bono 112.
 Mussus 24 25 40 50 58 113 157 158.
 de *Suzauilla* 106.
 de *Valformosa* 62.
Gandus 48.
Garbagna 117.
Garbarino (de) Lanfrancus 64.
 (de) Marinus 63.
 (de) Petrus 64.
 (de) Vgo 64.

- Garbarus 64.
 Garixius (Percivallus) 160
 Gaso 3.
 Gastaldo (de) Gilius 87.
Gatorba 74 75.
 Gatus (Rainerius) 163.
 Gauaza (de) Durus 96.
 Gaudinus de Niuiuno 129 130.
 Gauinus Rubaldus 141.
Gavio (de) Albertus 71 129 130.
Gavium 20 25 37 38 42 50 69 71 76 129.
 Gecius de *Cropo* 62.
 Gemis (de) Guido 38.
 Gerano (de) Galterius 39.
 Gerius de *Nouo* 40.
 Germanellus 160 161 162 163.
 Gezo de *Valedo* 5 6.
 de *Grimiasco* 159.
 Ghagarotus 39.
 Ghegius Curolus 103.
 Ghego Curolus 81 111.
 Ghezo (de) Belengerius 83.
 Curolus 119.
 de *Gropo* 87.
 Ghignonus (Iacobus) 160.
 Ghigus (Albertus) 82.
 Gibertus de Gramiza 64.
 Gilius de Calcinaria 70 72 112 150.
 de Gastaldo 87.
 Ginello (de) Petrus 91.
 Gira (de) Gilulfus 61.

Giramus de Plolo 62.

Girardus 107.

de *Alborneto* 118.

Amici 75.

Bauosius 91.

de Campo 64.

de Casotana 118.

de Caurile 63.

de Lauagia 118.

de *S. Margarita* 13 17 61 71.

de *Monpolono* 55 112.

Naparius 113.

Rubeus 64.

de *Sauegnono* 106 120.

Girolinus 141.

Valnazanus 91.

Giruinus subdiaconus 1 2.

Gisulfus 64.

Caldelarius 62.

de Gira 61.

Fornarius 63.

Giugnanum 74 75.

Godinus (Ricardus) 60.

Gonella (de) Iacobus 51.

(de) Rubaldus 82 84.

Gotefredus 30.

Gozanus (Bernardus) 75.

Graciellus de Opizonibus 159 160 161 162 163.

Gramaticus (Guilelmus) 118.

Gramiza (de) Gibertus 64.

(de) Iohannes 64.

- Granonus (Guilelmus) 95 96 112.
 (Henricus) 113.
 Grasellus Guifretus 96.
 Grassius (Silus) 91.
 Grassus (Ianuarius) 46.
 (Inblauadus) 97.
 Malopera 50.
 Orilonus 103.
 Gratonus (Artonus) 70.
 Iohannes 88.
 Gregorius 111.
 Grifo (de) Rufinus 92.
 Grimiasco (de) Germanellus 159.
 Grimiascum 29 130 150.
 Grondona 1 24 29 40 42 43 44 48 118 146 154.
 Gropo (de) Ghezo 87.
 Grossus de Bruxamoneca 44.
 (Henricus) 99.
 Grundona 24.
 Grundona Noua 24.
 Guala (de) Rufinus 91.
 Gualionus (Manfredus) 91.
 Guallono (de) Guido 84.
 Gualterii Falauelli (Henricus) 115.
 Gualterius Falauellus 54 115 119.
 Fulconis 42.
 de Mediolano 9.
 de Milano 33.
 Pelizarius 142.
 de Vneo 118.
 Guaramacus 106.

Guarnerius 33.

Guascis (de) Manfredus 88.

Guasco Falauellus 44 56 71 77 87 110 112 115 119 121.
de *Montemorixino* 116.

Guasonis (de) Balduinus 91.

Guastauinus 48.

de Rouoredo 92.

Guelfus Merellus 129 131.

Guercius (Bernardus) 61.

(Iacobus) 92.

(Petrus) 92.

Guidetus de Bellono 118

Curolus 112.

Guido 1 2 3 25 42 48 71.

de Albaredo 62.

de Ansaldo 62.

Blancus 48.

de Bonello 91.

Bonus 135 152.

Bonus Bernardus 23 33 140.

Bonus Gandulfus 112.

Bonus de *Marenco* 145.

Borris 96.

Capellus 7.

de Clavo 64.

Curolus 45. 56. 74. 77. 98. 100. 112.

de Falauello 9.

Faroldus 97.

de Fumia 141.

de Gemis 38.

de Guallono 84.

Guido Iudex III 112.

de Lauagna 8.

de Lorentio 38.

Marchio I 2.

de Maxio 39.

de *S. Nazario* 37.

de *Osona* 5 6.

de *Plouera* 88.

de Pluzo 82.

Qualia 48.

Ranfus 126 135.

Rangus 72.

de *Viqueria* 103 126.

Guidobonibus (de) Iacobinus 159.

Guidonis Tegnie (Iacobus) 145.

Guidotus Falavellus 95 103 129 130 132.

Guifredus de *Ponzano* 126.

Guifretus Grasellus 96.

Guilelmus 25 33 61 67 69 70 75 86 117.

de Acataria 64.

de Albarda 63.

Aldradi 5 6.

Ambrosii 95 113.

Anticus 60.

Astensis Episcopus 37.

Bategauigus 84.

Belletus 91.

Braida 63.

Catanius 64.

de Cebolla 63.

Cresta 143.

Guilelmus de Curto uezio 62.

Deuotus 50 86.

Dominicus 64.

de Faie 118.

de Felegaria 62.

de Fenubio 91.

Ferrarius 106.

de *Fontana* 63.

de *Frauega* 64.

de *Gau* 25.

Grammaticus 118.

Granouius 95 96 112.

Iordani 44.

de Lanfranco 64.

de *S. Laurentio* 118.

Lombardus 63.

Longus 63.

Maschio de *Gau* 20 37 42.

de Marchixio 160.

de *S. Margarita* 62 71.

Medicus 96.

de *Moniardino* 44 66 67 69.

de *Montemerlo* 23.

de *Montexello* 62.

de Palote 154.

Pastorius 144.

Pauesius 42.

de Pelatis 88.

de Pexana 63.

Puliensis 106.

de Puluino 63.

Guilielmus de Ronco longo 106.

Rubeus 58 71 84.

Sachetus 142.

de Sanguinedo 63.

de *Sarzano* 111 117.

de Ser Stefano 92.

Tellanus 40 44.

Tonsus 58.

Tortus 60.

de Vairana 147.

de *Valformosa* 62.

Ventriculus 146.

de Vigo 118.

Zegus 142.

de Zinzalario 62.

Guilielmatius 150.

Guilfredus Pictor 152.

Guiliminus Papacie de *Gavi* 76.

H

Hengelerius Ise 111.

Henglesius 117 133.

de *Pontecorione* 59 60.

Henricus 9 10 27.

Henricus de Ansaldo 63.

de Axasa 92.

Balbus 91.

Calcamugius 145.

de Cafara 5 6.

Canel 20 157 158.

Colonus 39.

de Crauiada 143.

de Ditze 30.

de Drusia 83.

Falauellus 112.

Fasus 60.

Ganderii 113.

Granonus 113.

Grossus 99.

Gualterii Falauelli 115.

Marscallus 30.

Mussus 91.

de Naterio 111 112 119.

Pauesii 146.

Peculus 52.

de Pertusio 83.

Ratus 163.

Ratus Monachus 163.

Rauarius 91.

Rex 31 32.

Taconi 83.

de *Valle mala* 112 136.

de Vrbe 144.

Henrigerius de Casotana 118.

Hollandiae (Florencius Comes) 30.

Homobonus 5 6.

Hospinellus de *Arquada* 22 23 48.

I

Iacobinus de Guidobonibus 159.

de Leone 159.

Ratus de Opizonibus 159.

Iacobo (de) Opizo 92.

Iacobus 77 80 81 82.

de Bono Iohanne 84.

de Camaro 110 118.

de la Cauanna 83.

Cocus 62.

Ferrarius 113.

de Gambaria 112.

Ghignonus 160.

de Gonella 51.

Guercius 92.

Guidonis Tegnè 145.

Isembardi 74.

Iudex 96.

Manzi 44.

de *Merlaxino* 87.

de Milano 104.

Iacobus de Misererio 99 101 112.

de *Nouis* 72.

Pernicis 97.

Pini 75.

Scaripolus 46.

de Tebaldonis 88.

Zopus 112 152.

Ianes de Iannis 39.

Iannis de Carax 39.

Ianuarius Grassus 46.

de *Montemerlo* 135.

Iatacius Arnaldus 91.

Ido 3 20 31.

Imperator Fredericus 28 30 31 82 37 48.

Inblauadus Grassus 97.

Ingelerius 11.

Inuraldis (de) Bonifatius 92.

Iohannes 47 82.

de Acqua 140.

de Aimo 62.

de Aloese 45.

Arimannus 63.

Artoni Granoni 119.

de Artono 40 111 112 125.

de Benagia 111.

Bicus 63.

Bixigus 141.

Bonus de Casa 63.

Bonus de Solario 63.

de *Brone* 116.

de Caleua 106.

Iohannes de Casanoua 106.
 de *Casellis* 64.
 de Cetoala 75.
 Claputius 141 143.
 Clericus de Barca 64.
 de Corbezaxio 62.
 Corsus 141.
 Crassus 61.
 Crauiada 147.
 de Curiono 11.
 Dianus 96.
 de Fico 62.
 de Figino 118.
 de *Fontana Rusa* 64.
 de *Frauega* 64.
 de Gramiza 64.
 Gratonus 88.
 Iudex 33 47 56 74 77 103 106 116.
 de *Mediolano* 98 100.
 de Milano 111.
 de Montanaria 75.
 Nacherius 72.
 Nicholae de Valle 75.
 de Otta 67.
 Pascemmata 58 77 82 95.
 Paelionus 91.
 Pegasepe 55 112.
 de Pelato 62.
 Pelatus 140.
 Petenarius 91.
 de Plobexana 63.
 de *Pobleto* 58.

Iohannes Porus 63.
 de Prando 63.
 Ratus 163.
 de *Sala* 112.
 de Salario 118.
 de Scorza 62.
 Semenza 63.
 Suzollus 63.
 de Terre 145.
 Testanigra de *Vairana* 160.
 de Teuolaria 64.
 Tres soldi 92.
 de Valle 75.
 de Vecia 62.
 Vetus 106.

Iohanninus de *Buxeto* 189.

Iohannonus (ser) 82.

 Malaparabola 103.

Ionatisuis 45.

Iordani (Guilelmus) 44.

Iosus 62.

Iozolus 98 100.

 Pecius 113.

 de *Villa* 145.

Ise (Hengelerius) 111.

Isembardus de *Beuegnaxio* 62.

 de Cruce 64.

 de *Frauega* 64.

 Iacobus 74.

Isus de Campo 64.

Iudex Bulgarus 95 98 103 126.

Iudex Buscus 20 54.

Guido 111 112.

Iacobus 96.

Iohannes 33 47 56 74 77 103 106 116.

Nicolaus 9.

Obertus 4 125.

Vgo 92.

Ydo 107.

Iulianus de Otto 63.

Lambertus 101. 125.

Lambertus de Rubaldello 99.

Landesberc (de) Theodericus Marchio 30.

Lanfranco (de) Guilelmus 64.

Lanfrancus 23.

Albanus 82.

de Alegrezza 64.

de Becaria 24 25 33.

de Carexedo 63.

de Clapa 136.

Coalia 143.

de Garbarino 64.

de Montemerlo 45.

de Panenscoso 45.

Lanfrancus Pegolatus de *Novis* 82.

Pernixius 64.

Rouedus 77 82.

Turcus 39 42 70 72.

Vicecomes 4 6.

Villae 145.

Lantelmus Petri Iohannis 152.

Lanza uentula (Otto) 91.

Lauagia (de) Girardus 118.

Lauagna (de Guido) 8.

(de) Thebaldus Comes 14 17.

S. Laurentio (de) Guilelmus 118.

(de) Rubaudus 118.

(de) Viuandinus 118.

Lecaneue de Saliano 63.

Lecataurus 91.

Lecus (Albertus) 24.

Leone (de) Bonomus 159.

(de) Iacobinus 159.

(de) Thomas 159.

Leua oculis (Benzus) 91.

Linarolus (Tetus) 145.

Liprandus 29 154.

Lito (de) Martinus 84.

Litulfi (Norandus) 77.

Locio (de) Ardezonus 63.

(de) Rubaldus 63.

Lombardia 144.

Lombardus (Guilelmus) 63.

Longus (Guilelmus) 63.

(Otto) 125.

Lorentio (de) Guido 38.

Lubicensis electus (Corradus) 37.

Lucedio (de) Abbas 78.

M

Magonus (Vgo) 61.

Magister Albertus Grassus 85.

Arlembardus 46.

Auena 160.

Francherius 46.

Matellus 37.

Obertus de *Casellis* 104.

Silus 88 92.

Tirisenda 46.

Mairanus 63.

Malacria 64.

Malaparabola (Iohannonus) 103.

Malaspina (Albertus) 61 66 69 86.
(Cunradus) 130.

Malepastus (Rubaldus) 39.

Malmantellus 5 6.

Malopera (Grassus) 50.

Malpaxutus 24 25.

Rubaldus 56 111 112 115 127 147.

Rufinus 118.

Maluina (de) Bernardus 107.

Maluinus (Rubaldus) 83.

Mandello (de) Otto 108 114 115 117 118 120 121 123 126
132 133 134 136.

Manfredus 25 48 76.

Bastardus 146.

Bernardus 62.

de Caraxedo 63.

de *Fore* 91.

Gallus 140.

Guallonus 91.

de Guascis 88.

de *Moniardino* 56.

Oberti 42.

de Osa 98 100.

Pastorius 144.

Scaciga 51.

(Ser) 110.

Mangiacanis (Vgo) 45.

Manginus de Cerba 63.

Maniauillano (de) Albertus 87.

Manzi (Iacobus) 44.

Marcellus Drudus 148.

Marchio de *Bosco* (Anselmus) 155.

(Otto) 102 103 123 126.

de *Gauio* 25 37 38 42 50 69.

Albertus 129.

Guilelmus 20 37 42.

Guido 1 2.

de Landesberg 30.

Malaspina 12 155.

- Marchio Malaspina Albertus 61 66 67 70 89 130.
 Malaspina Cunradus 130.
 de Monteferrato 29 52 155.
 de Monteferrato Bonifatius 79 86.
 de Palodo 50 69 71.
 de Ponzono 40.
 Marchixio (de) Guilelmus 160.
 S. Marciano (de) Abbas 79.
 S. Marcianus 4 18 24 141.
 Marengo (de) Bernardus 45 145.
 (de) Guidobonus 145.
 (de) Otto Nauo 144.
 (de) Rufinus 145.
 (de) Scurzabos 145.
 Marencum 30.
 Marencus 51.
 S. Margarita (de) Girardus 13 17 61 71.
 (de) Guilelmus 62 71.
 (de) Opizo 62.
 (de) Rolandus 62.
 S. Maria de Puzolo 87.
 Marinarius 9 10.
 Marinus de Garbarino 63.
 Marscallus Henricus 30.
 Marsiliae (Bernardus) 143.
 S. Martini (Ecclesia) de Puzolo 141.
 Martinus de Castello 38.
 Cocus 61.
 de Lito 84.
 de Muto 64.

Martinus Saltarius 20 27 58 82 83 157 158.

Taurus 67.

de Valle mala 118.

Maruanus de Rauegno 64.

Marzarius (Andreas dictus) 160.

Matellus (Magister) 37.

Maurus de Quilio 91.

Scarabouus 91.

Maxio (de) Guido 39.

Medalia Vbertus 91.

Medicus (Guilelmus) 96.

Mediolano (de) Conradus 7 11 15.

(de) Gualterius 9.

(de) Iohannes 98 100.

(de) Opizo 5 6.

Mediolanum 39 40 93 96 97 152 154.

Medius Bellus 157 158.

Menamigo (de) Zuzus 61.

Menbrutus (Bernardus) 112.

Menconicum 12 15.

Merellus (Guelfus) 129 131.

Merlaxino (de) Iacobus 87.

Merlaxinum 29.

Merlus 143.

Messoria 23.

Mezobel 27.

S. Michaele (de) Rufinus 91.

Milano (de) Allegrus 113 140 145.

(de) Gualterius 33.

(de) Iacobus 104.

(de) Iohannes 111.

- Milano (de) Rodulphus 113.
 Milanus de Valle mala 44.
 Milexodi (Rufinus) 144.
 Miliforus de Rocha 61.
 Milionus de Cosbezaxio 62.
 Minzenberc (de) Cono 30.
 Misererio (de) Iacobus 99 101 112.
 (de) Opizo 150.
 Molum 34.
 Monasterium S. Petri de Precipiano 163.
 Monscaprarius 77 78 79 80 81 83.
 Monega (de) Rufinus 84.
 Monfaxano (de) Albertus 63.
 Monpolono (de) Girardus 55 112.
 Montaldum 18 19 20 22 40 48 55.
 Montaldo (de) Tignosus 157 158.
 Montanaria (de) Iohannes 75.
 Monteacuto 29 70 130.
 (de) Thedisius 130 133 156.
 Monte (de) Obertinus 106.
 Montealto 39. 154.
 Monte Arimanorum 46.
 Cuco 23 48 93 137 154.
 Ebore 29 154 159.
 (de) Vbaldus 118.
 Dela Furca 9 10.
 Iardino 29 48 55 61 66 67 69 70 71 86 107 109
 110 112 118 119 121 130 134 154.
 Monte Iardino (de) Asallitus 108 109 110 112 117 118 119
 121 129 130 134 135 147.

Monteiardino (de) Guilelmus 44 66 67 69.
(de) Simon 121.

Monteiario 29.

Legali 9 10 29.

Monteferrato (de) Conradus 30.

Forte (de) Opizo 62.

Merlo (de) Guilelmus 23.

(de) Ianuarius 135.

(de) Lanfrancus 45.

(de) Rubaldus 83 112 121 132

Montemorisino 1 9 20 21 25 26 27 29 154.

Morisino (de) Guasco 116.

Montenarius 8.

de *Sarzano* 70.

Montexellis (de) Thebaldus 45.

Montexello (de) Guilelmus 62.

Montiliarum 23.

Morandus de *Varcio* 62.

Moritus Balaroti 75.

Morlaxe (de) Petrus 99.

Moyes 91.

Mufa (Obertus) 72.

Muruellus 75.

Murrus 142.

Musa de *Preda Corva* 61.

Mussis (de) Rufinus 111.

Mussus 142.

de *Campo* 64.

Capoarius 91.

Caxanus 27 54.

Gandulfus 24 25 40 50 58 113 157 158.

de *Fontana Rubea* 64.

Henricus 91.

de Oliueriis 45.

de Sambuello 88.

Serene 76.

Muto (de) Martinus 64.

Mutus (Petrus) 62.

de Saliano 63.

N

Nacherius (Iohannes) 72.

Nanfo (illi de) 142.

Nantelmus 8.

Naparius (Girardus) 113.

Nata 99 101.

Obertus 88.

Rubaudus 88.

Rufinus 91.

Vrsi 91.

Natarel Albertus 84.

Naterio (de) Henricus 111 112 119.

Naturalis (de) Bertramus 62.

Nasellus 141.

Nauo (de Marengo) Otto 144.

Nazanum 98.

S. Nazario (de) Guido 37.

Nicholaus 7 75 76 77 78 80 81 82 83 100 112.

de Albiza 63.

Armelline 47 82 127.

Brixanus 46.

de Foro 88.

Iohannis de Valle 75.

Iudex 9.

de Palma 145.

de Solario 63.

Nicia (Rubaldus) 91.

Nigra (Opizo boca) 64.

Nigrellus Petrus 143.

Nigrinus 63.

Niuiono (de) Gaudinus 129 130.

(de) Sigebaldus 62.

Niuionus 61.

Nolessius 92.

Nolo (de) Rufinus 63.

Norandus Litulfi 77.

Nouariensis Episcopus Bonifacius 37.

Nouae 29 43 51 52 72 79 83 84 155.

Nouellus (Oddo) 38.

Nouo (de) Consules 51.

(de) Gerius 40.

(de) Iacobus 72.

(de) Sambuel 83.

O

Obertinus Bonifanti 75.

de Monte 106.

Obertus 42.de *Albarasco* 63.

de Belegno 106.

de Betolaria 63.

Blancus 61 72 83.

de *Buxedo* 33 34 36.Caguetius de *Buxedo* 18.

Canis 123. 126.

de Cariolo 52.

de Carlaxio 9 24 25.

de *Casellis* 64 102 104 148.

de Cerba 63.

de Cigno 62.

Comes Blandrade 38.

de Costa de *Nouis* 84.

Crassus 84.

de *Darnisio* 105 128 130 132 150.

Dizonus 63.

Episcopus *Terdonae* et Comes 9 10.

Fantinus 91.

Iudex 5 125.

de *Moniardino* 56.

Mufa 72.

Nata 88.

Obertus de *Preda Corua* 61.

de *Puzolo* 112.

Rangerius 64.

Scopellus 77 82 95 103.

de Sigebaldo 75.

de Soldano 91.

Suauis 104.

Trazanus 75.

de *Valenza* 45.

de *Valformosa* 62.

Vescouus 24 25.

Ocimiano (de) Cunradus 88.

Oddo Ferrarius 11.

Nouellus 38.

Oddone (de) Fulco 140.

(de) Vicecomes 5 6.

Ogerius 107 117.

de Albo Plano 64.

de Boraxio 118.

de Campo 64.

de *Castronouo* 59 60 70.

de *Caxano* 50 84 111.

Falauei 20. 54.

de Pagino 92.

Olasca 29.

Oliueriis (de) Ansaldus 45.

(de) Mussus 45.

Oliuerius de Solario 62.

Ollandie (Florencius Comes) 30.

Omadus de Ora mala 61.

Opizellus 152.

Opizo Bagii 112.

de *Belforte* 114 115.

Bocanigra 64.

Budellus 45.

de Carexedo 64.

de *Casasco* 62.

Caualerius 63.

de Cerba 64.

Cuminus 97.

Desdesio 39.

Episcopus *Terdonae* et Comes 107.

de Felegaria 62.

de *Frauega* 64.

de Iacobo 92.

Marchio Malespina 12 15.

de *S. Margarita* 62.

de *Mediolano* 6.

de Misererio 150.

de *Monteforte* 62.

de Opizono 106.

de Pocasal 105.

Presbiter 145.

Rubaldi 103.

Sigebaldi 77 78 80 81 82 83 84 85.

Opizonibus (de) Anthonius Ratus 163.

(de) Conradellus 159.

(de) Graciellus 159.

(de) Iacobinus Ratus 159.

Opizono (de) Bernardus 58.

(de) Rubaldus 71 96 113 133.

Ora mala (de) Arduinus 61.

Oramala (de) Omānus 61.

Orillonus Grassus 103.

Orto (de) Otto 148.

Osa (de) Manfredus 98 100.

Bona (de) Aruerius 8.

(de) Guido 5 6.

Otta (de) Iohannes 64.

Otto 75.

Barata 132 133.

de Bedercio 113.

Berugii 112.

Bonus 40 75.

de Cocio 61.

Curtafalce 45.

Episcopus *Terdonensis* 66 67 78.

(de) Iulianus 63.

Lanzauentula 91.

Longus 125.

de Mandello 108 114 115 117 118 120 121 123 126
132 133 134 136.

Marchio de *Bosco* 102 123 126.

Nauonus de *Marenco* 144.

de Orto Iudex 148.

Ritius 141 143.

Scrizo 96.

Tortus 60.

Zendalarius 38.

Zolla 61.

Ottone bono (de) Balduinus 91.

Ottono (de) Albertus 64.

(de) Burgundius 63.

Quillium 30 123.

P

Padum 40.

Paganus de Puteo 88.

Pagino (de) Ogerius 92.

Palea (illi de) 156.

Palenzona (de) Vgo 96.

Palodo (de) Marchio 50 69 71.

Palote (de) Guilelmus 154.

Palma (de) Nicholaus 145.

Palmexanus de *Ruuureto* 144.

Panenscoso (Lanfrancus) 45.

Papacie (Guiliminus) 76.

Papia 22 28 35 37 46 59 155.

Papie (Consules) 33 34.

Parma (de) Rubeus 91.

Pascemasnata (Iohannes) 58 77 82 95.

(Rouedus) 70 111 112 119 135.

Pascemasnati 33.

Passamont 76 84.

Pastor 48.

Pastorellus 33 36.

- Pastorius Anselmus 144.
 de Casallo 144.
 Guilelmus 144.
 Manfredus 144.
 Pastorinus 144.
 Pelatus 144.
 Rodulfus 144.
 Rufinus 144.
 Pasturellus 33 36.
 Pauelionus (Iohannes) 91.
 Pauerarius (Petrus) 63.
 Pauesius 48.
 Guilelmus 42.
 Henricus 146.
 Paximusca (Albertus) 64.
 Pecius Iozolus 113.
 Peculus (Henricus) 53.
 Pegasepe (Iohannes) 55 112.
 Pegolottus *de Nouis* 82.
 Pellizarius 62.
 Anselmus 64.
 Gualterius 142.
 Pelatis (de) Guilelmus 88.
 Pelato (de) Iohannes 62.
 Pelatus (Iohannes) 140.
 (Pastorius) 144.
 Peradisus 121.
 Perci 111.
 Percivallus Garixius 160.
 Pernicis (Iacobus) 97.
 Pernixius (Lanfrancus) 64.
 Pertusio (de) Henricus 83.

Perzius 27.

Pesatus (Bernardus) 24 47 54 84.

Petenarius Iohannes 91.

Petrus 7.

Alzatus 112.

Astexanus 103.

Bagol 62.

Berronus 84.

Bocha 62.

de Boraxio 118.

Borellus 7.

Buca 75.

Cantacraua 61.

de Carlaxe 98 100 101 107 120.

de Casal 63.

Cazarinus 62.

de Corono 87.

Curtus 63.

de Ecclesia 64.

Episcopus 4 5 6.

Falauallus 98.

Figarius 62.

de Florina 160.

Gallus 56.

de Garbarino 64.

de Ginello 91.

Guercius 92.

de Morlaxe 99 101.

Mutus 62.

Nigrellus 143.

de Niunono 61.

Petrus Pauerarius 63.

de Plobexana 63.

Pte de *Varcio* 62.

Scriba 91.

Solignus 8.

de Taverna 45.

Trovamalum 22.

de *Varcio* 62.

Vetulus 141.

Pexana (de) Guilhelmus 63.

Philopolantheria 96.

Picina 143.

Pictor (Guilfredus) 152.

Pie (de) Bellonus 118.

(de) Ruffinus 118.

Pili (Boterius) 113.

Piligrinus filius Nichole 75.

Pincerna (Conradus) 30.

Pipinus 144.

Placencia 154.

Plano (de Albo) Ogerius 64.

Plobexana (de) Iohannes 63.

(de) Petrus 63.

Piolo (de) Giramus 62.

Plouera (de) Guido 88.

Pluzo (de) Guido 82.

Pobletum 22 29 58 111.

Pocasal (de) Opizo 105.

Pochetel (Albertus) 136.

de Carlax 83.

Podio (de) Bernerius 106.

Poncitus 76.

Ponte *Allone* 93.

Corione 29 34 155.

Corione (de) Henglesius 59.

Corione (de) Sigebaldus 12 15 17 41.

Corione (de) Tedixius 14 17.

Perio 39.

Porcus (Iohannes) 63.

Porrada de Carfax 83.

Porta (de) Amicus 72.

(de) Allegrus 112.

(de) Bonifatius 113.

(de la) Duzardus 116.

Porticibus (de) Andezonus 91.

Ponzano (de) Guifredus 126.

Prando (de) Iohannes 63.

(de) Thebaldus 46.

Precipiano (de) Zuchonus Clapucius 160.

Precipianum 2 29 137 159 160 163.

Preda Corua (de) Abraham 61.

(de) Ardezonus 61.

(de) Musa 61.

(de) Obertus 61.

(de) Puluinus 61.

(de) Rubaldus 61.

(de) Rustegus 61.

Pregus (Bernardus) 63.

Prepositus de *Vo* 113.

Presbiter (Opizo) 145.

Pte Petrus 62.

Puliensis (Guilelmus) 106.

Puluerello (de) Fulco 76.

Puluino (de) Guilelmus 63.

Puluinus (de) *Preda Corua* 61.

Pumpegnanum 137.

Puteo (de) Paganus 88.

Puteolum 29 86 97 123 124 126 127 140 142 144 154.

Puzolo (de) Obertus 112.

(de) Richecius 144.

(de) Rubaldus 143.

Qualia (Guido) 48.

(Vgolinus) 157 158.

Quilio (de) Maurus 91.

R.

Raimondus Curolus 60.

Rainerio (de) Vgo 63.

Rainerius 48 98.
 Bucadelac 91.
 de Cataria 63.
 Fadella 96.
 Gatus 163.
 de Trauagado 62.
 de Vasallo 143.
Rainicinus Saltarius 148.
Ramusus de Buxedo 70.
Ranfus (Guido) 126 135.
Rangerius (Obertus) 64.
Rangus (Guido) 72.
Ratus Antonius de Opizonibus 163.
 Henricus 163.
 Henricus Monachus 164.
 Iohannes 163.
Rauarius (Henricus) 91.
Rauegno (de) Maruanus 64.
Razanus Fulcus 62.
Recherius Comes 30.
Reitanus 117.
Remusclo 60.
Remusius Bragatus 113.
Remussus 42 74.
 de Buxeto 77 88 95 97.
Resonatus 25.
Restagne 142.
Reuellum 118.
Ricardus Godinus 60.
Richerius de Puzolo 144.
Richelda 7.

- Ripalta* (de) Abbas 78.
Ritius (Otto) 141 143.
Riturbium 34.
Roba (Rubaldus) 45.
Robacunte de Bandello 97.
Robertus Rex 161 162.
Rocha (de) Albertus 62.
 (de) Mitiforus 61.
 (de) Rufinus 62.
Rodulfus Falauellus 39 44 45 111 112 115 117.
 de Milano 113.
 Pastorius 144.
Rolandus de Amelio 79.
 de Campo 64.
 de Caraxedo 64.
 Creca 85.
 de *S. Margarita* 62.
Romano (de) Armanus 64.
Romanus de *Albarasco* 63.
Roncolongo (de) Guilelmus 106.
Ronga (Albericus) 92.
Rosarolo (de) Arnaldus 63.
Rouedus 72.
 Aldricus 22.
 Azo 112 129 131 146.
 Lanfrancus 77 82.
 Paximasnata 70 112 119 135.
Rouegno (de) Vgo 64.
Rouere 30.
Rouoredo (de) Guastauinus 92.

Rouorinus 111 112.

Roxano (de) Albertus 150.

Rubaldello (de) Lambertus 99.

Rubaldi (Opizo) 103.

Rubaldus 3 9 10 62 72.

Anticus 60.

de Bongora 62.

de Bouo 46.

de Casal 63.

de Carena 11.

de Carlaxe 7.

de Cropo 62.

Faxolus 5 6.

de Fascono 63.

de *Fore* 92.

de *Frauega* 87.

Gaforius 82 83 107 113.

Gauinus 141.

Gonella 82 84.

Guilelmi 118.

de S. Laurentio 118.

de Locio 63.

Malepastus 39.

Malpaxutus 56 111 112 115 127 147.

Maluinus 83.

de Montemerlo 83 112 121 132.

Nicia 91.

de Opizono 71 96 113 133.

de Predacorua 61.

de *Puzolo* 143.

Roba 45.

Rubaudus Nata 55.

Rubecus 141.

Rubeus 40.

Anselmus 91.

de Bonopane 152.

Girardus 64.

Guilelmus 58 71 84.

de *Parma* 91.

de Volta 37.

Rufinatus 91.

Rufini (Bernardus) 145.

Rufinus 72 114 115 145 146.

Afaturatus 92.

de *Agulasca* 112.

de Bellono 88.

de *Bosco* 106.

Canefius 92.

Cerronus 45.

de Cornilia 88.

Corolus 8.

Curolus 111.

Frater 163.

Gaitus 144.

de Grifo 92.

de Guala 91.

Malpaxutus 114.

de *Marenco* 145.

de S. Michael 91.

Milexodi 144

de Monega de *Nouis* 84.

de Mussis 111.

Rufinus Nata 91.

Nata de Bergolio 91.

de Nolo 63.

Pastorius 144.

de Pie 118.

de Roeha 62.

Saluaticus 50 157 158.

de Sanguinedo 62.

Scascauellus 91.

Scopellus 112 119.

Senex 91.

Straca 91.

Taurus 91.

Testa 91.

Rurtouezo (de) Capellanus 62.

Rustegus de Preda Corua 61.

Ruuureto (de) Palmexanus 144.

S.

Saboridus 4 6.

Sacellinus Saccorum 96.

Sachetus Guilelmus 142.

Sacus de Cataria 63.

Salae 34.

(de) Bugarus 112 132.

- Salae* (de) Iohannes 112.
Salario (de) Iohannes 118.
Saliano (de) Lecaneue 63.
 (de) Mutus 63.
Sallinguerra 33.
Saltarius (Albesius) 148.
 (Bauosus) 53.
 (Columbus) 47.
 (Martinus) 20 27 58 82 83 157 158.
 (Rainicinus) 148.
 (Vincentius) 99 111.
Saluaticus (Azo) 39 106.
 Rufinus 50 157 158.
 Villanus 92.
Sambuel de Novis 83.
Sambuello (de) Mussus 88.
Sanguinedo (de) Guilelmus 63.
 (de) Rufinus 62.
Sapiens (Albertus) 75.
Sarzanò (de) Albertus 39.
 (de) Bregunzius 111 113.
 (de) Cunradus 95 129 131 136 150.
 (de) Guilelmus 111 117.
 (de) Montenarius 70.
 (de) Sigebaldus 12 14 15 17.
Sarzanum 29 154.
Sauegnono (de) Caput Vitelli 107 117.
 (de) Corbellus 120.
 (de) Fulco 141.
 (de Girardus) 106 120.
Sauegnonum 29 40 107 117 120 125.

- Scacabarotius (Fulconus) 152.
 Scaciga (Manfredus) 51.
 Scarabouus (Maurus) 91.
 Scarciabafa 118.
 Scaripolus Iacobus 46.
 Scascauellus (Rufinus) 91.
 Scopellus (Obertus) 77 82 95 103.
 Rufinus 112 119.
 Scorta 144.
 Scotus 143.
 Scorza (de) Iohannes 62.
Scriuia de Vallis 39.
 Scrizo (Otto) 96.
 Scurzabos de *Marenco* 145.
 Semenza (Iohannes) 63.
 Senex (Rufinus) 91.
 Ser Aruerius 33 44 36.
 Bonellus 92.
 Caxanus 87.
 Iohannonus 82.
 Manfredus 109.
 Stephanus 92.
Serraualle 4 12 13 16 28 29 30 40 47 55 74 76 77 79 80 83
 93 137 138 139 154.
 Serenee (Mussus filius) 76.
 Sescalcus 152.
 Sicus (Vgo) 14 17.
 Sigebaldus 14 17 59.
 de *Bagnaria* 84.
 de *Beuegnasco* 62.
 de *Buscone* 88 99 101 103 107 117 120 125 135.

Sigebaldus Caput Vindimie 82.

de *Frauega* 64.

de Niuiono 62.

(Obertus) 75.

de *Pontecoriono* 12 15 41.

de *Sarzano* 12 14 15 17 18.

Silus de *Frauega* 64.

Grassius 91.

Magister 88 92.

Simon 48.

de Bolago 61.

de Cortouezo 62.

de Felegaria 62.

de *Moniardino* 56 121.

Simonellus Canellus 163.

Simonetus 110.

Simonitus filius Vgonis 75.

Solario (de) Bonus Iohannes 63.

(de) Nicholaus 63.

(de) Oliuerius 62.

Soldano (de) Obertus 71.

Solerium 30.

Solignus Petrus 8.

Spinus de Suresina Pot. *Terdonae* 152.

Squarzonus 111 112 119.

Statianum 39.

Straca (Rufinus) 91.

Strata (de) Belengerius 84.

Suauis (Albericus) 56.

(Amicus) 113.

(Burgarus) 77 82.

Suavis (Obertus) 104.
 (Ydo) 50 54 120.
 Subdiaconus Giruinus 12.
 Sucinus 75.
 Suernus de Bar 64.
Summaripa 137 138.
 Suresina (de) Spinus Pot. *Terd.* 152.
 Surlionus 144.
 Suzauilla (de) Gandulfus 106.
 (de) Vbertus 106.
 Suzollo (de) Iohannes 63.

T

Tacono (de) Aimericus 112.
 Taconus (Henricus) 83.
 Taronus de *Frauega* 63.
 Tauerna (de) Petrus 45.
 Taurus (Martinus) 64.
 (Rufinus) 91.
 Taxarolus 143.
 Tebaldonus (de) Iacobus 88.
 Tedixius 25 41.
 Cachus 127.
 de *Monteacuto* 70.
 de *Pontecurione* 14.

Tellanus Guilelmus 40 44.

Teizo 2.

Tenca (Vgo) 91.

Teodisius 11.

Terdona passim in Chartario.

Terre (de) Iohannes 145.

Testa Rufinus 91.

Testanigra (de *Vayrana*) Iohannes 160.

Tetus Linarolus 145.

Teuolaria (de) Iohannes 64.

Thebaldus Cagna 146.

de Lauagna 14 17.

de Montexellis 45.

Thedisius de Prando 46.

de *Bagnaria* 59 66.

de *Monteacuto* 130 133 150.

de *Pontecuriono* 17.

Theodixius de Columbax 9 10.

Theodoricus Marchio de Landesberc 30.

Thetus 9.

Thomas Potestas *Terdonae* 48 51 53 55.

de Leone 159.

Tignosus 48.

Anselmus 72.

de Montaldo 157 158.

Tirisenda Magister 46.

Tonsus Guilelmus 58.

Tornarius Gisulfus 63.

Tortus Amedeus 111.

Guilelmus 50.

Otto 60.

Torus Albertus 44.

Trauagado (de) Rainerius 62.

Trazanus Obertus 75.

Tressoldi (Iohannes) 92.

Trouamalum (Petrus) 22.

Turchus 127.

de Fontanella 102 105.

Lanfrancus 39 42 70 72.

Turre (de la) Balduinus 88.

(de la) Bernardus 60.

V

Vacha (de) Belengerius 145

Vairana (de) Guilelmus 147.

(de) Iohannes Testanigra 160.

Val de Bolberia 61 86 130 155.

Val de Bolbreta 67 68.

Val de Scriuia 39.

Val de Trebia 63.

Valedo (de) Gezo 56.

Valenza (de) Obertus 45.

Valformosa (de) Boxia 62.

(de) Gandulfus 62

(de) Guilelmus 62.

Valformosa (de) Obertus 62.

Valle (de) Iohannes 75.

Vallemala (de) Henricus 112 136.

(de) Martinus 118.

(de) Milanus 44.

Vallis Syrpie 38.

Valnazanus (Girolinus) 91.

Varanella 137.

Varcio (de) Morandus 62.

(de) Pte Petrus 62.

Varcium 61.

Vasalo (de) Rainerius 143.

Vassalus de *Fravega* 64.

Vbaldus 105 128 130 132 150.

de *Monteboro* 118.

Vice dominus 5 6.

Vbertus 31.

de Figlino 56.

de *Fore* 88.

Medalia 91.

de *Suza villa* 106.

Vdo Iudex 12 15.

Vecia (de) Iohannes 62.

Veiardi (Ablatice) 141.

Ventriculus (Guilelmus) 146.

Vergagno (de) Arduinus 118.

Vernacius 9.

Vescontus 82 84.

Ardezonus 112 115.

Vescouus (Obertus) 24 25.

Vetus (Iohannes) 106.

Vetulus Petrus 141.
 Vgo 23 45 75 77 84 143.
 de Alegrezza 64.
 Barata 8.
 Bos 142.
 Buxa Cerrus 99 101.
 de Calcinaria 63.
 Capellus 8.
 de Carexedo 64.
 de Crosa 75.
 Dolius 112.
 Falavel 83.
 Gaforius 92.
 de Garbarino 64.
 Iudex 92.
 Magonus 45.
 Mangiacanis 45.
 de Palenzona 96.
 de Rainerio 63.
 de Rouegno 64.
 Sicus 14 17.
 Tenca 91.
 Vgolinus 48.
 Qualia 157 158.
 Vicecomes (Lanfrancus) 4 6.
 Odo 5 6.
 Vicedominus (Vbaldus) 5 6.
 (de) Dido 9.
 Vigo (de) Guilelmus 118.
 Villa 39 41.
 (de) Iozolus 145.

- Ville (Ansaldus) 145.
 (Lanfrancus) 145.
 Villanus 143.
 Saluaticus 92.
 Vincentius 101 112 139.
 Saltarius 99 111.
 Vipegulum 26 29.
 Viqueria 34 156.
 (de) Arverius 113.
 (de) Bellonus 5 6.
 (de) Guido 103 126.
 Viuaudinus de S. Laurentio 118.
 Viuianus de Vrba 142.
 Vneo (de) Gualterius 118.
 Vo (de) Prepositus 113.
 Volmannus 91.
 Volta (de) Rubeus 37.
 Vrba (de) Vivianus 142.
 Vrbe (de) Henricus 144.
 Vrsi (Nata) 91.
 Vrso 48.
 Vuastauinus Balbus 17.
 Baldus 14.
 Vulto (de) Couacius 39.
 VVagent 30.
 Wielmus Papiensis 39.
 Vdo 37 69 85 87 96 112 133.
 Burgarus 95 104.
 Iudex 107.
 de Metefoco 37.
 Suavis 50 54 120.

Z

Zegus (Guilelmus) 142.

Zendalarius (Oddo) 38.

Zinzalario (de) Dominicus 62.

(de) Guilelmus 62.

Zinzalarius 62.

Zolla (Otto) 61.

Zopus (Iacobus) 112 152.

Zuchitus 75.

Zuchonus 162 163.

Zuchonus Clapucius de *Precipiano* 160.

Zuzus de Menamigo 61.

MDCCCXIII.
AVGVSTAE TAVRINORVM

EXCVDEBAT FELIX GALLETTI.

Facultate obtenta.

Costa, Lodovico

Chartarium Dertonense

Augusta Taurinorum 1814

4 Ital. 114 m

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10051697-0